

FINNISH MINERALS GROUP
SUOMEN MALMIJALOSTUS

VASTUULLISTA
KOTIMAISTEN MINERAALIEN
ARVON MAKSIMOINTIA

VUOSIRAPORTTI 2018

VUOSIRAPORTTI 2018

VUOSIRAPORTTI 2018

OSA 1:
Suomen Malmijalostus

6	Suomen Malmijalostus Oy:n esittely Kaivos- ja akkuklusteriin keskittynyt valtionyhtiö
8	Toimitusjohtajan katsaus Kaivostoiminnasta lisää hyötyjä Suomeen
10	Hallituksen puheenjohtajan katsaus Liikenteen sähköistyminen tukee kasvihuonepäästöjen vähentämistä
12	Sijoitukset Osallistumme aktiivisesti kohdeyhtiöiden kehittämiseen
13	Tutkimus ja kehitys Bioliuotusteknologia ja sulfaatin kierrätys tärkeimpiä tutkimuskohteita
14	Akkutoimiala Tavoitteena akkumateriaalien ja -kennojen kotimainen valmistus

OSA 2:
Omistukset, vastuullisuus ja vaikuttavuus

16	Omistukset Terrafame Oy Sotkamo Silver AB Keliber Oy
20	Vastuullisuus Vastuullisuus tuottaa yhteiskunnallisesti kestäviä hyötyjä
22	Vaikuttavuus Kaivosteollisuudella on laajat taloudelliset vaikutukset
24	Verojalanjälki Suomen Malmijalostus -konsernin verojalanjälki

OSA 3:
Hallinnointi

26	Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä Hallinnointia kehitettiin tehtävän laajentumisen myötä
27	Palkitseminen Palkitsemisjärjestelmä tukee tavoitteiden saavuttamista
28	Hallitus
29	Henkilöstö

OSA 4:
Toimintakertomus ja tilinpäätös

30	Sisällysluettelo
32	Toimintakertomus
40	Suomen Malmijalostus -konserni (IFRS)
72	Emoyhtiö Suomen Malmijalostus Oy (FAS)

SUOMEN MALMIJALOSTUS OY:N ESITTELY

KAIVOS- JA AKKUKLUSTERIIN
KESKITTYNYT VALTIONYHTIÖ

SUOMEN Malmijalostus Oy on valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö, jonka tehtävänä on kehittää suomalaista akku- ja kaivostoimialaa. Yhtiö sai nykyisen toimintamandaattinsa ja nimensä vuoden 2018 kesäkuussa. Sitä ennen vuodesta 2015 lähtien se toimi Terrafame Group Oy -nimellä ja keskittyi Terrafame Oy:n emoyhtiön tehtäviin.

Suomen Malmijalostuksen tehtävänä on suomalaisten mineraalien arvon vastuullinen maksimointi. Yhtiölle annetun tehtävän taustalla on tahtotila saada kotimaisesta kaivosteollisuudesta yhä merkittävämpää hyötyä yhteiskunnalle, valtiolle ja paikallisyhteisöille. Käytännössä tätä tavoitellaan kehittämällä valtio-omistajuutta sekä nostamalla tuotannon jalostusastetta.

Yhtiön visiona on tuoda aktiivista ja osaavaa pääomaa teknologisesti edistykselliselle kaivosalalle sekä luoda Suomeen integroitu litiumioniakkujen arvoketju. Toimintaa johdetaan markkinaehtoisesti, mikä

tarkoittaa sitä, että yhtiö tavoittelee positiivista tuottoa kaikilla sijoituksillaan.

Suomen Malmijalostus toimii edelleen Terrafamen emoyhtiönä ja suurimpana omistajana 77 prosentin omistusosuudella. Terrafame tuottaa nikkeliä, sinkkiä, kobolttia ja kuparia sekä tähtää akkukemikaalitehdas-projektissaan nikkeli- ja kobolttisulfaattien valmistuksen aloittamiseen vuonna 2021. Yhtiön kemikaalituotanto on erittäin merkittävä tekijä litiumioniakkujen arvoketjun rakentamiseen liittyvien jatkoinvestointien houkuttelemiseksi Suomeen.

Muut Suomen Malmijalostuksen portfolioon kuuluvat yhtiöt ovat Keliber Oy ja Sotkamo Silver AB. Näistä Keliber valmistelee litiumkaivoksen avaamista ja litiumkemikaalien tuotannon aloittamista ja Sotkamo Silverin on määrä aloittaa hopean tuotanto alkuvuodesta 2019.

Kaivostoiminnasta ja metallien jalostamisesta syntyy aina ympäristövaikutuksia ja yhteiskunnallisia vai-

kutuksia. Suomen Malmijalostukselle kesällä 2018 määriteltyyn tehtävään sisältyy olennaisena elementtinä, että suomalaisten mineraalien arvon maksimointi toteutetaan vastuullisesti.

Kestävä ja vastuullinen kaivosteollisuus ja jalostustoiminta ottavat huomioon elinkaaren eri vaiheissa syntyvät ympäristövaikutukset, alueelliset ja taloudelliset vaikutukset sekä työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden siten, että haitallisia vaikutuksia pyritään minimoimaan ja myönteisiä vaikutuksia maksimoimaan.

Suomen Malmijalostus on sitoutunut vastuullisuuteen omassa toiminnassaan ja edellyttää sitä myös kohdeyhtiöiltään. Yhtiön näkemyksen mukaan vastuullinen, pitkäjänteinen toimintatapa hyödyttää sekä kohdeyhtiötä että niiden omistajia ja muita sidosryhmiä.

SUOMEN MALMIJALOSTUS
OY:N ARVOT

Uteliaisuus ja uudistuminen

Haemme ennakkoluulottomasti mahdollisuuksia myös sieltä, missä muut eivät niitä näe, ja menemme myös oman mukavuusalueemme ulkopuolelle. Kehitämme jatkuvasti kyvykkyytämme vastata muuttuvan toimintaympäristön tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Rohkeus ja näkemyksellisyys

Uskallamme olla tarvittaessa eri mieltä vallavirran kanssa ja otamme harkittuja ja perusteltuja riskejä. Meillä on näkemys suunnasta, johon haluamme kehittää toimialaa.

Pitkäjänteinen yhteistyö

Olemme sitoutuneet syvälliseen yhteistyöhön kumppaneidemme ja sidosryhmiemme kanssa. Päivittäisellä ammattimaisella toiminnallamme varmistamme asemamme haluttuna, luotettuna ja arvostettuna kumppanina ja täytämme eri sidosryhmien meihin kohdistamat odotukset. Tunnistamme toimialan hankkeiden pitkät kehityskaaret emmekä lannistu vastoinkäymisistä. Sisäisessä työskentelyssä toimimme tiiminä kunnioittaen ja auttaen kollegoitamme.

STRATEGISET TAVOITTEET

1

Suomalaisten
kaivosyritysten
aktiivinen omistus

Olemme aktiivinen ja pitkäjänteinen omistaja kaivosteollisuudessa. Omistajana edistämme kaivosalan kehitysprojeekteja ja niiden teollistamista ottamalla samalla huomioon omistuksiin liittyvät vastuullisuusnäkökohdat.

2

Kaivosalan
teknologinen
kehittäminen

Edistämme kaivosalan teknologista kehitystä. Koordinoimme ja johdamme strategisia tutkimus- ja kehityshankkeita yhdessä kumppaniverkostomme kanssa. Kehitämme kohdeyhtiöittemme toimintaa ja tuemme niiden tutkimus- ja kehitystyötä.

3

Sähköautojen
akkujen arvoketjun
luominen

Rakennamme sähköajoneuvoissa käytettävien litiumioniakkujen arvoketjua. Teemme töitä sen eteen, että voimme yhdessä kumppaneidemme kanssa toteuttaa investointeja akkukennojen ja niissä käytettävien komponenttien valmistamiseen Suomessa.

Suomen Malmijalostus Oy:n liiketoimintastrategia perustuu kolmeen tavoitteeseen.

Strategiset tavoitteet toimivat myös liiketoiminta-alueina.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

KAIVOSTOIMINNASTA
LISÄÄ HYÖTYJÄ SUOMEEN

SUOMEN Malmijalostus Oy aloitti toimintansa kesällä 2018 valtion uusien linjausten mukaisesti. Aiemmin, vuodesta 2015 alkaen, yhtiömme oli toiminut Terrafame Group Oy -nimellä. Nykyisen toimintamandaattimme pohjalta yhtiömme vastaa valtion kaivosalan omistuksista sekä erityisesti akkuklusterin kehittämisestä. Lisäksi jatkamme tutkimus- ja kehitystoimintaa.

Strategisena tavoitteenamme on kasvattaa kaivostoiminnasta Suomeen saatavia hyötyjä. Pyrimme tähän aktivoimalla ja kehittämällä valtio-omistajuutta sekä nostamalla kotimaista jalostusastetta.

Vastuullista arvon maksimointia

Suomen Malmijalostus haluaa edistää lupaavien kaivosalan hankkeiden käynnistämistä ja niiden etene- mistä teolliseen tuotantoon. Alkutuotannon lisäksi edistämme investointeja kaivosten tuottamien raaka- aineiden jatkojalostukseen. Tavoitteena on, että kotimaassa vastuullisesti kaivettavat mineraalit jalostettaisiin täällä mahdollisimman korkean arvon tuotteiksi. Toimimme omistajana kaupallisin perustein eli haemme tuottoa sijoituksillemme. Samalla palvelemme suomalaisen yhteiskunnan etua.

Kaivosteollisuus ry:n vuonna 2018 teettämän selvityksen mukaan kaivosala lisää Suomen bruttokansantuotetta 1,2 miljardilla eurolla vuodessa. Epäsuorat työllisyysvaikutukset huomioiden alan työllisyysvaikutus Suomessa on 13 000 henkilötyövuotta. Nostamalla jalostusastetta näitä hyötyjä voidaan kasvattaa entisestään.

Monia vahvuuksia käytettävissä

Liikenteen sähköistyminen sekä uudenlaiset energian varastointitavat kasvattavat mineraalien kysyntää ja kaivostoiminnan merkitystä maailmanlaajuisesti. Uusinta teknologiaa hyödyntävän sähköauton litiumioni-akku sisältää noin 50 kg nikkeliä, 7 kg kobolttia ja 8 kg

litiumia. Näitä metalleja löytyy suomalaisesta maaperästä sekä Suomen Malmijalostuksen kohdeyhtiöiden nykyisestä tai suunnitellusta tuotannosta.

Eurooppalaisittain huomattavat mineraalivarat ja vastuullinen raaka-ainetuotanto eivät kuitenkaan ole Suomen ainoita valtteja globaalissa liikennemurroksessa. Lisäksi meillä on käytössämme mm. hiilidioksidivapaata energiaa kilpailukykyiseen hintaan, korkeatasoinen koulutus, pitkä kokemus metallien jalostuksesta sekä hyvin toimiva infrastruktuuri. Nämä vahvuudet meidän kannattaa nyt ottaa käyttöön.

Aktiivista toimintaa kolmella
työsaralla

Valtio-omistaja pääomitti kesällä 2018 Suomen Malmijalostusta 46 miljoonalla eurolla uuteen laajennettuun toimintamandaattiin liittyen. Valtion kaivosalan omistusten keskittäminen toteutettiin lokakuussa 2018, jolloin Suomen Teollisuussijoitus Oy:stä siirrettiin hoidettavaksemme valtion omistukset ja saatavat Keliber Oy:ssä, Ferrovan Oy:ssä ja Sotkamo Silver AB:ssä. Näiden lisäksi käytämme jatkossakin valtion omistajavaltaa Terrafame Oy:ssä sen emoyhtiönä. Loppuvuodesta päätimme tehdä kaksi sijoitusta kohdeyhtiöihimme: toisen Terrafamen akkukemikaalitehtaaseen ja toisen Ferrovanin vanadiinitehdashankkeen valmisteluun. Maaliskuussa 2019 Ferrovanin valmistelutyö päättyi kuitenkin siihen, ettei yhtiö onnistunut saamaan hankkeelleen puuttuvaa jatkorahoitusta.

Tutkimus- ja kehitystoiminnassa yli kaksi vuotta kestänyt vesienhallintateknologioiden Ariel-projekti päättyi vuoden 2018 ensimmäisellä kvartaalilla. Projektissa valmisteltiin erilaisia vesienkäsittelyn konsepteja Terrafamen kaivostoimintaan.

Käynnistimme myös kaksi Euroopan komission rahoittamaa uutta tutkimushanketta. S04Control-hankkeessa tutkitaan ja kehitetään sulfaatin kierrätys-

konseptia yhdessä Suomesta, Ruotsista ja Saksasta tulevien kumppaneiden kanssa. Teknologian tutkimuskeskus VTT:n koordinoiman NEMO-hankkeen tärkeimpiä tavoitteita ovat Terrafamen bioliuotusprosessin optimointi, metallitehtaan toiminnan tehostaminen, harvinaisten maametallien talteenoton pilotointi sekä muiden metallien talteenoton selvittäminen.

Akkutoimialan kehittämiseksi toteutimme syksyn aikana alustavan teknis-taloudellisen kannattavuusselvityksen arvoketjun eri investointivaihtoehtoista ja avasimme keskusteluyhteyksiä yhteistyömahdollisuuksien kartoittamiseksi. Olemme tiiviisti mukana EU-komission käynnistämässä European Battery Alliance -yhteistyössä, jonka tavoitteena on luoda eurooppalaista akkutuotantoa.

Akkuarvoketjussa runsaasti
mahdollisuuksia

Yhtiömme ja toimialan tulevaisuus näyttää lupaavalta, vaikka alaan liittyy myös haasteita. Kohdeyhtiöistämme Terrafame on saavuttanut tavoitellun tuotantotason ja valmistautuu nyt jalostusasteen nostoon ja akkukemikaalien tuotantoon. Keliber vie projektiaan eteenpäin tuotantolaitosten rakentamista kohti, ja Sotkamo Silver käynnistää tuotannon alkuvuodesta 2019.

Kaivosteollisuus tulee kuitenkin aina olemaan herkkä metallien markkinahinnoille. Juuri nyt globaaliin talouteen kohdistuu poikkeuksellisen paljon epävarmuuksia, ja markkinoiden kehitystä vuonna 2019 on vaikea ennakoida. Liikenteen sähköistyminen jatkuu kuitenkin kiihtyvällä vauhdilla.

Sähköautojen akkutuotannon arvoketju tarjoaa meille paljon mahdollisuuksia. Raaka-aineiden lisäksi arvoketju kattaa mm. kemikaalien, eri komponenttien kuten katodien ja niiden esiasteiden sekä akkukennojen ja -pakettien tuotannon. Käytettyjen akkujen materiaaleja puolestaan voidaan käyttää uudelleen ja kierrättää, mikä myös tarjoaa erinomaisia liiketoimin-

”Uusiin
liiketoiminta-
mahdollisuuksiin
kannattaa
nyt tarttua
yhteisvoimin.”

tamahdollisuuksia. Laajimmillaan suomalainen arvoketju mahdollistaisi vastuullisen, kustannustehokkaan tuotannon, akkumateriaalien jäljitettävyyden sekä ainnutlaatuisen kilpailukyyn kansainvälisillä markkinoilla.

Hienoista mahdollisuuksista huolimatta kotimainen arvoketju ei synny itsestään vaan se vaatii työtä sekä hankkeiden kehitystä ja rahoitusta. Suomen Malmijalostus on omalta osaltaan mukana tässä työssä edistämässä akkuarvoketjun kehittämistä, hillitsemässä ilmastonmuutosta sekä uudistamassa suomalaista teollisuutta.

**MATTI
HIETANEN**
toimitusjohtaja

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

LIIKENTEEN SÄHKÖISTYMINEN TUKEE KASVIHUONEPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISTÄ

VUOSI 2018 oli käännteentekevä valtion kaivossijoitusten ja akkuklusterin kehittämisessä. Toukokuussa hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta päätti puoltaa valtion kaivosomistusten ja kaivossijoitusohjelman keskittämistä uuteen omistus- ja kehitysyhtiöön.

Tämä oli lähtölaukaus Suomen Malmijalostus Oy:n muodostamiselle. Aiemmin Terrafame Group Oy:n nimellä toimineen yhtiömme mandaatti laajeni kattamaan valtion kaivosalan omistukset sekä suomalaisen akkuklusterin kehittämisen. Valtiolla Suomen Malmijalostus tarjoaa keinot vahvistaa vastuullisuutta ja elinkeinopoliittista vaikuttavuutta kaivosalalla sekä laajemmin strategisten raaka-ainevarojen hyödyntämisessä.

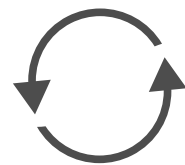
Suomen Malmijalostuksen perustehtävänä on kotimaisten mineraalien arvon vastuullinen maksimointi. Yhtiömme arvioi kohdeyhtiöidensä vastuullisuutta ja antaa tarvittaessa suosituksia toiminnan kehittämiseksi. Sijoittajana Suomen Malmijalostus toimii kaupallisin perustein ja odottaa taloudellista tuottoa sijoituksilleen. Samalla kohdeyhtiöiden lähialueet ja yhteiskunta hyötyvät taloudellisesta toimeliaisuudesta, joka synnyttää työpaikkoja kaivosalan lisäksi myös muille aloille.

Liikenteen sähköistyminen edellyttää akkutuotantoa

Vuosi 2018 jää varmasti monen mieleen hallitusten välisen ilmastomuutospaneeli IPCC:n raportista, jossa on tarkasteltu maapallon keskilämpötilan nousun vaikutuksia sekä keinoja näiden vaikutusten hillitsemiseksi. Loppuvuodesta Katowicen kansainvälisestä ilmastokokouksesta saatiin linjaukset Pariisin ilmastopimuksen käytännön toteutukseen.

Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen on yksi painopistealue, jolla voimme vaikuttaa ilmastomuutokseen. Tämä edellyttää liikenteen sähköistymistä sekä mittavaa sähköautojen akkujen tuo-

”Meillä on erinomaiset mahdollisuudet kehittää akkuarvoketjua.”

tantoa, joka onnistuu vain vastuullisella kaivostoiminnalla sekä akkuteknologian kehittämisessä tarvittavalla osaamisella.

Akkujen valmistus Euroopan tähtäimessä

Sähköautojen ja niissä tarvittavien akkujen globaalit markkinat ovat lähteneet nopeaan kasvuun, ja pitkän aikavälin kasvuennusteet näyttävät hyvin lupaavilta. Tällä hetkellä suurin osa sähköautojen akuista valmistetaan Aasiassa, mutta myös EU ja eurooppalaiset autovalmistajat ovat erittäin kiinnostuneita kehittämään akkujen valmistuksessa tarvittavaa osaamista, teknologiaa ja tuotantokapasiteettia.

Suomella on tässä kehityksessä erityinen asema Euroopassa, sillä mikään toinen EU-maa ei pysty tuottamaan kaikkia tärkeimpiä sähköautojen akkujen valmistuksessa käytettäviä metalleja – nikkeliä, koboltia ja litiumia. Strategisten raaka-aineiden tuotannon

AVAINKOHTIA SUOMEN MALMIJALOSTUKSEN ALKUTAIPALEELTA

lisäksi meillä on osaamisemme pohjalta erinomaiset mahdollisuudet kehittää metallien jalostusta vastaamaan yhä paremmin akkualan ja liikenteen sähköistymisen tarpeita.

Jalostuksella lisää taloushyötyjä Suomeen

Akkutuotannon pitkä arvoketju, sen monet välivaiheet sekä osien ja materiaalien uusiokäyttö ja kierrätys tarjoavat uudenlaisia mahdollisuuksia yhtä lailla Suomessa jo toimiville yrityksille kuin Suomeen sijoittamisesta kiinnostuneille tahoille. Jalostamalla suomalaisia mineraaleja vastuullisesti kotimaassamme yhä pidemmälle ja entistä innovatiivisemmin luomme työpaikkoja sekä vero- ja vientituloja samalla, kun kasvatamme osaamispääomaamme entisestään.

Suomen Malmijalostus pyrkii olemaan näissä kysymyksissä määrätietoinen toimija ja eurooppalaisittain mielenkiintoinen kumppani. Yhtiömme roolina on kehittää akku- ja kaivosklusteria, tukea parhaita hankkeita sijoitusohjelman puitteissa sekä edistää Suomen etuja kansainvälisissä yhteyksissä. Näin voimme osaltamme olla tukemassa myös kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä.

JANNE KÄNKÄNEN
hallituksen puheenjohtaja
Suomen Malmijalostus Oy

Toukokuu

- » Valtio päättää keskittää kaivosalan omistuksensa yhteen yhtiöön.
- » EU-komission H2020-ohjelmaan kuuluva NEMO-tutkimushanke alkaa.

Kesäkuu

- » Terrafame Group Oy:n nimi muutetaan Suomen Malmijalostus Oy:ksi ja yhtiöjärjestystä muutetaan.
- » Yhtiön strategia vahvistetaan.
- » EU-rahoitteiset Credit- ja Morecovery-hankkeet saavat positiivisen rahoituspäätöksen.

Heinäkuu

- » Valtio-omistaja pääomittaa Suomen Malmijalostusta 46 miljoonalla eurolla.

Elokuu

- » Rekrytoinnit päätökseen. Yhtiö palkkaa kuusi uutta henkilöä.

Syyskuu

- » Rahoitushakemus Business Finlandille akkuklusterin kehittämiseen liittyvästä BatCircle-hankekokonaisuudesta.

Lokakuu

- » Suomen Malmijalostus osallistuu Ferrovanin vanadiinitehdashankkeen valmisteluun.
- » Valtion kaivosalan omistukset ja saatavat Sotkamo Silverissä, Keliberissä ja Ferrovanissa Suomen Malmijalostuksen taseeseen.
- » Yhtiön hallitukseen kaksi uutta jäsentä: Eeva Ruokonen ja Antti Kumm.
- » Yhtiö osallistuu Terrafamen akkukemikaalitehdasta koskevan investoinnin täydentävään rahoituspakettiin kohdentamalla hankkeeseen 30 miljoonaa euroa vuonna 2017 myönnetystä sijoitussitoumuksesta.
- » Alustava teknis-taloudellinen kannattavuus selvitys litiumioniakkujen valmistuksen arvoketjun eri investointivaihtoehdoista valmistuu.

Marraskuu

- » Keskustelut käynnissä akkuarvoketjuun liittyviä investointeja Eurooppaan suunnittelevien yritysten kanssa.
- » Suomen Malmijalostus esiintyy EU-komission järjestämän raaka-aineviikon korkeantason konferenssissa.

Joulukuu

- » Yhtiö maksaa Terrafamelle 20 miljoonaa euroa vuonna 2017 antamastaan sijoitussitoumuksesta.

SIJOITUKSET

AKTIIVISTA KOHDEYHTIÖIDEN KEHITTÄMISTÄ

Suomen Malmijalostus Oy hoitaa valtion kaivosalan omistuksia. Kehitämme kaupallisesti kannattavia ja vastuullisesti hoidettuja kaivos- ja akkuteollisuuden hankkeita, joissa huomioidaan myös yhteiskunnalliset ja ympäristövaikutukset. Omistustemme kautta tuomme lisäarvoa Suomen taloudelle ja edistämme työllisyyttä sekä taloudellista toimeliaisuutta.

SUOMEN Malmijalostuksen investointipolitiikka laadittiin kesällä 2018 osana yhtiön laajempaa strategiaa. Sijoituspolitiikan mukaisesti toimimme pitkäjänteisenä teollisena ja strategisena omistajana ja pyrimme tyypillisesti 10–30 prosentin omistusosuuteen kohdeyhtiössämme. Teemme sijoituspäätöksemme kaupallisin perustein, ja tavoitteenamme on positiivinen portfolion tuotto.

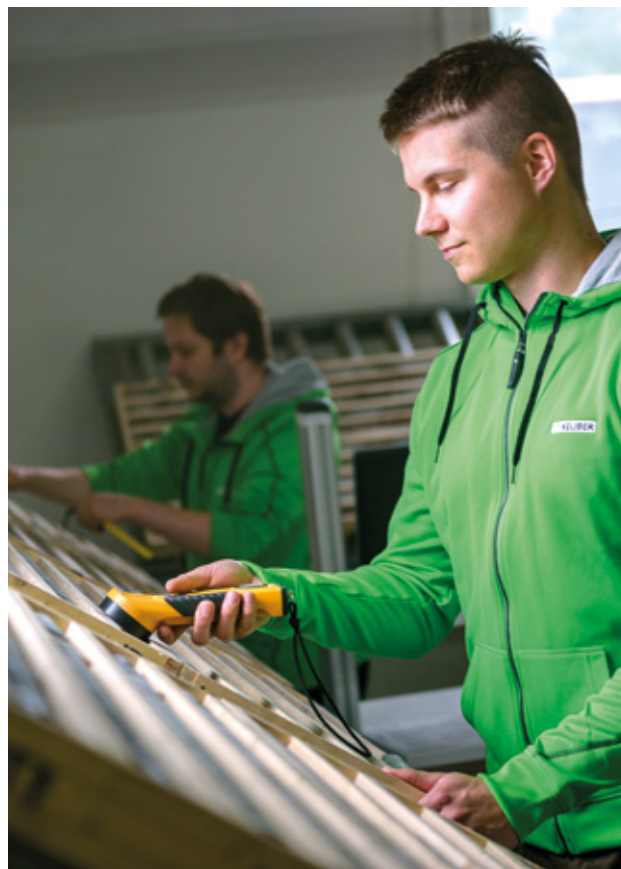
Omistajana olemme lähellä kohdeyhtiöitä ja osallistumme aktiivisesti niiden kehittämiseen sekä omistaja-arvon luomiseen. Hallitustyöskentelyssä olemme mukana lähtökohtaisesti kaikissa kohdeyhtiössämme.

Liiketoiminta-alueelle rekrytoitiin sijoitusjohtaja ja associate, jotka aloittivat yhtiön palveluksessa loppukesästä. Keskitymme työssämme Terrafame Oy:n akkukemikaalihanketta koskevan investointipäätöksen ja siihen liittyvän rahoitusjärjestelyn valmisteluun sekä uusiin kohdeyhtiöihin perehtymiseen ja niiden liiketoimintasuunnitelmien edistämiseen.

Kohdeyhtiöiden määrä nousi neljään

Suomen Malmijalostuksen merkittävin omistus on tytäryhtiö Terrafame, jossa omistusosuutemme on 77,0 prosenttia. Emoyhtiönä tarjoamme Terrafamelle konsernipalveluja mm. hallintoon, lakipalveluihin, viestintään, yhteiskuntasuhteisiin, rahoitusneuvotteluihin ja teknologiahankkeisiin liittyen. Lokakuussa 2018 annoimme Terrafamelle 30 miljoonan euron oman pääoman ehtoisen sijoitussitoumuksen akkukemikaalitehtaan rakentamiseen. Tämä toteutettiin kohdentamalla uudelleen osa vuonna 2017 annetusta 50 miljoonan euron sijoitussitoumuksesta. Joulukuussa maksoimme Terrafamelle 20 miljoonan euron oman pääoman ehtoisen sijoituksen tästä vuonna 2017 annetusta sijoitussitoumuksesta.

Kohdeyhtiöiden lukumäärä lisääntyi lokakuussa, kun Suomen Teollisuussijoitus Oy ja Suomen Malmijalostus Oy toteuttivat valtio-omistajan toimeksiannon

Keliber Oy on yksi Suomen Malmijalostus Oy:n kohdeyhtiöistä.

mukaisesti järjestelyn, jossa osakeomistukset Sotkamo Silver AB:ssä ja Keliber Oy:ssä sekä vaihtovelkakirjalaina ja siihen liittyvät osakeoptiot koskien Ferrovan Oy:tä siirrettiin Suomen Malmijalostukselle.

Lokakuussa 2018 Suomen Malmijalostus osallistui Ferrovanin rahoitukseen kokonaisuudessaan 3,15 miljoonalla eurolla.

TUTKIMUS JA KEHITYS

BIOLIUOTUSTEKNOLOGIA JA SULFAATIN KIERRÄTYS FOKUKSESSA

T&K tukee Suomen Malmijalostus Oy:n konserni- ja portfolioyhtiöiden teknologia- ja prosessikehitystä ja tarjoaa teknologiatukea yhtiön muille liiketoiminta-alueille. Lisäksi osallistumme kansallisen ja kansainvälisen tutkimusverkoston toimintaan ja olemme näin mukana uudistamassa teollisuutta pitkällä aikavälillä.

NOIN 2,5 vuotta kestänyt vesihallintateknologiaprojekti Ariel päättyi vuoden 2018 ensimmäisellä kvartaalilla. Samalla siirryimme T&K:ssa kohti laaja-alaista tutkimusta, jolla tuemme mineraaliarvoketjua. Tutkimuskokonaisuuksina merkittävimpiä olivat mineraaliprosessien sivuvirtojen hyödyntäminen, prosessin sisäinen kemikaalien kierrätys sekä yksikköprosessien tehokkuuden parantaminen.

Ariel-hankkeen lopputuloksina raportoimme kaksi kokonaisvaltaista sulfaatinhallintaratkaisua Terrafame Oy:n Sotkamon kaivokselle. Ratkaisut perustuvat prosessin sisäiseen sulfaatin kierrätykseen sekä sen talteenottoon ja hyödyntämiseen uusina kaupallisina tuotteina. Kierrätysratkaisujen kehitystä demonstraatiomittakaavaan jatketaan kahdessa yhteisrahoitteisessa konsortiohankkeessa. Myös talteenottokonseptin tutkimusta jatketaan ja konseptin osia hyödynnetään Terrafamen akkukemikaalitehtaassa.

Ariel-hankkeessa kehitettiin myös useita suppeampia prosessiratkaisuja, jotka tehostavat sulfaatinhallintaa.

EU-rahoitusta kahteen hankkeeseen

Vuonna 2018 aloitettiin EU-rahoituksella kaksi Terrafamen prosessiin kohdennettua hanketta. Molemmissa hankkeissa keskityttiin lähinnä tutkimuskokonaisuuksien suunnitteluun, taustatiedon keräämiseen ja prosessointiin sekä koetoiminnan valmisteluun.

Nelivuotinen Nemo-hanke keskittyy bioliuotuksen sekä metallien talteenoton tehostamiseen ja uusien tuotteiden talteenottoon. Suomen Malmijalostus -konsernin osuus hankkeen noin 14,9 miljoonan euron kokonaisrahoituksesta on noin 1,4 miljoonaa euroa.

SO4Control-hanke demonstroi bioreaktorin hyödyntämistä natriumsulfaatin kierrätyksessä sekä tutkii kalsiumin saostumisen hallintaa. Suomen Malmijalostuksen ja Terrafamen yhteinen osuus noin 2,1 miljoonan euron hankerahoituksesta on noin 350 000 euroa.

"Vuonna 2018 aloitettiin EU-rahoituksella kaksi Terrafamen prosessiin kohdennettua hanketta."

Kansallista rahoitusta saanut Minepro-hanke, joka oli osa laajempaa Ariel-projektia, saatiin päätökseen. Business Finland puolestaan myönsi noin 600 000 euron rahoituksen Probio-kokonaisuudelle, joka keskittyy tiedon keräämiseen Terrafamen bioliuotusprosessista, sekä pienempiin yhtiön vesienkäsittelyä tukeviin kokonaisuuksiin.

T&K osallistui vuoden aikana aktiivisesti myös uusien rahoituskokonaisuuksien valmisteluun. Näistä saatiin myönteiset rahoituspäätökset Credit- ja Morecovery-hankkeille. Lisäksi Suomen Malmijalostus on osallisena kansallisessa BatCircle-konsortiossa.

Toiminnan laajentuessa tiimiä vahvistettiin palkkaamalla T&K-päällikkö.

AKKUTOIMIALA

TAVOITTEENA
AKKUMATERIAALIEN JA -KENNOJEN
KOTIMAINEN VALMISTUS

Litiumioniakkujen kysynnän odotetaan kasvavan merkittävästi lähivuosina niin liikenteen sähköistyminen kuin uusiutuvan energiantuotannon kasvun vetäminä. Suomen Malmijalostus Oy osallistuu keskeisenä toimijana akkuvalmistuksen arvoketjun rakentamiseen Suomeen.

JOHTAVAT eurooppalaiset autonvalmistajat kuten VW, Daimler ja BMW ovat vuoden aikana kertoneet panostavansa vahvasti mallistojensa sähköistämiseen. Tämän johdosta ne ovat julkistaneet miljardien eurojen arvoisia akkujen hankintasuhteita. Arvokkaat mineraalivarantomme yhdessä päästöttömän energian hyvän saatavuuden kanssa luovat erinomaiset edellytykset akkumateriaalien ja -kennojen valmistukselle Suomessa.

Tavoitteenamme on luoda kumppanuuksia johtavien akkumateriaaleja ja -kennoja valmistavien yhtiöiden kanssa. Kumppanuuksilla tähdätään siihen, että akkumateriaaleja eli prekursoreita ja katodimateriaaleja sekä akkukennoja valmistavia tuotantolaitoksia perustetaan Suomeen.

Vastuullisuus ja jäljitettävyyttä herättävät kiinnostusta

Suomen Malmijalostuksen akkutoimialan liiketoimintastrategia valmisteltiin ja hyväksyttiin kesällä 2018. Liiketoiminta-alueelle rekrytoitiin johtaja ja vanhempi teknologiapäällikkö, jotka aloittivat yhtiön palveluksessa lokakuun alussa. Syys- ja lokakuun aikana valmistelimme kattavan teknis-taloudellisen esiselvityksen akkumateriaali ja -kennoinvestoinneista, Suomen kilpailukykyä akkumateriaalien ja -kennojen tuotannossa Euroopassa sekä kartoituksen keskeisimmistä kumppaniehdokkaista.

Esiselvityksen valmistuttua siirryimme loppuvuodesta hakemaan aktiivisesti alalla toimivista teknologiayrityksistä kumppania investoimaan Suomeen. Olemme myös avanneet keskustelut useiden arvoketjun eri vaiheissa toimivien yritysten kanssa, jotka suunnittelevat uusia investointeja Eurooppaan. Tarjoamamme mahdollisuus investoida Suomeen koetaan kiinnostavana, erityisesti kotimaisten vastuullisesti tuo-

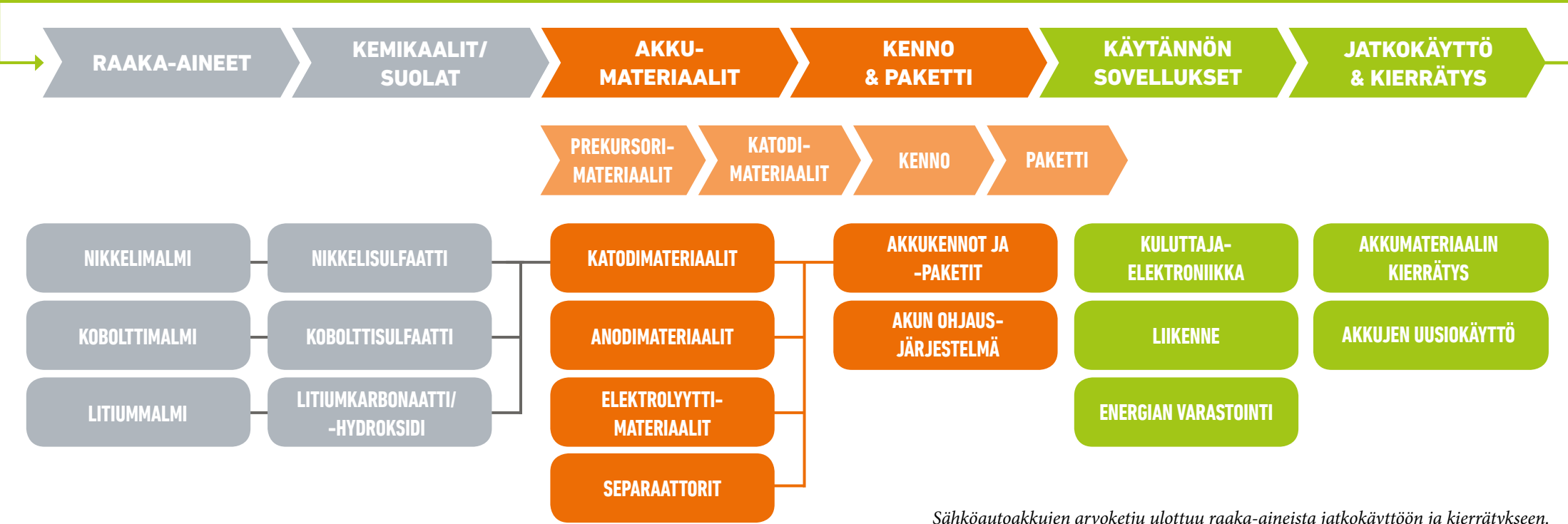
tettujen ja jäljitettävissä olevien raaka-aineiden ansiosta.

Toimimme vuoden aikana aktiivisesti sekä European Battery Alliance (EBA) -yhteistyössä että kansallisessa Business Finlandin vetämässä Batteries from Finland -kokonaisuudessa.

Monet eurooppalaiset autovalmistajat panostavat mallistojensa sähköistämiseen.

SÄHKÖAUTOAKKUJEN ARVOKETJU

Sähköautoakkujen arvoketju ulottuu raaka-aineista jatkokäyttöön ja kierrätykseen.

TERRAFAME VALMISTAUTUU AKKUKEMIKAALIEN TUOTANTOON

Yhtiö sai tuotannon ylösajon vietyä loppuun vuonna 2018.

TERRAFAME Oy on vuonna 2015 perustettu sotkamolainen monimetalliyhtiö, joka tuottaa tällä hetkellä nikkeliä, sinkkiä, kobolttia ja kuparia. Sotkamon kaivoksen malmissa on myös muita arvometalleja kuten harvinaisia maametalleja, mangaania, grafiittia ja uraania, joita voidaan mahdollisesti ottaa talteen tulevaisuudessa. Kaivospiirin mineraalivarannot mahdollistavat metallien tuottamisen ja jalostamisen useiden vuosikymmenien ajan.

Terrafamen tuotantoprosessi perustuu energia- tehokkaaseen bioliuotusteknologiaan, jossa malmia liuotetaan usean vuoden ajan. Vuonna 2018 Terrafame tuotti noin 27 400 tonnia nikkeliä ja noin 61 600 tonnia sinkkiä. Nikkelin ja sinkin täyden käynnin tuotantotaso saavutettiin vuoden kolmannella neljänneksellä ja tuotannon ylösajo saatiin vietyä loppuun. Tuotannon ylösajon rinnalla Terrafame on koko ajan kehittänyt myös ympäristö- ja työturvallisuutta.

Suomen Malmijalostus Oy (aiemmin Terrafame Group Oy) on toiminut Terrafamen emoyhtiönä vuodesta 2015 ja vastannut mm. Terrafameen liittyvästä omistajaohjauksesta, omistus- ja rahoitusjärjestelystä sekä erinäisistä konsernipalveluista. Terrafame muodostaa Suomen Malmijalostuksen merkittävimmän omaisuuserän, ja sen nikkeli- ja kobolttituotanto on pohjana suomalaisen akkuklusterin rakentamiselle.

Vuoden 2018 lopussa Suomen Malmijalostuksen omistus Terrafamesta oli 77,0 prosenttia, Trafigura-konserniin kuuluvan Galena-rahaston noin 22,7 prosenttia ja Sampo Oyj:n osuus noin 0,3 prosenttia.

Akkukemikaalien tuotanto starttaa vuonna 2021

Vuonna 2015 alkaneen tuotannon ylösajon aikana Terrafamen liikevaihto ja kannattavuus ovat kehittyneet kokonaisuutena myönteisesti. Metallien maailmanmarkkinahinnoilla ja dollarin kurssilla tulee kuitenkin aina olemaan huomattava vaikutus kaivosalan yritysten kannattavuuteen globaalisti.

Liiketoiminnan kehittämiseksi Terrafamessa on perustamisesta lähtien selvitetty myös mahdollisuuksia jalostaa itse nikkeli-kobolttia. Syksyllä 2018 yhtiön hallitus päätti investoinnista sähköajoneuvojen akkujen valmistuksessa käytettävien kemikaalien tuotantoon. Akkukemikaalitehtaan vuosittainen tuotantokapasiteetti on 170 000 tonnia nikkelisulfaattia ja 7 400 tonnia kobolttisulfaattia.

Terrafamen uusi akkukemikaalitehdas tulee yhtiön nykyiselle tehdasalueelle Sotkamoon.

**”Terrafamen hanke
parantaa
edellytyksiä houkutella
Suomeen
akkuarvoketjun
investointeja.”**

Uuden akkukemikaalitehtaan kaupallisen nikkeli- ja kobolttisulfaattituotannon on määrä käynnistyä vuoden 2021 alussa. Sen myötä Terrafamen liikevaihto nousee arviolta 200 miljoonalla eurolla vuodessa, ja kannattavuus paranee merkittävästi.

Investoinnille täydentävä rahoitusjärjestely

Terrafamen akkukemikaalitehtaan investointikustannukset ovat noin 240 miljoonaa euroa. Tehdashankkeen rahoittamiseksi julkistettiin jo vuoden 2017 marraskuussa Terrafamen, Suomen Malmijalostuksen (tuolloin Terrafame Group Oy), Galena Asset Managementin, Trafigura Groupin ja Sampo Oyj:n sopima 200 miljoonan dollarin rahoituskokonaisuus.

Lokakuussa 2018 tehdyn lopullisen investointipäätöksen yhteydessä osapuolet sopivat täydentävästä, noin 100 miljoonan euron rahoituspaketista. Suomen Malmijalostuksen osuus tästä Terrafamelle annetusta rahoituksesta oli 30 miljoonan euron oman pääoman ehtoinen sijoitussitoutumus.

Antamamme sitoumus ei lisännyt taloudellisia vastuitamme Terrafamessa, sillä se toteutettiin siten, että Suomen Malmijalostuksen helmikuussa 2017 Terrafamelle myöntämästä ja käyttämättä olleesta 50 miljoonan euron sijoitussitoumuksesta irrotettiin 30 miljoonaa euroa tehdashankkeeseen. Terrafame nosti loput 20 miljoonaa euroa sijoitussitoumuksesta käyttöönsä joulukuussa 2018.

Kotimainen akkuarvoketju vahvistuu

Pidämme akkukemikaalitehdasta tärkeänä investointina niin Terrafamelle ja sen omistajille kuin suomalaiselle ja eurooppalaiselle sähköautojen akkuarvoketjulle. Näkemyksemme mukaan hanke parantaa myös edellytyksiä houkutella Suomeen lisää investointeja.

SOTKAMO SILVER ALOITTAU TUOTANNON KEVÄÄLLÄ 2019

Pitkään valmisteltu kaivoshanke on loppusuoralla.

SOTKAMO Silver muodostuu Ruotsiin ja Suomeen listatusta Sotkamo Silver AB -emoyhtiöstä ja sen täysin Suomessa omistamasta Sotkamo Silver Oy -tytäryhtiöstä. Sotkamo Silver kehittää hopea-, kulta-, sinkki- ja volframiesiintymien hyödyntämistä Pohjoismaissa. Yhtiö rakentaa parhaillaan Sotkamoon Hopeakaivos-nimistä kaivosta, jonka tuotannon odotetaan alkavan vuoden 2019 keväällä.

Sotkamo Silverin suurin omistaja on Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 9,2 prosentin osuudella. Suomen Malmijalostus on yhtiön neljänneksi suurin omistaja 2,05 prosentin osakeomistuksella.

Sotkamon kaivoksen lisäksi yhtiö hallitsee kulta-esiintymää Hopeavuorella Tampereen lähellä. Lisäksi yhtiöllä on valtauksia Norjassa Mo i Ranan läheisyydessä ja Keski-Ruotsissa Ludvikan alueella.

Kaivoshanke on kokonaan rahoitettu

Sotkamo Silver sai 46 miljoonan euron rahoituspaketin valmiiksi maaliskuussa 2018, jolloin yhtiö myös teki hopeakaivoksen rakentamispäätöksen. Pääosa louhinnasta tapahtuu maanalaisena louhintana, ja yhtiöllä

on myönnetty ympäristölupa 500 000 tonnin vuosittaiseen louhintaan. Tunnetuilla malmivaroilla kaivoksen toiminta-aika on 6 vuotta.

Joulukuussa 2018 yhtiö jätti ympäristöluvan muutoshakemuksen louhintamäärän nostamisesta 1 800 000 tonniin vuodessa, mikä mahdollistaisi rikastamon kapasiteetin noston 600 000 malmitonniin tällä hetkellä suunnitellusta 450 000 malmitonnista.

Lokakuussa 2018 Sotkamo Silver teki Bolidenin kanssa sopimuksen hopeakaivoksen rikasteiden myynnistä ja toimituksista. Toimitusten arvioitu arvo neljän vuoden sopimuskauden aikana on noin 120 miljoonaa euroa nykyisillä metallien hinnoilla.

Hopean tuotanto Suomen Malmijalostuksen portfolioissa

Muiden omistustemme kautta tuotettavat nikkeli, koboltti ja litium – kolme keskeistä akkumetallia – ovat parhaillaan merkittävän kansallisen ja kansainvälisen huomion kohteena. Liikenteen sähköistyminen, aurinkoenergian käytön laajeneminen ja muu teknologinen kehitys kasvattavat kuitenkin myös eräiden muiden tärkeiden metallien kuten hopean kysyntää.

Sotkamo Silverin osakkeet siirrettiin Suomen Malmijalostuksen omistukseen valtio-omistajan linjauksen mukaisesti Suomen Teollisuussijoitus Oy:ltä lokakuussa 2018. Omistusaikanamme Sotkamo Silverin osakkeen markkinahinnassa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta.

Sotkamo Silverin kaivoshankkeeseen kuuluu mm. malmivarausten ja rikastamon rakentaminen.

KELIBERIN LITIUMKEMIKAALIHANKE ON TÄRKEÄ OSA AKKUARVOKETJUA

Litiummineraalit on tarkoitus hyödyntää akkukemikaalien tuotannossa.

KELIBER Oy hallinnoi mm. Kokkolan ja Kaustisen kuntien alueella sijaitsevia spodumeeniesiintymiä. Yhtiöllä on tällä hetkellä Längskolan kaivosluvan lisäksi hallussaan useita malminetsintäluvia ja valtauksia Keski-Pohjanmaan laajassa litiumprovinssissa. Joulukuussa Keliber sai kaivosluvan myös Syväjärven kaivosalueelle.

Yhtiön omistavat pääosin suomalaiset sijoitusyhtiöt ja yksityissijoittajat. Isoin omistaja 31.12.2018 oli norjalainen Nordic Mining ASA noin 22 prosentin osuudella.

Valtio-omistajan linjauksen mukaisesti Suomen Teollisuussijoitus Oy:n omistuksessa olleet Keliberin osakkeet siirrettiin Suomen Malmijalostukselle lokakuussa 2018, ja vuoden lopussa olimme yhtiön toiseksi isoin omistaja 17,6 prosentin omistusosuudella. Muita merkittäviä omistajia ovat Mine Invest Oy, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, Thominvest Oy ja Jorma Takanen.

Lopullinen kannattavuusselvitys valmistui kesäkuussa

Litiumprojektin lopullinen kannattavuusselvitys valmistui kesäkuussa 2018, ja se vahvisti projektin liiketaloudellisen kannattavuuden. Keliberin omaan kaivostuotantoon perustuva toiminta-aika on nykyisten malmivarojen perusteella 13 vuotta, mutta tuotantoa suunnitellaan jatkettavan hankkimalla spodumeenirikastetta kolmansilta osapuolilta 7 vuoden ajan omien kaivosten malminlouhinnan päättymisen jälkeen. Alueella on myös merkittävä malminetsintäpotentiaali, joka antaa mahdollisuuden selvittää toiminnan jatkamista omiin malmivaroihin perustuen.

Kaustisen Kalavedelle on suunniteltu rikastamo 600 000 tonnin vuosikapasiteetille, jolloin litiumkarbonaatin vuosituotanto Kokkolan kemiantehtaalla olisi noin 11 000 tonnia. Projektin aikaisten investointikustannusten kaivoksille, rikastamolle ja kemiantehtaalle arvioidaan olevan 255 miljoonaa euroa. Keliber on ilmoittanut aloittaneensa koeohjelman, joka liittyy akkulaatuiseen litiumhydroksidituotantoon. Taustalla

Keliber on päättänyt rakentaa litiumkemiantehtaansa Kokkolaan.

on akkuteknologian kehittyminen ja siirtyminen tulevaisuudessa korkeamman nikkelpitoisuuden akkuihin sekä eurooppalaisten autovalmistajien näitä akkuja kohtaan osoittama mielenkiinto.

Euroopan ensimmäinen litiumkemikaalien tuottaja

Näemme Keliberin roolin ja potentiaalin merkittävänä osana suomalaista litiumioniakkujen valmistuksen arvoketjun kehittämistä. Keliberin projekti on pisimmälle edennyt litiumkemikaalihanke Euroopassa. Yhtiön suunnitelmiin sisältyy myös mahdollisuus kasvattaa litiumkemikaalien tuotantoa suunnitellulla Kokkolan tuotantolaitoksella muualta hankittavalla spodumeenirikasteella.

VASTUULLISUUS

VASTUULLISUUS TUOTTA YHTEISKUNNALLISESTI KESTÄVIÄ HYÖTYJÄ

Suomen Malmijalostuksen tehtävänä on suomalaisten mineraalien arvon vastuullinen maksimointi. Vastuullisuus on kiinteä ja erottamaton osa yhtiön strategiaa ja liiketoimintaa.

YHTIÖN vastuullisuuspolitiikan valmistelu aloitettiin vuonna 2018, ja se hyväksyttiin alkuvuodesta 2019. Poliittikka määrittää toimintaa ohjaavat vastuullisuuden pääperiaatteet, painopisteet ja tavoitteet. Samalla se auttaa Suomen Malmijalostusta riskienhallinnassa ja toisaalta maksimoimaan positiiviset vaikutukset.

Haluamme edistää kaivosteollisuuden vastuullisuutta ja osallistua ilmastomuutoksen ehkäisemiseen. Näkemyksemme mukaan vain vastuullinen liiketoiminta tuottaa kestävä lisäarvoa yhteiskunnalle.

Liikkeelle arvoista ja strategiasta

Yhtiömme arvot ja strategia ovat vastuullisuutemme perusta. Olemme uteliaita ja etsimme jatkuvasti tapoja uudistaa toimintaamme. Toimimme rohkeasti ja kehitämme toimialan vastuullisuutta. Otamme kantaa alan vastuullisuutta koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun ja teemme pitkäjänteistä yhteistyötä kumppaneidemme ja sidosryhmiemme kanssa. Huomioimme vastuullisuuden eri näkökulmat ja sidosryhmiemme odotukset liiketoiminnassamme.

Vastuullisuus edistää liiketoimintaamme ja luo pohjaa sille, että voimme olla haluttu, luotettu sekä arvostettu kumppani ja työnantaja. Takaamme henkilöstöllemme turvallisen ja tasavertaisen työympäristön sekä huolehdimme työntekijöidemme hyvinvoinnista. Käymällä avointa vuoropuhelua ulkoisten sidosryhmiemme kanssa varmistamme toimintamme jatkuvuuden ja yhteiskunnallisen hyväksynnän.

Pääteemoja vastuullisuustyössämme ovat yhteiskunnallinen vaikuttavuus, kaivosteollisuuden arvoketjun kehittäminen sekä vastuu ympäristöstä ja ilmastosta.

Vastuullinen sijoittaminen luo työtä

Kansantaloudellinen arvonaluonti on meille tärkeää. Taloudellisen vastuumme kulmakiviä ovat sijoitustoiminta ja aktiivinen omistajuus. Omistamalla ja rahoittamalla yhtiöitä tavoittelemme pitkän aikavälin tuottoa sijoittamallemme pääomalle. Samalla luomme Suomeen uutta työtä ja toimeentuloa kestävästi.

Arvioimme jokaisen sijoituskohteemme ja yhteistyökumppanimme toiminnan vastuullisuuden. Seuraamme ja tuemme sijoituskohteidemme kehittämistä jatkuvassa yhteistyössä ja annamme tarvittaessa toimenpidesuosituksia.

Kilpailuetua arvoketjun vastuullisuudesta

Haluamme omalla vastuullisella toiminnallamme, oikeiden kumppaneiden valinnalla sekä pitkäjänteisellä yhteistyöllä olla rakentamassa mineraalien ja malmien arvoketjua, joka kehittää vastuullisuudesta kilpailuetua. Tämä vaatii meiltä ja kumppaneiltamme sitoutumista, osaamista ja jatkuvaa parantamista.

Haluamme toimia esimerkkinä alan muille toimijoille ja osallistumme aktiivisesti koko kansainvälisen kaivos- ja akkuteollisuuden vastuullisuuden kehittämiseen. Kaivosteollisuus ry:n kautta kuulumme Kestävän kaivostoiminnan verkostoon ja olemme sitoutuneet noudattamaan verkoston periaatteita.

Edellytämme, että omistamamme yhtiöt analysoivat toimintaansa liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia.

**”Haluamme edistää
kaivosteollisuuden
vastuullisuutta ja
osallistua
ilmastonmuutoksen
ehkäisemiseen.”**

Hillitsemme ilmastomuutosta

Otamme kaikessa toiminnassamme huomioon ympäristön hyvinvoinnin ja ilmastomuutoksen hillitsemisen. Hallitsemme oman toimintamme ympäristö- ja ilmastovaikutuksia ja pyrimme pienentämään niitä.

Sijoituskohteiltamme edellytämme ympäristövaikutusten raportoimista ja minimoimista. Tutkimus- ja kehitystoimintamme luo osaamista ja teknologioita, jotka edistävät luonnonvarojen resurssitehokasta käyttöä ja kiertotaloutta sekä vähentävät kaivostoiminnan ympäristökuormitusta. Akkujen integroitu, vastuullinen arvoketju mahdollistaa liikenteen, teollisuuden ja asumisen kestävä sähköistymisen, mikä auttaa pienentämään negatiivisia ilmastovaikutuksia.

TERRAFAME ESIMERKKINÄ YMPÄRISTÖ- JA TUOTANTOTAVOITTEIDEN YHDISTÄMISESTÄ

SUOMEN Malmijalostuksen omistusyhtiöistä tytäryhtiö Terrafame on ainoa, jolla oli vuonna 2018 tuotannollista toimintaa. Tuotannon ylösajon alusta, syksystä 2015 lukien, Terrafame on työskennellyt aktiivisesti toiminnan vastuullisuuteen liittyvien ydinkysymysten eli ympäristön ja työturvallisuuden eteen.

Yhtiön alkuvaiheen vesienhallinnan ongelmat on saatu ratkaistua, ja kaivosalueen vesimäärä on vakiintunut tavoitetasolle. Tässä merkittävä tekijä on hyvin toimiva tuotantoprosessi, joka mahdollistaa vedenpuhdistuksen järjestämisen tehokkaalla ja toimivalla tavalla. Vuonna 2018 purkuveden sulfaattikuormitus oli vain 21 prosenttia ympäristöluvan mukaisesta vuosikiintiöstä. Myös metallien osalta kuormitus alitti reilusti ympäristöluvan kiintiöt. Terrafamen hyvät tulokset ovat konkreettinen esimerkki siitä, etteivät toimiva tuotanto ja ympäristöasioiden hoito sulje toisiaan pois vaan päinvastoin tukevat toisiaan ja luovat yhdessä perustan pitkäjänteiselle, menestyvälle liiketoiminnalle.

Myös työturvallisuuden parantamiseen liittyvät tulokset ovat olleet hyviä Terrafamen toiminta-aikana ja erityisesti vuonna 2017. Vuonna 2018 Terrafamen oman henkilöstön tapaturmataajuus (LTIFR) oli 7,4 tapaturmaa miljoonaa työtuntia kohden. Tulos jäi Terrafamen itselleen asettamasta tavoitteesta, jonka eteen yhtiö jatkaa työskentelyä.

TALOUDELLINEN VAIKUTTAVUUS

KAIVOSTEOLLISUUDELLA ON LAAJAT TALOUDELLISET VAIKUTUKSET YHTEISKUNTAAN

Kaivosteollisuus tuottaa vuosittain Suomessa huomattavia talousvaikutuksia, jotka heijastuvat monille toimialoille.

KAIVOKSET ovat osa suomalaista yhteiskuntaa, ja niillä tehtävä työ auttaa rakentamaan kotimaista hyvinvointia. Kaivosteollisuus ry:n teettämän selvityksen mukaan kaivosteollisuus muodosti vuonna 2016 noin 3,1 miljardin euron tulovirran Suomessa, kun vaikutuksia tarkastellaan ilman investointeja.

Toimialan välilliset vaikutukset jakautuvat useille eri aloille kuten teollisuuteen, kuljetuksiin ja varastointiin sekä sähkö-, kaasu- ja lämpöhuoltoon.

Työtä ja kehittymismahdollisuuksia

Kaivokset toimivat eri puolilla Suomea, ja usein ne työllistävät ihmisiä sellaisilla seuduilla, joilla töitä todella tarvitaan. Työn lisäksi kaivosyritykset tarjoavat henkilöstölleen kehittämis- ja kouluttautumismahdollisuuksia sekä erilaisia urapolkua. Näistä syistä kaivosteollisuuden työpaikkoja myös arvostetaan paikallisesti. Kymmenen kaivosteollisuuden työpaikkaa luo lisäksi noin 15 työpaikkaa muualle talouteen Suomessa.

Selvityksen mukaan kaivosteollisuuden työllisyysvaikutus oli noin 13 000 henkilötyövuotta suorina ja epäsuorina työpaikkoina. Talousvaikutuksia kertyy lisää, kun työntekijät ostavat ansaitsemillaan rahoilla tuotteita ja palveluita.

Vaikutus BKT:hen 1,2 miljardia

Kaivosala toi vuonna 2016 kaikkiaan noin 1,2 miljardin euron arvonlisäyksen Suomen bruttokansantuotteeseen. Kun kaivosten ja kotimaisen metallien jalostuksen vaikutus lasketaan yhteen, kokonaisvaikutus bruttokansantuotteeseen on noin 5,8 miljardia euroa vuodessa.

Muiden toimialojen tapaan kaivosala synnyttää verovaikutuksia valtiolle ja kunnille mm. yhteisöverosta,

arvonlisäverosta, valmisteverosta sekä työntekijöiden maksamista veroista.

Investoinneista hyötyjä paikallisille yrityksille

Kaivosteollisuuden investoinnit ovat vaihdelleet merkittävästi 2000-luvulla riippuen alan aktiivisuudesta ja uusista kaivoksista. Vuonna 2016 kaivosteollisuuden investoinnit olivat arviolta 0,8 % kaikkien toimialojen investoinneista.

Kaivostoimintaan Suomessa investoitava raha jää suurelta osin kaivoksen lähialueelle, ja iso osa kaivosteollisuuden investoinneista on mahdollista teettää Suomessa toimivilla yrityksillä.

Omistusyhtiöillä merkittävät työpaikkavaikutukset

Suomen Malmijalostuksen omistusyhtiöistä Terrafamella on ollut tuotantotoimintaa loppuvuodesta 2015 alkaen ja Sotkamo Silver aloittaa tuotannon keväällä 2019. Molempien yhtiöiden tuotanto tapahtuu Sotkamossa.

Konsultointiyhtiö Rambollin tekemien selvitysten mukaan Terrafamen kaivos ja metallitehdas työllistävät Kainuussa kerrannaisvaikutuksineen noin 1 500 henkilöä. Muualla Suomessa työllisyysvaikutukset ovat koko hankintaketju huomioiden noin 2 800 henkilötyövuotta. Tämän lisäksi akkukemikaalitehdas tuo Terrafamen teollisuusalueelle lisätyötä noin 150 henkilölle ja kerrannaisvaikutuksina noin 140–220 henkilötyövuotta Kainuuseen sekä noin 120–340 henkilötyövuotta muualle Suomeen.

Sotkamo Silverin kaivos tuo Kainuun alueelle suoraan noin 100 uutta työpaikkaa ja epäsuoraan noin 300–400 työpaikkaa.

Kaivostoimintaan investoitava raha jää suurelta osin kaivoksen lähialueelle. Kuva Sotkamo Silveriltä.

KAIVOSTEOLLISUUDEN VAIKUTUKSIA SUOMESSA

3,1

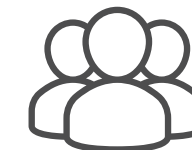
Tuotantovaikutus kaikkiaan 3,1 miljardia euroa ilman investointeja.

1,2

Arvonlisäys noin 1,2 miljardia euroa bruttokansantuotteeseen. Kaivosten ja metallien jalostuksen yhteenlaskettu vaikutus noin 5,8 miljardia euroa.

13 000

Työllisyysvaikutus noin 13 000 henkilötyövuotta suoraan ja epäsuorasti.

Luvut perustuvat vuoden 2016 tietoihin.

VEROJALANJÄLKI

SUOMEN MALMIJALOSTUS -KONSERNIN VEROJALANJÄLKI

Tämä raportti sisältää selvityksen Suomen Malmijalostus -konsernin veroasioiden hallinnoinnista sekä erittelyn Suomeen maksettavista veroista. Konserni toimii vain Suomessa, eikä se siten maksa veroja ulkomaille. Raportointi perustuu valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston 1.10.2014 antamaan ohjeistukseen verojen raportoinnista.

KONSERNIYHTIÖT toimivat vastuullisesti myös hallinnoinnin näkökulmasta. Yhtiöt ja niiden henkilökunta ovat sitoutuneet noudattamaan toiminnassaan kaikkia sovellettavia lakeja ja määräyksiä. Lisäksi konserni on sitoutunut yhteiskuntavastuun toteuttamiseen valtion omistajaohjausta koskevien periaatteiden mukaisesti. Suomen Malmijalostus -konserni toteuttaa verojen maksu- ja ilmoitusvelvollisuuttaan oikea-aikaisesti ja pyrkii ratkaisemaan merkittävimmät verokysymykset ennakkoon yhteistyössä veroviranomaisten kanssa. Verotukselliset epävarmuustekijät pyritään minimoimaan ja sääntelymuutoksiin pyritään vastaamaan ajoissa. Konserni huolehtii veroasioista vastaavan henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja käyttää tarvittaessa parasta mahdollista ulkoista asiantunte-musta täydentämään henkilöstön osaamista.

Veroasioiden organisointi ja johtaminen

Veroasioissa noudatettava vastuunjako on Suomen yhtiölainsäädännön mukainen. Konserniyhtiöiden hal-lituksissa käsitellään merkittävimmät verotusta kos-kevat asiat. Suomen Malmijalostus Oy:n toimitusjohtaja sekä Terrafame Oy:n toimitusjohtaja vastaavat yhdessä Terrafamen talousjohtajan kanssa veroasioiden orga-nisoinnista. Konserni käytti vuonna 2018 veroasioiden hoitoon myös ulkopuolista asiantuntemusta ja pyrki aktiiviseen yhteistyöhön verohallinnon kanssa. Toimintaa ohjaavat vastuullisuutta korostavat pe-riaatteet. Konserni ei harjoita veroetuihin tähtäävää toiminnan suunnittelua eikä konsernilla ole toimin-taa ulkomailla. Olennaisten liiketoimintaratkaisujen vorseuraamukset pyritään kartoittamaan ennakolli-sesti ja toimimaan taloudellisesti perustellulla taval-la edellyttäen, että toimintatavat ovat verotuksessa hyväksyttäviä.

”Toimintaa ohjaavat vastuullisuutta korostavat periaatteet.”

Käytetyt raportointiperiaatteet

Raportointi perustuu Suomen kirjanpitolain (30.12.1997/1336) mukaan laadittuihin tilinpäätöksiin ja kirjanpitomateriaaleihin. Raportoivat verot perus-tuvat tili- ja tositemuotoiseen laskentaan. Raportoim-me verot tuhansissa euroissa. Raportoinnin ulkopuolelle on jätetty palkkakustan-nuksiin sisältyvät pakolliset vakuutusmaksut. Nämä palkkoihin suoraan liittyvät vakuutusmaksut on kä-sitelty suorina palkkakuluina johtuen vakuutusten luonteesta. Konserni ei myöskään raportoi vähäisiä ulkomaanmatka- ja koulutuskuluihin sisältyviä arvon-lisäveroja. Erittely Suomen Malmijalostus Oy:n ja Terrafame Oy:n maksamista veroista Terrafamen kaksi ensimmäistä toimintavuotta olivat tappiollisia johtuen tuotannon ylösajosta. Tästä syystä yhtiöille ei ole vielä syntynyt verotettavaa tuloa. Vero-kulua on syntynyt kuitenkin huomattava määrä toi-mintaan liittyvien energia- ja polttoaineverojen takia. Lisäksi yhtiöt ovat maksaneet normaalisti omaisuuden hankintaan ja omistamiseen liittyviä veroja.

YLEISIÄ TUNNUSLUKUJA 2018	Suomen Malmijalostus Oy	Terrafame Oy	Konserni yhteensä
Liikevaihto, t €	222	325 830	325 830
Tulos ennen veroja, t €	-1 485	-6 171	
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	8	669	677
YLEISIÄ TUNNUSLUKUJA 2017	Suomen Malmijalostus Oy	Terrafame Oy	Konserni yhteensä
Liikevaihto, t €	458	220 024	220 024
Tulos ennen veroja, t €	-3 019	-9 601	-15 005
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	5	694	699

Alla olevassa taulukossa on esitetty veroerät yhtiöittäin, ensin vuoden 2018 osalta ja sitten vertailuvuoden 2017 osalta.

2018			
Tuhatta euroa	Suomen Malmijalostus Oy	Terrafame Oy	Konserni yhteensä
Maksettavat verot			
Välittömästi maksettavat verot	323	921	1 244
Tuloverot	0	0	0
Varainsiirtoverot	316	43	359
Kiinteistöverot	0	454	454
Työnantajan sairausvakuutusmaksut	5	277	282
Viranomaismaksut	2	146	148
Välikäsitellyt maksettavat verot	0	4 919	4 919
Sähköverot, netto	0	314	314
Sähköverot	0	2 606	2 606
Sähköverot, palautus	0	-2 292	-2 292
Vakuutusmaksuvero	0	316	316
Polttoaineverot, netto	0	4 282	4 282
Polttoaineverot	0	4 978	4 978
Polttoaineverot, palautus	0	-696	-696
Jätevero	0	7	7
Kerättävät ja tilitettävät verot	26	14 340	14 366
Ennakonpidätykset	237	7 649	7 886
Arvonlisäverot, netto	-211	6 691	6 480
Arvonlisäverot, myynti	147	78 299	78 446
Arvonlisäverot, hankinnat	-358	-71 607	-71 965
Yhteensä	349	20 180	20 529
Veroerien suhde liikevaihtoon	157,21 %	6,19 %	6,30 %
2017			
Tuhatta euroa	Suomen Malmijalostus Oy	Terrafame Oy	Konserni yhteensä
Maksettavat verot			
Välittömästi maksettavat verot	8	1 146	1 154
Tuloverot	0	0	0
Varainsiirtoverot	0	4	4
Kiinteistöverot	0	545	545
Työnantajan sairausvakuutusmaksut	5	354	359
Viranomaismaksut	3	243	246
Välikäsitellyt maksettavat verot	1	5 654	5 655
Sähköverot, netto	0	1 282	1 282
Sähköverot	0	2 742	2 742
Sähköverot, palautus	0	-1 460	-1 460
Vakuutusmaksuvero	1	331	332
Polttoaineverot, netto	0	4 019	4 019
Polttoaineverot	0	4 653	4 653
Polttoaineverot, palautus	0	-634	-634
Jätevero	0	22	22
Kerättävät ja tilitettävät verot	-38	-22 557	-22 595
Ennakonpidätykset	183	7 156	7 339
Arvonlisäverot, netto	-221	-29 713	-29 934
Arvonlisäverot, myynti	110	47 398	47 508
Arvonlisäverot, hankinnat	-331	-77 111	-77 442
Yhteensä	-29	-15 757	-15 786
Veroerien suhde liikevaihtoon	-6,32 %	-7,16 %	-7,17 %

Konserniyhtiöillä oli 31.12.2018 yhteensä kirjaamattomia laskennallisia verosaamisia noin -33,3 miljoonaa euroa, jotka muodostuvat arviosta verovuoden 2018 verotettavasta tuloksesta (4,2 milj. euroa), 2017 verotettavasta tuloksesta (0,5 milj. euroa), 2016 vahvistetusta tappiosta (-20,9 milj. euroa) ja verovuodelta 2015 vahvistetusta tappiosta (-17,1 milj. euroa).

HALLINNOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

HALLINNOINTIA KEHITETTIIN
TEHTÄVÄN LAAJENTUMISEN MYÖTÄ

Suomen Malmijalostus Oy on valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö. Vuonna 2018 yhtiön hallinnointia kehitettiin mm. laajentamalla hallitusta ja perustamalla johtoryhmä toimitusjohtajan tueksi.

YHTIÖN hallinnoinnissa ja päätöksenteossa noudatetaan yhtiöjärjestystä, osakeyhtiölakia, muuta voimassa olevaa lainsäädäntöä, valtion omistajapolitiikkaa koskevaa valtioneuvoston periaatepäätöstä sekä yhtiön hallituksen päättämiä toimintapolitiikkoja ja ohjeita.

Yhtiökokous

Suomen Malmijalostuksen yhtiökokous käyttää ylintä päätösvaltaa yhtiössä. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 24.4.2018, minkä lisäksi pidettiin neljä ylimääräistä yhtiökokousta. Ylimääräiset yhtiökokoukset liittyivät yhtiön toimintamandaatin laajentamisen toimeenpanoa koskeviin päätöksiin sekä hallituksen uusien jäsenten nimittämiseen.

Hallitus

Suomen Malmijalostuksen hallitus on vastuussa yhtiön johtamisesta ja sen toimintojen asianmukaisesta organisoinnista. Hallituksen jäsenten lukumäärä on vähintään kolme ja enintään seitsemän. Jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan, ja hallituksen toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallituksen puheenjohtajana toimi koko vuoden Janne Känkänen ja jäseninä Juha Majanen ja Minna Pajumaa. Lokakuussa 2018 hallituksen jäseniksi nimettiin lisäksi Antti Kummumäki ja Eeva Ruokonen.

Hallitus on hyväksynyt kirjallisen työjärjestyksen,

johon on kirjattu sen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet. Yhtiön hallituksella oli 19 kokousta vuonna 2018 kokousta.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Toimitusjohtaja vastaa yhtiön operatiivisesta johtamisesta osakeyhtiölain ja muiden säästöjen sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan nimittää ja erottaa hallitus, joka päättää myös toimitusjohtajan ehdot. Matti Hietanen on toiminut yhtiön toimitusjohtajana 1.9.2015 alkaen.

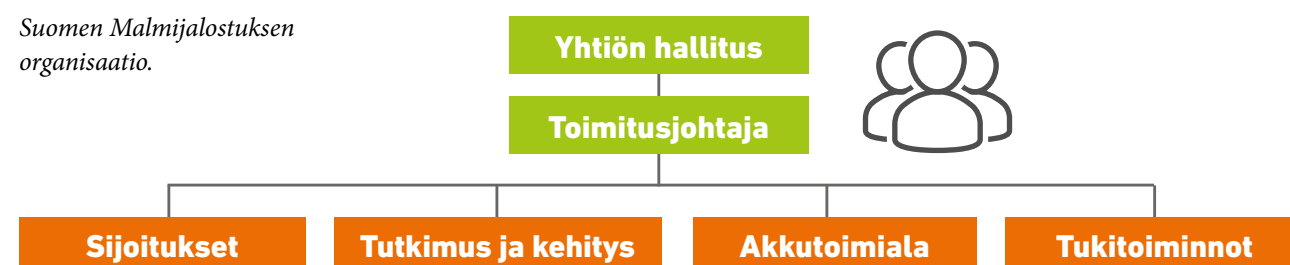
Yhtiöllä on lokakuusta 2018 alkaen ollut johtoryhmä, joka avustaa toimitusjohtajaa liiketoiminnan ohjauksessa ja kehittämisessä. Lisäksi se käsittelee ja valmistelee hallitukseen tulevia asioita. Johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja Matti Hietanen, sijoitusjohtaja Timo Kärkkäinen, tutkimusjohtaja Jani Kiuru, akkutoimialan johtaja Vesa Koivisto sekä lakiasiainjohtaja Maria Neovius. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti.

Muu hallinnointi

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. Hallitus on vahvistanut yhtiössä noudatettavat riskienhallinnan periaatteet sekä konsernissa noudatettavan politiikan lähipiirihallinnon järjestämisestä ja lähipiiritransaktioiden käsittelystä yhtiössä.

Yhtiön tilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab vastuullisena tilintarkastajana KHT Antti Kääriäinen.

Suomen Malmijalostuksen
organisaatio.

PALKITSEMINEN

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ TUKEE
TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISTA

Suomen Malmijalostus Oy noudattaa palkitsemisessaan kulloinkin voimassa olevan valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen ohjeita ja periaatteita.

MAKSETTUJEN palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma vuonna 2018 oli 681 834 euroa. Palkitsemista ja palkitsemisjärjestelmää kehitetään yhtiön toiminnan muuttuessa, jotta se tukisi parhaalla tavalla asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Yhtiön hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Johtoryhmän jäsenten ja henkilöstön palkitsemisesta päättää hallitus. Yhtiö ei ole käyttänyt ulkopuolisia neuvonantajia palkitsemisen valmistelussa.

Hallituksen palkkiot ja muut edut

Hallituksen palkkiot maksetaan rahamääräisinä kuukausi- ja kokouspalkkioina. Hallituksen jäsenet eivät kuulu yhtiön muiden palkitsemis- tai eläkejärjestelmien piiriin. Hallituksen palkkioiden summa vuonna 2018 oli 71 300 euroa. Hallituksen puheenjohtajan palkkion osuus oli yhteensä 31 500 euroa.

Toimitusjohtajan, johtoryhmän ja henkilöstön palkitseminen

Toimitusjohtajan, syyskuun alussa 2018 toimintansa aloittaneen johtoryhmän jäsenten ja henkilöstön palkat perustuvat kiinteisiin kuukausipalkkioihin. Yhtiöllä oli vuonna 2018 käytössä johdolle ja henkilöstölle suunnattu tulospalkkiojärjestelmä. Palkitsemisjärjestelmästä päättää hallitus, joka myös seuraa palkitsemisen perusteena olevien tavoitteiden toteutumista.

Toimitusjohtajalle vuonna 2018 maksettujen palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä oli 182 136 euroa. Johtoryhmän muille jäsenille sen toiminnan aikana syys-joulukuussa 2018 maksettujen palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä oli 136 959 euroa.

Toimitusjohtajan tulospalkkion enimmäismäärä vuodelta 2018 on 30 prosenttia vuosipalkasta. Johtoryhmän jäsenten ja muun henkilöstön tulospalkkioi-

”Palkitsemisjärjestelmästä päättää hallitus, joka myös seuraa tavoitteiden toteutumista.”

den enimmäismäärä on 20–30 prosenttia vuosipalkasta tehtävän vaativuuden mukaisesti.

Vuonna 2018 maksettiin tulospalkkioita yhtiön henkilöstölle yhteensä 20 000 euroa. Toimitusjohtaja ei ollut tulospalkkiojärjestelmän piirissä vuonna 2017, eikä hänelle maksettu tulospalkkiota vuonna 2018.

Palkitsemisesta on raportoitu tarkemmin toimintakertomuksessa.

HALLITUS

JANNE KÄHKÖNEN | puheenjohtaja
Johtaja, EU ja kansainväliset asiat
Työ- ja elinkeinoministeriö
s. 1967
Valtiotieteiden maisteri

ANTTI KUMMU
Partner
Capman Growth Equity
s. 1976
Kauppatieteiden maisteri, CFA

JUHA MAJANEN
Budjettineuvos,
apulaisbudjettipäällikkö
Finanssipolitiikan
yksikön päällikkö
Valtiovarainministeriö
s. 1967
Oikeustieteen maisteri

MINNA PAJUMAA
Johtava erityisasiantuntija
Valtioneuvoston kanslia
s. 1963
Kauppatieteiden maisteri, CEFA

EEVA RUOKONEN
Toimitusjohtaja
Oy Terrekta Ab
s. 1960
Diplomi-insinööri,
tekniikan lisensiaatti,
MBE (diplomi)

HENKILÖSTÖ

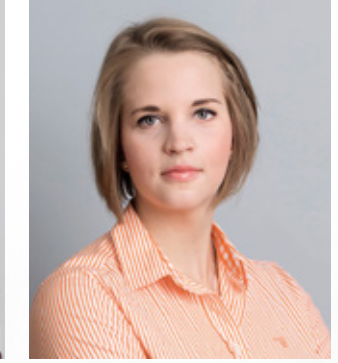
MATTI HIETANEN *
Toimitusjohtaja
s. 1977
Varatuomari, kauppatieteiden maisteri

SINI ESKONNIEMI
T&K-päällikkö
s. 1984
Diplomi-insinööri

ROBERT GUSTAFSSON
Associate
s. 1989
Yhteiskuntatieteiden kandidaatti

KAISA KIIPULA
Kehityspäällikkö
s. 1990
Diplomi-insinööri

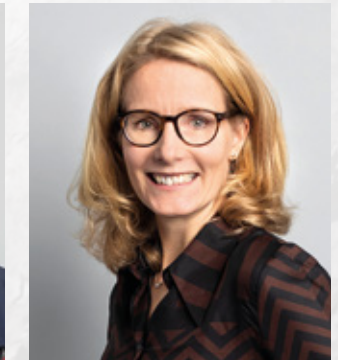
JANI KIURU *
Tutkimusjohtaja
s. 1975
Tekniikan tohtori

VESA KOIVISTO *
Johtaja, akkutoimiala
s. 1966
Diplomi-insinööri, MBA

TIMO KÄRKKÄINEN *
Sijoitusjohtaja
s. 1963
Kauppatieteiden maisteri

MARIA NEOVIUS *
Päälakimies
s. 1972
Oikeustieteiden kandidaatti

VILHELMIINA RUOHONEN
Johdon assistentti
s. 1980
Restonomi YAMK

PIRITTA SALONEN
Vanhempi
teknologiapäällikkö
s. 1974
Diplomi-insinööri

EMIL VIITALA
Lakimies
s. 1986
Oikeustieteiden maisteri

* JOHTORYHMÄN JÄSEN

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

SUOMEN
MALMIJALOSTUS
-KONSERNI
IFRS

Toimintakertomus	32
Konsernin laaja tuloslaskelma	40
Konsernitase	41
Konsernin rahavirtalaskelma	42
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	43
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetiedot	44
1.1 Liikevaihto	52
1.2 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut ja kokonaispoistot	52
1.3 Hankinnan ja valmistuksen kulut	53
1.4 Liiketoiminnan muut tuotot	53
1.5 Myynnin ja markkinoinnin kulut	54
1.6 Hallinnon kulut	54
1.7 Liiketoiminnan muut kulut	55
1.8 Rahoitustuotot ja -kulut	55
1.9 Tuloverot	56
1.10 Osakekohtainen tulos	56
1.11 Liiketoimintojen hankinnat ja myynnit	56
1.12 Aineettomat hyödykkeet	56
1.13 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	57
1.14 Biologiset hyödykkeet	58
1.15 Sijoitukset muihin osakkeisiin ja osuuksiin	59
1.16 Muut saamiset	59
1.17 Vaihto-omaisuus	60
1.18 Myyntisaamiset ja muut saamiset	60
1.19 Rahavarat	60
1.20 Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	61
1.21 Suojaavien johdannaisten liitetiedot	62
1.22 Laskennalliset verosaamiset ja verovelat	63
1.23 Vastuusitoumukset ja muut vastuut	64
1.24 Rahoitusriskien hallinta	65
1.25 Varaukset – ennallistamisvaraus	66
1.26 Korolliset ja korottomat velat	66
1.27 Varaukset, ostovelat ja muut velat	66
1.28 Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut	68
1.29 Lähipiiritapahtumat	69
1.30 Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet	71
1.31 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	71
Emoyhtiön tuloslaskelma	72
Emoyhtiön tase	73
Emoyhtiön rahoituslaskelma	74
Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetiedot	76
2.1 Liikevaihto	76
2.2 Liiketoiminnan muut tuotot	76
2.3 Henkilöstökulut ja henkilöstön lukumäärä	76
2.4 Hallinnon kulut	76
2.5 Tutkimus- ja kehittämismenot	77
2.6 Rahoitustuotot ja -kulut	77
2.7 Investoinnit tytäryrityksiin	77
2.8 Investoinnit muihin osakkeisiin ja osuuksiin	77
2.9 Lyhytaikaiset saamiset	78
2.10 Rahat ja pankkisaamiset	78
2.11 Oma pääoma	78
2.12 Lyhytaikainen vieras pääoma	79
2.13 Muut liitetiedot	79
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	80
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista sekä säilytystavoista	81

EMOYHTIÖ
SUOMEN MALMI-
JALOSTUS OY
FAS

TOIMINTAKERTOMUS 1.1.–31.12.2018

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Suomen Malmijalostus Oy on työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjauksessa toimiva valtion erityistehtävayhtiö, jonka tehtävänä on kehittää suomalaista akku- ja kaivostoimialaa. Yhtiö sai nykyisen toimintamandaattinsa ja toiminimensä vuoden 2018 kesäkuussa. Sitä ennen vuodesta 2015 lähtien yhtiö toimi Terrafame Group Oy -nimellä ja keskittyi Terrafame Oy:n emoyhtiön tehtäviin.

Tytäryhtiö Terrafame Oy muodostaa Suomen Malmijalostus Oy:n tärkeimmän omaisuuserän. Suomen Malmijalostus ja Terrafame muodostavat Suomen Malmijalostus -konsernin. Terrafame tuottaa nikkeliä, sinkkiä, kobolttia ja kuparia Sotkamossa sijaitsevalle kaivoksellaan ja metallitehtaallaan.

Suomen Malmijalostuksen muut portfolioyhtiöt 31.12.2018 olivat Keliber Oy (omistusosuus 17,6 %), Ferrovan Oy (vaihtovelkakirjalainaan liittyvien optio-oikeuksien mahdollistama omistusosuus 16,0 %) ja Sotkamo Silver AB (omistusosuus 2,05 %).

Suomen Malmijalostuksen operatiivinen toiminta

Suomen Malmijalostuksen uuden, laajennetun toimintamandaatin mukainen operatiivinen toiminta alkoi kesäkuussa 2018. Yhtiön uuden tehtävän ja toimintakentän mukainen strategia ja organisaatio hyväksyttiin kesällä 2018, ja laajennetun toiminnan edellyttämät rekrytoinnit saatiin valmiiksi loppukesästä. Yhtiön kolme liiketoiminta-aluetta ovat kaivosalan sijoitustoiminta ja alalla omistajana toimiminen mukaan lukien Terrafamen emoyhtiönä toimimiseen liittyvät tehtävät, tutkimus- ja kehitystoiminta sekä suomalaisen akkukennojen valmistuksen arvoketjun kehittäminen.

Valtio-omistaja pääomitti kesällä 2018 Suomen Malmijalostusta 46 miljoonalla eurolla uuteen laajennettuun toimintamandaattiin liittyen. Valtion kaivosalan omistusten keskittäminen vietiin loppuun lokakuussa 2018, jolloin Suomen Teollisuussijoitus Oy:stä siirrettiin Suomen Malmijalostukselle omistukset ja saatavat Keliber Oy:ssä (17,6 % yhtiön osakkeista), Ferrovan Oy:ssä (vaihtovelkakirjalaina, joka oikeuttaa merkitsemään enintään 12,6 % yhtiön osakkeista) ja Sotkamo Silver AB:ssä (2,05 % yhtiön osakkeista).

Suomen Malmijalostus osallistui lokakuussa 2018 Terrafamen akkukemikaalitehdasinvestointiin liittyvään täydentävään rahoitusjärjestelyyn. Akkukemikaalitehtaan investointikustannukset ovat noin 240 miljoonaa euroa. Investoinnin rahoittamiseksi julkistettiin vuoden 2017 marraskuussa Terrafamen, Suomen Malmijalostuksen, Galena Asset Managementin, Trafigura Groupin ja Sampo Oyj:n sopima 200 miljoonan dollarin rahoituskokonaisuus. Lokakuussa 2018 osapuolet sopivat täydentävästä, noin 100 miljoonan euron rahoituspaketista. Suomen Malmijalostuksen osuus tästä rahoituksesta oli 30 miljoonan euron oman pääoman ehtoinen sijoitussitoumus, joka toteutettiin siten, että Terrafamelle helmikuussa 2017 myönnetystä ja käyttämättä olleesta 50 miljoonan euron sijoitussitoumuksesta irrotettiin tehdashankkeeseen 30 miljoonaa euroa. Suomen Malmijalostuksen vastuut Terrafamessa eivät kasvaneet rahoitusjärjestelyn seurauksena eikä järjestely edellyttänyt uutta rahoitusta valtiolta. Rahoitusjärjestelyä on kuvattu tarkemmin Terrafamen rahoitusta käsittelevässä toimintakertomuksen kappaleessa.

Suomen Malmijalostus pääomitti Terrafamea joulukuussa 2018, kun Terrafame nosti loput 20 miljoonaa euroa sen hyväksi helmikuussa 2017 annetusta sijoitussitoumuksesta.

Suomen Malmijalostus osallistui lokakuussa 2018 Ferrovanin 7,5 miljoonan euron rahoituskierrokseen yhdessä yhtiön suurimpien omistajien ja rahoittajien kanssa. Suomen Malmijalostus oli päärahoittaja vaihtovelkakirjalainassa 4,5 miljoonan euron osuudella, josta vuoden loppuun mennessä oli myönnetty 3,15 miljoonaa euroa. Hallinnassaan olevien vaihtovelkakirjalainojen kautta Suomen Malmijalostuksella on mahdollisuus hankkia 16 prosentin omistusosuus Ferrovanista.

Kotimaisen litiumioniakkujen valmistuksen arvoketjun investointien valmistelemiseksi toteutimme syksyn aikana alustavan teknis-taloudellisen kannattavuusselvityksen eri investointivaihtoehdoista ja avasimme keskusteluyhteyksiä yhteistyömahdollisuuksien kartoittamiseksi. Olemme tiiviisti mukana Euroopan komission käynnistämässä European Battery Alliance -yhteistyössä, jonka tavoitteena on luoda eurooppalaista akkutuotantoa.

Suomen Malmijalostuksen tutkimus- ja kehitystoimintaa on kuvattu erikseen toimintakertomuksessa.

Suomen Malmijalostus tuotti tilikauden aikana Terrafamelle palveluita muun muassa rahoitusjärjestelyjen valmisteluun, oikeudellisiin asioihin, viestintään ja yhteiskuntasuhteisiin sekä tutkimus- ja kehitystoimintaan liittyen.

Terrafamen operatiivinen toiminta

Tuotanto

Terrafamen tuotannon ylösajo, vakiinnuttaminen ja kustannustehokkuuden kehittäminen jatkuivat vuonna 2018. Vuoden kolmannella neljänneksellä saavutettiin nikkelin ja sinkin täyden käynnin tuotantotaso. Vuoden aikana nikkeliä louhittiin ja siirrettiin bioliuotukseen 46 334 tonnia ja sinkkiä 97 633 tonnia. Kokonaislouhintamäärä oli 42,2 miljoonaa tonnia. Vuonna 2018 Terrafame tuotti nikkeliä 27 377 tonnia ja sinkkiä 61 608 tonnia (2017: 20 864 ja 47 205 tonnia). Päätuotteiden rinnalla jatkettiin myös koboltin ja kuparin tuotantoa.

Terrafamen mineraalivaranto- ja malmivara-arviot päivitettiin kesällä ns. JORC-koodin mukaisesti. Riippumattoman, ulkopuolisen arvion mukaan yhtiön todennäköiset ja mahdolliset mineraalivarannot ovat 1 525 miljoonaa tonnia.

Vuonna 2018 Terrafame hoiti kaikki nikkeli-koboltti toimitukset sekä 80 prosenttia sinkkitoimituksista loppuasiakkaille Trafiguran myyntiverkoston kautta Trafigura Ventures V B.V.:n kanssa solmittujen myyntisopimusten mukaisesti. Myyntimäärät kasvoivat tuotannon mukaisesti, ja Terrafamen liikevaihto nousi 325,8 miljoonaan euroon (2017: 220,0 miljoonaa euroa).

Työturvallisuus

Tapaturmien kokonaismäärä (TRI) säilyi edellisen vuoden tasolla, mutta poissaoloon johtaneita tapaturmia sattui enemmän kuin vuotta aiemmin. Yksi tapaturmista oli vakava putoamisonnettomuus, johon liittyvät työtavat käytiin huolellisesti läpi vastaavien onnettomuuksien ehkäisemiseksi.

Terrafamen omalle henkilöstölle tapahtui kahdeksan poissaoloon johtanutta tapaturmaa, minkä perusteella koko vuoden tapaturmataajuus (LTIFR) oli 7,2 tapaturmaa miljoonaa työtuntia kohden (2017: 3,5). Vuoden tapaturmataajuustavoite alle 2,5 jäi saavuttamatta. Terrafamen teollisuusalueella toimivien kumppaniyritysten työntekijöille sattui yhdeksän poissaoloon johtanutta tapaturmaa, ja yritysten yhteinen tapaturmataajuus oli 10,7 (2017: 11,7).

Työhygieniaan panostettiin edelleen mm. tekemällä työhygieenisiä mittauksia sekä tarkistus- ja neuvontakäyntejä eri työpisteisiin. Vuoden biomonitointitulos-

ten mukaan Terrafamen henkilöstön nikkeli- ja sinkin kysyntä virtsassa vastasi suomalaista keskitasoa, eikä yhtiössä todettu vuoden aikana ammattitautitapauksia. Terrafame edellytti myös suurelta osalta teollisuusalueellaan toimivilta kumppaniyrityksiltä biomonitoiminnan järjestämistä.

Markkinakehitys

Terrafamen päätuotteiden nikkelin ja sinkin kysyntä maailmanmarkkinoilla jatkui vuonna 2018 hyvällä tasolla. London Metal Exchangen (LME) ja Shanghai Futures Exchangen (SHFE) yhteenlasketut nikkeli- ja sinkin varastot pienenevät viiden viikon kysyntää. Sinkkivarastot pienenevät 100 000 tonnia, ja vuoden lopun varastot vastasivat yhden viikon kysyntää. Yhdysvaltojen ja Kiinan välisillä kauppakiistoilla oli vuoden mittaan kielteinen vaikutus useiden metallien maailmanmarkkinahintojen kehitykseen. Samaan aikaan Yhdysvaltain dollari vahvistui kuitenkin 4,5 prosenttia euroon verrattuna.

Nikkelin maailmanmarkkinahinta Yhdysvaltain dollareissa oli nousujohteinen vuoden 2018 alkupuoliskolla, mutta laski selvästi vuoden jälkimmäisellä puoliskolla varsin alhaiselle tasolle. Vuoden keskihinta oli 13 122 dollaria tonnilta (2017: 10 411 dollaria tonnilta), mikä oli 26,0 prosenttia korkeampi dollareissa ja 20,6 prosenttia korkeampi euroissa edellisvuoden keskihintaan verrattuna.

Sinkin maailmanmarkkinahinta Yhdysvaltain dollareissa oli laskusuuntainen vuoden 2018 helmikuusta lähtien, mutta lasku tasoittui neljännellä kvartaalilla. Vuoden keskihinta oli 2 922 dollaria tonnilta (2017: 2 896 dollaria tonnilta), mikä oli 0,9 prosenttia korkeampi dollareissa ja 3,5 prosenttia matalampi euroissa edellisvuoden keskihintaan verrattuna.

Myös koboltin ja kuparin maailmanmarkkinahinnat laskivat loppuvuotta kohti.

Akkukemikaalitehdasinvestointi ja Terrafamen rahoitusjärjestelyt

Terrafame teki lokakuussa 2018 päätöksen akkukemikaalitehtaan rakentamisesta. Tavoitteena on, että tehdas valmistuu vuoden 2020 lopulla ja että kaupallinen tuotanto aloitetaan vuoden 2021 alussa. Kyseessä on investointi Terrafamen nykyisen päätuotteen eli nikkeli-kobolttisulfidin jatkojalostamiseksi nikkelisulfaattiksi ja kobolttisulfaattiksi, joita käytetään litiumioniakkujen valmistuksessa. Akkukemikaalitehtaan vuosittainen tuotantokapasiteetti on 170 000 tonnia nikkelisulfaattia ja 7 400 tonnia kobolttisulfaattia. Akkukemikaalitehtaan suorat investointikustannukset ovat noin 240 miljoonaa euroa.

Akkukemikaalitehtaan rakentamiseen liittyen Ter-

rafamen omistajat sopivat jo marraskuussa 2017 yhteensä 200 miljoonan Yhdysvaltain dollarin rahoituskokonaisuudesta, josta 100 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria oli oman pääoman ehtoista rahoitusta ja 100 miljoonaa dollaria vieraan pääoman ehtoista rahoitusta. Oman pääoman ehtoista rahoituksesta puolet nostettiin jo vuonna 2017 ja puolet vuoden 2018 lopussa. Vieraan pääoman ehtoista rahoitusta ei ole vielä nostettu.

Tehtaan lopullisen investointipäätöksen yhteydessä lokakuussa 2018 Suomen Malmijalostus, Trafigura ja Galena-rahasto sopivat täydentävästä, noin 100 miljoonan euron rahoituspaketista. Täydentävässä rahoitusjärjestelyssä Trafigura sitoutui 50 miljoonan dollarin lainajärjestelyyn ja sekä Galena-rahasto että Suomen Malmijalostus antoivat 30 miljoonan euron suuruiset oman pääoman ehtoiset sijoitussitoumukset.

Lokakuussa 2018 sovitun rahoitusjärjestelyn oman pääoman ehtoiset sijoitukset toteutetaan samalla Terrafamen osakekohtaisella hinnalla kuin aiemmissakin Terrafamea koskeneissa rahoitusjärjestelyssä. Oman pääoman ehtoiseen sijoitukseen liittyen Galena sai lisäksi oikeuden merkitä myöhemmin Terrafamen osakkeita yhteensä noin 17 miljoonalla eurolla 15 prosenttia tähän asti toteutetuissa järjestelyissä käytettyä merkintähintaa korkeammalla hinnalla. Samassa yhteydessä Trafigura ja Terrafame jatkoivat sinkkisulfidia koskevaa toimitussopimusta viidellä vuodella. Sovittuun lainajärjestelyyn ei liity velkojalle annettavia optio-oikeuksia eikä oikeutta saada lainan korkoja Terrafamen osakkeina.

Edellä kuvatun rahoitusjärjestelyn lisäksi joulukuussa 2018 Terrafame nosti loput 20 miljoonaa euroa Suomen Malmijalostuksen vuonna 2017 sen hyväksi antamasta sijoitussitoumuksesta.

Kaikki Terrafamen toiminnan aikaiset rahoitusjärjestelyt huomioiden Terrafame on kerännyt Galena-rahastolta oman pääoman ehtoista rahoitusta yhteensä noin 188 miljoonaa euroa sekä vieraan pääoman ehtoista rahoitusta Trafiguralta noin 179 miljoonaa euroa ja Sammolta noin 46 miljoonaa euroa. Yksityisten rahoittajien osuus on siten yhteensä noin 413 miljoonaa euroa. Suomen Malmijalostus on rahoittanut Terrafamea koko sen toiminta-aikana yhteensä 456,8 miljoonalla eurolla. Kerrotut summat sisältävät kaikki rahoituserät eli myös vielä nostamatta olevat sijoitussitoumukset.

Suomen Malmijalostus omisti Terrafamesta 31.12.2018 noin 77,0 prosenttia, Galena noin 22,7 prosenttia ja Sampo noin 0,3 prosenttia. Omistusosuuksissa ei ole huomioitu edellä kuvattuja loppuvuodesta 2018 toteutettuja oman pääoman ehtoisten rahoitusserien nostamisesta yhtiöön eli Galena-rahaston 50 miljoonaan dollarin sijoitusta lokakuussa 2017 sovitusta rahoitusjärjestelystä ja Suomen Malmijalostuksen 20 miljoonan euron sijoitusta helmikuussa 2017

annetusta sijoitussitoumuksesta. Akkukemikaalitehdasinvestointiin tarkoitettujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten jälkeen Suomen Malmijalostuksen omistusosuus laskee noin 69,2 prosenttiin ja Galenan osuus nousee noin 30,6 prosenttiin. Suomen Malmijalostuksen omistusosuus voi tulevaisuudessa laskea alimmillaan 50,1 prosenttiin, jos Trafigura, Galena ja Sampo käyttävät optio-oikeutensa ja lainojen korot maksetaan osakkeina. Tällöin Galenan ja Trafiguran omistusosuus olisi noin 45 prosenttia ja Sammon noin 5 prosenttia.

Taloudellinen katsaus ja tunnusluvut

Suomen Malmijalostus -konserni

Suomen Malmijalostus -konsernin liikevaihto tilikaudella 2018 oli 325,8 (2017: 220,0) miljoonaa euroa, käyttökate 32,1 (2017: 13,2) miljoonaa euroa ja liikevoitto 2,3 (2017: -7,9) miljoonaa euroa. Konsernin tulos ennen veroja oli -21,7 (2017: -15,0) miljoonaa euroa. Tilikauden tappio oli -22,1 (2017: -15,0) miljoonaa euroa.

Suomen Malmijalostus -konsernin taseen loppusumma oli 788,4 (2017: 694,5) miljoonaa euroa. Konsernin oman pääoman tuotto oli -5,3 prosenttia (2017: -5,5 %) ja omavaraisuusaste 59,7 prosenttia (2017: 53,3 %).

Konsernin oma pääoma oli 470,7 (2017: 369,9) miljoonaa euroa sisältäen määräysvallattomien omistajien osuuden 116,3 miljoonaa (2017:71,4) euroa. Velat olivat 159,3 (2017: 165,1) miljoonaa euroa sekä varaukset 158,4 (2017: 159,4) miljoonaa euroa. Vierasta pääomaa konsernilla oli 93,9 miljoonaa euroa (90,6 miljoonaa euroa tilikaudella 2017), josta 0,4 (2017: 1,3) miljoonaa euroa lyhytaikaista ja 93,5 (2017: 89,3) miljoonaa euroa pitkäaikaista vierasta pääomaa.

Terrafame Oy

Tytäryhtiö Terrafamen liikevaihto vuonna 2018 oli 325,8 (2017: 220,0) miljoonaa euroa. Nikkeli-koboltti-tuotteen asiakastoimitusten nikkelisistä oli 28 199 (2017: 20 287) tonnia. Sinkkituotteen asiakastoimitusten sinkkisistä oli 62 139 (2017: 46 828) tonnia.

Käyttökate oli 32,8 (2017: 13,6) miljoonaa euroa, ja tilikauden tulos oli tappiollinen -6,2 (2017: -9,6) miljoonaa euroa.

Investointeja tarkastellaan Terrafamessa kahdessa ryhmässä: investointeina tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvattamiseen sekä investointeina tuotannon ylläpitoon. Vuoden 2018 aikana investoitiin 81,5 (2017:92,7) miljoonaa euroa. Tästä summasta tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvattamiseen investoitiin 37,9 (2017: 69,6) miljoonaa euroa.

Merkittävimpiä tuottavuuden parantamisen ja kapasiteetin kasvuun liittyviä investointikohteita olivat akkukemikaalitehtaan rakennusprojektin aloitus, sekundäärialuealueen 4 rakentamisen loppuun saattaminen, sivukivialueen lohkon 1 loppuun saattaminen ja lohkon 2 rakennustöiden aloittaminen sekä rikkivedyn kolmannen tuotantolinjan käyttöönotto. Tuotannon ylläpitoon liittyviä merkittävimpiä investointikohteita olivat kiviauton, kaivinkoneen ja pyöräkuormaajan hankinnat. Uusi väestönsuoja saatiin rakennettua valmiiksi tilikauden aikana.

Terrafamen vaihto-omaisuus oli tilikauden lopussa yhteensä 199,2 (2017: 168,6) miljoonaa euroa. Keskenäisen tuotannon arvo 31.12.2018 oli 170,7 (2017: 138,0) miljoonaa euroa, raaka-aine- ja varaosavarausto 26,6 (2017: 22,8) miljoonaa euroa sisältäen hitaasti kiertävän tavaran varastovarausta sekä epäkuranttiusvarausta yhteensä noin 5,8 (2017: 5,7) miljoonaa euroa. Valmistuotevaraston arvo oli 1,9 (2017: 7,8) mil-

joonaa euroa.

Myyntisaamiset vuoden 2018 lopussa olivat yhteensä noin 17,0 (2017: 24,7) miljoonaa euroa. Muita saamisia oli 31.12.2018 yhteensä noin 1,0 (2017: 2,9) miljoonaa euroa. Siirtosaamisia oli yhteensä noin 20,3 (2017: 19,0) miljoonaa euroa, josta merkittävin erä johdannaissaamiset noin 10,9 (2017: 11,7) miljoonaa euroa suojaustoiminnasta johtuen. Vuoden 2018 lopussa rahat ja pankkisaamiset olivat 96,7 (2017: 106,4) miljoonaa euroa. Oma pääoma vuoden 2018 lopussa oli 365,7 (2017: 295,6) miljoonaa euroa.

Tilikaudella 2018 liiketoiminnan kassavirta oli 5,1 (2017: -81,0) miljoonaa euroa, josta nettokäyttöpääoman muutoksen osuus -20,6 (2017: -88,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -81,1 (2017: 92,1) miljoonaa euroa.

Tilikaudella 2018 suojattiin tytäryhtiö Terrafamen rahavirtaa dollarin ja metallien hinnan osalta suojauspolitiikan mukaisesti.

Taloudellista toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Konserni	2018		2017	
Liikevaihto	325,8	milj. euroa	220,0	milj. euroa
Käyttökate	33,5	milj. euroa	13,2	milj. euroa
Liikevoitto/tappio	2,3	milj. euroa	-7,9	milj. euroa
Liikevoitto-%	0,7	%	- 3,6	%
Omavaraisuusaste	59,7	%	53,3	%
Taseen loppusumma	788,4	milj. euroa	694,5	milj. euroa
Palkat	31,9	milj. euroa	31,5	milj. euroa
Henkilöstö keskimäärin	677	henkilöä	699	henkilöä

Emoyhtiö	2018		2017	
Liikevaihto	0,2	milj. euroa	0,5	milj. euroa
Käyttökate	- 1,9	milj. euroa	- 3,3	milj. euroa
Liikevoitto/tappio	- 1,9	milj. euroa	- 3,3	milj. euroa
Liikevoitto-%	-860,5	%	- 711,7	%
Omavaraisuusaste	99,9	%	99,9	%
Taseen loppusumma	517,5	milj. euroa	462,8	milj. euroa
Palkat	0,7	milj. euroa	0,5	milj. euroa
Henkilöstö keskimäärin	8	henkilöä	5	henkilöä

Henkilöstö

Tilikauden päättyessä Suomen Malmijalostus Oy:n palveluksessa oli 11 henkilöä. Kesän ja syksyn 2018 aikana yhtiöön palkattiin kuusi uutta työntekijää laajennetun toimintamandaatin hoitamisen edellyttämiin tehtäviin liittyen.

Terrafamen teollisuusalueella työskenteli säännöllisesti vuoden 2018 aikana hieman alle 1 300 henkilöä. Vuoden lopussa Terrafamen palveluksessa oli 667 henkilöä, ja kesäaikaan yhtiö tarjosi kesätyöpaikan noin 90 henkilölle. Oman henkilöstön ohella teollisuus-

alueella työskenteli kumppaniyritysten henkilöstöä.

Akkukemikaalitehtaan investointipäätöksen myötä Terrafame lähti vahvistamaan paikallista teollisuusosaamista oppilaitosyhteistyön keinoilla. Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa sovittiin prosessiteollisuuteen perehtyneiden insinöörien koulutuksesta. Joulukuussa puolestaan alkoi haku aika prosessiteollisuuden ammattitutkintoon johtavaan op-
pisopimuskoulutukseen, joka järjestetään Terrafamen teollisuusalueella.

Ympäristö

Terrafamen alueen vesimäärä pysyi hyvin tavoitettasolla vuonna 2018. Alueelta pois johdetun, puhdistetun veden ainepitoisuudet olivat yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta selvästi alle luparajojen. Purkuveden sulfaattikuormitus vuoden aikana oli 3 434 tonnia (2017: 10 468 t), kun ympäristöluvan vuosikiintiö on 16 300 tonnia. Myös metallien osalta kuormitus alitti reilusti ympäristöluvan kiintiöt. Puhdistetut purkuvedet johdettiin pohjoisille vesistöreiteille pääosin Nuasjärven purkuputken kautta. Nuasjärven vedenlaatu oli hyvä, ja järvi soveltuu hyvin virkistyskäyttöön. Järviveden sulfaattipitoisuus oli aiempaa alhaisempi, ja kalojen metallipitoisuudet ovat tavallisen suomalaisen järvikalan tasolla.

Pohjavesien laadun seurantaa kaivosalueella ja lähiympäristössä jatkettiin laajan tarkkailuohjelman mukaisesti. Vuoden 2017 alussa valmistuneen selvityksen perusteella kaivoksen primääriliuotusalueen välittömässä läheisyydessä on kontaminoitunutta pohjavettä. Vuonna 2018 alueella tehtiin parannuksia liuosten keruujärjestelmään, jolla pyritään ehkäisemään pohjavesivaikutuksia. Kaivosalueen ulkopuolella ei havaittu kaivoksen toiminnasta johtuvia pohjavesivaikutuksia.

Kaivostoiminnasta syntyy aina pöly-, melu- ja värinävaikutuksia, joita ei voida täysin poistaa. Vaikutuksia pyrittiin rajaamaan mm. keskittämällä räjäytykset tiettyihin päiviin sekä kastelemalla teitä kesäaikaan. Ilmapäästöissä toiminta täytti luparajat yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta.

Toiminnasta aiheutuneet poikkeustilanteet johtuivat lähinnä putkirikoista tai inhimillisistä virheistä. Vuoden aikana putkistojen tarkastuksia lisättiin ja poikkeamiin johtaneet tilanteet analysoitiin korjaavien toimenpiteiden tunnistamiseksi.

Lupaprosessit

Terrafamen akkukemikaalien tuotantoa koskeva ympäristövaikutusten arviointi eli YVA-prosessi käynnistyi huhtikuussa 2018, jolloin Kainuun ELY-keskus kuulutti yhtiön valmisteleman YVA-ohjelman. Hankkeen loppuraporttina toimiva YVA-selostus puolestaan kuulutettiin lokakuussa. Terrafamen tavoitteena on jättää akkukemikaalien tuotantoa koskeva ympäristölupahakemus alkuvuodesta 2019. Heinäkuussa Sotkamon kunta myönsi nykyiselle tehdasalueelle tulevalle akkukemikaalitehtaalle rakennusluvan.

Terrafame on jättänyt Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle elokuussa 2017 koko toimintaansa koskevan ympäristölupahakemuksen. Uuden ympäristöluvan hakemusta täydennettiin heinäkuussa 2018 mm. lupaviranomaisen pyytämillä yksityiskohtaisilla prosessikuvauksilla sekä uusia tuotantoalueita koskevilla suunnitelmillä. Yhtiön nykyiset ympäristö- ja

vesitalousluvat säilyvät voimassa aina siihen saakka, kunnes uusi, koko toimintaa koskeva ympäristölupa saa lainvoiman.

Alkusyksystä aloitettiin kaivosalueelle edellisen toiminnanharjoittajan aikana välivarastoitujen vesienkäsittelysakkojen loppusijoittamista koskevan YVA-prosessin valmistelu. Prosessin on määrä käynnistyä alkuvuodesta 2019. Vuoden 2018 aikana valmisteltiin myös uraanin talteenottoa koskevaa dokumentaatiota. Valtioneuvostolle vuonna 2017 jätetyn uraanin talteenottoa koskevan lupahakemuksen käsittely on kesken.

Alkukesästä 2018 saatiin ympäristölupa uudelle rikkivetylaitokselle, joka käynnistettiin kesällä. Loppuvuodesta saatiin myös Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta Nuasjärven sekoittumisvyöhykettä koskeva päätös sekä Vaasan hallinto-oikeudelta prosessisakkojen käsittelyä koskeva päätös. Lisäksi Terrafamella oli vuoden lopussa Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa vireillä voimassa oleviin lupapäätöksiin liittyviä korvausasioita.

Vastuullisuus

Vastuullisuus on erottamaton osa Suomen Malmijalostus -konsernin toimintaa. Konserniyhtiöt pyrkivät vaikuttamaan ilmastomuutoksen hillitsemiseen tarjoamalla litiumioniakkujen valmistuksessa keskeisiä raaka-aineita ja rakentamalla Suomeen litiumioniakkujen valmistuksen arvoketjua. Konsernin ja portfolioyhtiöiden toiminnan positiiviset vaikutukset, kuten välitön ja välillinen taloudellinen lisäarvo pyritään maksimoimaan ja mahdolliset negatiiviset vaikutukset minimoimaan. Terrafamen toiminnan vastuullisuus ilmenee erityisesti työturvallisuuden ja ympäristövastuun kautta, joita on kuvattu edellä toimintakertomuksessa.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Tutkimus- ja kehitystoiminta tukee Suomen Malmijalostuksen konserni- ja portfolioyhtiöiden teknologia- ja prosessikehitystä sekä tarjoaa teknologiatukea yhtiön muille liiketoiminta-alueille. Lisäksi yhtiö osallistuu kansallisen ja kansainvälisen tutkimusverkoston toimintaan ja yhtiö on näin mukana uudistamassa teollisuutta pitkällä aikavälillä.

Noin 2,5 vuotta kestänyt vesienhallintateknologiaprojekti Ariel päättyi vuoden 2018 ensimmäisellä kvartaalilla. Samalla tutkimus- ja kehitystoiminnassa siirryttiin kohti laaja-alaista tutkimusta, jolla tuetaan mineraaliarvoketjua. Tutkimuskokonaisuuksina merkittävimpiä olivat mineraaliprosessien sivuvirtojen hyödyntäminen, prosessin sisäinen kemikaalien kierätys sekä yksikköprosessien tehokkuuden parantaminen. Ariel-hankkeen lopputuloksina raportoitin kaksi kokonaisvaltaista sulfaatinhallintaratkaisua

Terrafame Oy:n Sotkamon kaivokselle. Ratkaisut perustuvat prosessin sisäiseen sulfaatin kierrätykseen sekä sen talteenottoon ja hyödyntämiseen uusina kaupallisina tuotteina. Ariel-hankkeessa kehitettiin myös useita suppeampia prosessiratkaisuja, jotka tehostavat sulfaatinhallintaa.

Vuonna 2018 aloitettiin kaksi EU-rahoitteista hanketta. Nelivuotinen H2020-ohjelmaan kuuluva Nemo-hanke keskittyy bioliuotuksen sekä metallien talteenoton tehostamiseen ja uusien tuotteiden talteenottoon. Suomen Malmijalostus -konsernin osuus hankkeen noin 14,9 miljoonan euron kokonaisrahoituksesta on noin 1,4 miljoonaa euroa. EIT Raw Materials -rahoitteinen SO4Control-hanke demonstroi bioreaktorin hyödyntämistä natriumsulfaatin kierrätyksessä sekä tutkii kalsiumin saostumisen hallintaa. Suomen Malmijalostuksen ja Terrafamen yhteinen osuus noin 2,1 miljoonan euron hankerahoituksesta on noin 350 000 euroa.

Kansallista rahoitusta saanut Minepro-hanke, joka oli osa laajempaa Ariel-projektia, saatiin päätökseen. Business Finland puolestaan myönsi noin 600 000 euron rahoituksen Probio-kokonaisuudelle, joka keskittyy tiedon keräämiseen Terrafamen bioliuotusprosessista, sekä pienempiin yhtiön vesienkäsittelyä tukeviin kokonaisuuksiin. Myönteiset rahoituspäätökset saatiin kahdelle uudelle EIT Raw Materials -rahoitteiselle hankkeelle. Lisäksi Suomen Malmijalostus on osallisena kansallisessa BatCircle-konsortiossa, jonka rahoitushakemukset jätettiin Business Finlandille vuoden loppupuolella.

Terrafamen toimeenpanemaa tutkimus- ja kehitystoimintaa on kuvattu laajemmin Terrafamen toimintakertomuksessa.

Lähipiirihallinto

Suomen Malmijalostuksen hallitus on vahvistanut konsernissa noudattavan lähipiiripolitiikan. Konsernin keskeisiä lähipiiriyhteisöjä ovat Suomen valtio, Galena Private Equity Resources Investment 2 L.P. ja Galena Private Equity Resources Investment 3 L.P. -rahastot sekä Trafigura Ventures V B.V. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat konserniyhtiöiden hallitusten jäsenet, toimitusjohtajat, johtoryhmän jäsenet ja Terrafamen kaupallisista sopimuksista vastuulliset henkilöt sekä tässä tarkoitettujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet sekä yhteisöt, joissa heillä tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta. Suomen Malmijalostuksen lähipiiriä ovat myös yritykset, joissa Suomen valtio käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa. Suomen Malmijalostus on soveltanut helpotusta, minkä perusteella se raportoi ainoastaan merkittävät liiketoimet valtioon sidoksissa olevien yritysten kanssa.

Tilikaudella 2018 Terrafamella oli Suomen valtion

antama 58,5 (2017: 68,0) miljoonan euron vastatakaus ympäristölupien mukaisten vakuuksien järjestyyn. Suomen Malmijalostuksen antama ympäristölupiin liittyvä 17,0 miljoonan euron vierasvelkapantti vapautui tilikaudella kokonaan. Terrafame on ostanut Suomen Malmijalostukselta lakiasia- ja muita hallintopalveluita ja Suomen Malmijalostus on ostanut Terrafamelta taloushallinto- ja IT-palveluita.

Nikkeli-kobolttisulfidin ja sinkkisulfidin myyntiä Trafigura Ventures V B.V. -yhtiölle on tilikaudella ollut 305,6 (2017: 158,8) miljoonan euron arvosta.

Suomen Malmijalostus on tilikaudella 2018 ostanut asiantuntijapalveluita Terrafamen hallituksen puheenjohtaja Lauri Ratian lähipiiriin kuuluvulta yrityksestä yhteensä 40 000 eurolla. Ostetut asiantuntijapalvelut ovat liittyneet neuvonantoon suomalaisen akkuarvoketjun muodostamiseen tähtäävissä valmisteluissa, eivätkä ne liity Terrafameen. Kyseisten palveluiden ostaminen on ollut tarpeellista mm. valmisteilla olleisiin teknis-taloudellisiin selvityksiin liittyen. Asiantuntijapalvelut on hinnoiteltu käyvällä arvolla.

Konsernin lähipiiritapahtumia on kuvattu liitetiedoissa. Lähipiiriyhtiöiden kanssa toteutetut rahoitusjärjestelyt käyvät ilmi toimintakertomuksen rahoitusjärjestelyjä koskevasta osuudesta.

Kaikki liiketoimet konsernin ja sen lähipiiriin kuuluvien tahojen välillä ovat tapahtuneet markkinaehtoisesti.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Suomen Malmijalostus -konserniin kuuluvien yhtiöiden sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä vastaa kunkin yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja.

Suomen Malmijalostus hyväksyi vuonna 2018 riskienhallintapolitiikan, jonka yhteydessä arviointiin merkittävimmät yhtiön toimintaan liittyvät riskit. Riskit pyritään tunnistamaan, niiden vaikutus yhtiön toimintaan arvioidaan ja tarvittaessa riskienhallintaan suunnitellaan toimenpiteet.

Omistaja-arvon näkökulmasta Suomen Malmijalostuksen keskeiset riskit liittyvät tytäryhtiö Terrafame Oy:n liiketoiminnan kehittymiseen. Tähän vaikuttavat erilaiset kaivosalalle tyypilliset riskit kuten valuuttakurssien muutokset, nikkelin hinnan muutokset, sinkin hinnan muutokset, asiakkaisiin ja muihin liikekumppaneihin liittyvä vastapuoliriski sekä merkittävien raaka-aineiden ja sähköenergian hintoihin liittyvät riskit.

Suomen Malmijalostuksen hallitus seuraa ja arvioi säännöllisesti yhtiön toimintaan liittyviä riskejä sekä riskienhallinnan toimia.

Terrafame Oy:n riskienhallintaa ja sen toimintaan liittyviä riskejä on kuvattu Terrafame Oy:n toimintakertomuksessa.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Suomen valtio omistaa Suomen Malmijalostus Oy:n koko osakekannan 535 908 osaketta. Äänimäärä on yksi ääni/osake.

Hallinnointiperiaatteet

Valtion omistamaa erityistehtäväyhtiötä koskevat pääasialliset normit ovat osakeyhtiölaki (624/2006) sekä laki valtion yhtiöomistuksesta ja omistusohjauksesta (1368/2007). Suomen Malmijalostus Oy:n hallinnointia ohjaavat lisäksi kulloinkin voimassa oleva valtion omistajapolitiikkaa koskeva periaatepäätös sekä yhtiöjärjestys ja yhtiön hallituksen määrittelemät periaatteet ja ohjeet.

Suomen Malmijalostus Oy:n hallinnosta ja toiminnasta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja.

Suomen Malmijalostus Oy:n hallituksen puheenjohtajana toimi Janne Känkänen ja hallituksen muut jäsenet olivat Juha Majanen ja Minna Pajumaa sekä 15.10.2018 alkaen lisäksi Antti Kummu ja Eeva Ruokonen. Hallituksella ei ollut valiokuntia. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen viidestä jäsenestä kolme ei ole riippumattomia yhtiön ainoasta osakkeenomistajasta, Suomen valtiosta.

Suomen Malmijalostus Oy:n hallitus noudattaa hyväksymäänsä hallituksen työjärjestystä.

Suomen Malmijalostus Oy:n ja sen tytäryhtiö Terrafame Oy:n tilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab vastuullisena tilintarkastajana KHT Antti Kääriäinen.

Hallituksen ja johdon palkkiot

Hallituksen kuukausipalkkiot aikavälillä 1.1.2018–30.4.2018 olivat hallituksen puheenjohtajan osalta 2 500 euroa kuukaudessa ja jäsenen osalta 700 euroa kuukaudessa, minkä lisäksi maksettiin 500 euron kokouspalkkiota hallituksen ja tytäryhtiö Terrafamen ohjausryhmän kokouksista. (Ohjausryhmän toiminta on yhdistetty Terrafame Oy:n hallituksen kokouksiin siten, että Suomen Malmijalostuksen hallituksen puheenjohtajalla on osakassopimuksen mukaisesti oikeus osallistua Terrafamen hallituksen kokouksiin.) Ajalla 1.5.2018–31.12.2018 palkkiot olivat muutoin samat, mutta hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio laski 1 500 euroon. Hallituksen jäsenet eivät omista yhtiön osakkeita eikä yhtiöllä ole optiojärjestelmää.

Suomen Malmijalostuksen hallituksella oli vuonna 2018 yhteensä 19 kokousta, joista kaksi päätöspöytäkirjalla ilman kokouspalkkiota (2017 yhteensä 18 kokousta). Hallituksen puheenjohtaja Janne Känkänen osallistui yhteensä kahteen tytäryhtiö Terrafamen ohjausryhmän kokoukseen. Suomen Malmijalostuksen hallituksen jäsenille maksettujen kuukausipalkkioiden yhteismäärä oli 42 300 euroa ja kokouspalkkioiden 29 000 euroa.

Tytäryhtiö Terrafame raportoi hallituksensa jäsenille ja johdolle maksetuista palkkioista omassa toimintakertomuksessaan.

Suomen Malmijalostuksen toimitusjohtajan palkitseminen koostui kiinteästä rahapalkasta sekä puhe- lin- ja lounasedusta. Toimitusjohtaja ei ollut vuonna 2017 tulospalkkiojärjestelmän piirissä eikä hänelle siten maksettu tulospalkkioita vuonna 2018. Vuoden 2018 osalta toimitusjohtaja on yhtiön tulospalkkiojär-

jestelmän piirissä siten, että hänen tulospalkkionsa on enintään 30 prosenttia vuosipalkasta. Vuoteen 2018 kohdistuva tulospalkkio tulee päätettäväksi ja maksettavaksi vuonna 2019.

Toimitusjohtaja Matti Hietaselle vuonna 2018 maksettujen palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä oli 182 136 euroa. Toimitusjohtajalla ei ole maksu- rusteista tai muuta vastaavaa lisäeläketurvaa. Toimi- tusjohtajan eläkeikä on 65 vuotta. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on yksi kuukausi ilman erillistä ero- korvausta. Toimitusjohtaja ei omista yhtiön osakkeita eikä yhtiöllä ole optiojärjestelmää.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Suomen Malmijalostus Oy:n tilikausi päättyi 31.12.2018.

Tammikuun 2019 alussa Terrafame sai päätökseen akkukemikaalien tuotannon ympäristövaikutusten arvioinnin. YVA-selostus ja 8.1.2019 julkaistu perusteltu päätelmä kuuluvat YVA-menettelyyn, joka on osa akku- kemikaalitehtaan ympäristölupaprosessia.

Helmikuussa 2019 Suomen Malmijalostus osallistui yhdessä Keliberin muiden osakkeenomistajien kans- sa yhteensä 10 miljoonan euron rahoituskerrokseen, jonka lopputuloksena Suomen Malmijalostus sijoiti Keliberiin 6,0 miljoonaa euroa. Sijoituksen myötä Suomen Malmijalostuksen omistus Keliberissä kasvoi 24,3 prosenttiin.

Tilikaudelle 2018 kirjattiin Suomen Malmijalostus Oy:n tilinpäätökseen Ferrovan Oy:lle annettujen vaih- tovelkakirjalainojen ja niihin liittyvien optio-oikeuk-

sien alaskirjaus. Ferrovan Oy:n ylimääräinen yhtiöko- kous päätti 21.3.2019 asettaa yhtiön vapaaehtoiseen selvitystilaan.

Arvio tulevasta kehityksestä

Suomen Malmijalostus jatkaa toimintaansa konsernin emoyhtiönä, sijoitustoimintaansa suomalaisen akku- kennojen valmistuksen arvoketjun kehittämistä sekä tutkimus- ja kehitystoimintaansa.

Terrafame jatkaa tuotannon kehittämistä ja kus- tannustehokkuuden parantamista edelleen. Vuoden 2019 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana jätetään akkukemikaalitehtaan ympäristölupahakemus ja jat- ketaan tehtaan rakennustöitä. Terrafamen mineraali- varanto- ja malmivara-arviot on päivitetty kesäkuussa JORC-koodin mukaisesti. Riippumattoman, ulkopuo- lisen tahon arvion mukaan todetut, todennäköiset ja mahdolliset mineraalivarannot ovat 1 525 miljoonaa tonnia. Malmivarat ja mineraalivarannot mahdolli- tavat metallien tuottamisen ja jalostamisen useiden vuosikymmenien ajan.

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

Suomen Malmijalostus Oy:n tilikauden 2018 tulos osoittaa tappiota 12 435 217,77 euroa. Suomen Malmi- jalostus Oy:n jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2018 oli 514 535 011,37 euroa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että Suomen Mal- mijalostus Oy:n tilikauden tappio kirjataan voitto/tap- piotilille ja että osinkoa ei jaeta.

Hallituksen ja johdon palkkiot

(euroa)	Kuukausi- palkkiot	Kokous- palkkiot	Palkkiot yht.	Hallituksen kokoukset	Tytäryhtiön ohjausryhmä
Janne Känkänen	22 000	9 500	31 500	19/19	2/12
Antti Kummu	1 750	1 500	3 250	3/3	
Juha Majanen	8 400	8 500	16 900	19/19	
Minna Pajumaa	8 400	8 500	16 900	19/19	
Eeva Ruokonen	1 750	1 000	2 750	2/3	
Palkkiot yhteensä 2018	42 300	29 000	71 300		

TUNNUSLUVUT

	2018		2017	
Liikevaihto	325,8	milj. eur	220,0	milj. eur
Käyttökate	32,1	milj. eur	13,2	milj. eur
Liikevoitto/tappio	2,3	milj. eur	-7,9	milj. eur
Liikevoitto %	0,7	%	-3,6	%
Taseen loppusumma	788,4	milj. eur	694,5	milj. eur
Palkat	31,9	milj. eur	31,5	milj. eur
Henkilöstö keskimäärin	677		699	

Omavaraisuusaste, %	100 x oma pääoma
	taseen loppusumma – saadut ennakot

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	2018	2017
Liikevaihto	1.1	325 830	220 024
Hankinnan ja valmistuksen kulut	1.3	-301 881	-201 722
Bruttokate		23 949	18 303
Liiketoiminnan muut tuotot	1.4	2 534	796
Myynnin ja markkinoinnin kulut	1.5	-1 360	-619
Hallinnon kulut	1.6	-17 082	-19 198
Liiketoiminnan muut kulut	1.7	-5 737	-7 184
Liikevoitto (tappio)		2 304	-7 901
Rahoitustuotot ja - kulut	1.8		
Muut rahoitustuotot		1 865	12 335
Käyvän arvon muutos, muut sijoitukset		-4 441	0
Käyvän arvon muutos, rahoitusarvopapereista		-6 306	0
Korko- ja muut rahoituskulut		-15 074	-19 439
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-23 955	-7 104
Tulos ennen veroja		-21 651	-15 005
Tuloverot	1.9	-498	-11
Tilikauden tulos		-22 149	-15 016
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulovaikutteiseksi			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulোস্বাikutteiseksi			
Rahavirran suojaukset		13 605	-5 627
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulოს্বাikutteiseksi		-2 721	1 125
Muut laajan tuloksen erät, netto		10 884	-4 501
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-11 265	-19 518
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-19 914	-12 290
Määräysvallattomille omistajille		-2 235	-2 726
		-22 149	-15 016
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-11 534	-15 769
Määräysvallattomille omistajille		269	-3 749
		-11 265	-19 518
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (euroa)			
Laimentamaton osakekohtainen tulos	1.10	-40,13	-26,67
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos		-40,13	-26,67
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä:			
laimentamaton		496 208	460 808
laimennettu		496 208	460 808

KONSERNITASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	1.12	1 464	1 674
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1.13	342 460	291 809
Biologiset hyödykkeet	1.14	6 712	5 236
Sijoitukset muihin osakkeisiin ja osuuksiin	1.15	13 554	0
Laskennalliset verosaamiset	1.22	0	1 125
Muut saamiset	1.16	8 776	29 931
Pitkäaikaiset varat yhteensä		372 965	329 774
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	1.17	199 196	168 622
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1.18	42 634	51 086
Rahavarat	1.19	173 559	144 990
Lyhytaikaiset varat yhteensä		415 389	364 697
Varat yhteensä		788 354	694 471
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	1.20		
Osakepääoma		2 258	2 258
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		533 651	466 843
Käyvän arvon rahasto	1.21	4 914	-3 479
Edellisten tilikausien voittovarot		-166 531	-154 839
Tilikauden tulos		-19 914	-12 290
		354 377	298 492
Määräysvallattomien omistajien osuus		116 338	71 410
Oma pääoma yhteensä		470 715	369 902
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	1.22	2 118	25
Korolliset velat	1.26	93 499	89 299
Varaukset	1.25	158 363	159 412
Pitkäaikaiset velat yhteensä		253 980	248 736
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	1.26	354	1 251
Ostovelat ja muut velat	1.27	63 304	74 583
Lyhytaikaiset velat yhteensä		63 658	75 834
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		788 354	694 471

KONSERNIN
RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos		21 651	-15 017
Oikaisut liikelukokseen	1.28	21 021	8 727
Poistot		30 150	19 841
Käyttöpääoman muutos		-20 154	-93 008
Maksetut korot		-4 884	-4 589
Saadut korot		839	1 361
Realisoituneet kurssivoitot ja -tappiot		-28	-73
Liiketoiminnan nettorahavirta		5 294	-82 758
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-81 687	-91 399
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		1	18
Vakuustalletukset tytäryhtiön puolesta		17 000	-17 000
Investoinnit muihin sijoituksiin		-3 466	0
Investointien nettorahavirta		-68 152	-108 380
Rahoituksen rahavirta			
Maksullinen osakeanti/osakepääomat		91 271	197 105
Lainojen nostot		0	100 000
Lainojen takaisinmaksut		-33	-957
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-874	-2 040
Rahoituksen rahavirta		90 364	294 109
Rahavarojen muutos		27 506	102 970
Valuuttakurssimuutosten vaikutus ulkomaanrahan määräisiin rahavaroihin			
		1 064	-8 881
Rahavarat tilikauden alussa		144 990	50 900
Rahavarat tilikauden lopussa		173 559	144 990

LASKELMA KONSERNIN OMAN
PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

(1 000 euroa)		Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma					
Liitetieto	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Edellisten tilikausien voitto- varat	Emoyhtiön osuus yhteensä	Määräys- vallat- tomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017	2 258	389 343	0	-220 268	171 332	0	171 332
Oikaistu oma pääoma 1.1.2017	2 258	389 343	0	-220 268	171 332	0	171 332
Laaja tulos							
Tilikauden tulos	0	0	0	-12 290	-12 290	-2 726	-15 016
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)							
Rahavirran suojaukset	0	0	-3 479	0	-3 479	-1 023	-4 501
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	-3 479	-12 290	-15 769	-3 749	-19 518
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osakeanti	0	77 500	0	0	77 500	119 605	197 105
Osakkeina toteutettavat ja maksettavat optiot	0	0	0	16 053	16 053	4 720	20 773
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	77 500	0	16 053	93 553	124 325	217 879
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset							
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa	0	0	0	49 376	49 376	-49 167	209
Oma pääoma 31.12.2017	2 258	466 843	-3 479	-167 129	298 492	71 410	369 902
Oma pääoma 1.1.2018	2 258	466 843	-3 479	-167 129	298 492	71 410	369 902
Virheen korjaus	0	0	12	0	12	-12	0
Oikaistu oma pääoma 1.1.2018	2 258	466 843	-3 467	-167 129	298 504	71 398	369 902
Laaja tulos							
Tilikauden tulos	0	0	0	-19 914	-19 914	-2 235	-22 149
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)							
Rahavirran suojaukset	0	0	8 380	0	8 380	2 503	10 884
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	8 380	-19 914	-11 533	268	-11 265
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osakeanti	0	66 808	0	0	66 808	45 271	112 079
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	66 808	0	0	66 808	45 271	112 079
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset							
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa	0	0	0	599	599	-599	0
Oma pääoma 31.12.2018	2 258	533 651	4 914	-186 445	354 377	116 338	470 715

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA LIITETIEDOT

Konsernin perustiedot

Suomen Malmijalostus -konserni on kaivos- ja mine-raalikonserni. Konserni toimii kansainvälisesti ja harjoittaa malminetsintää, hyödyntämistä, kaivamista ja muuta kaivos- ja kaivannaistoimintaa, kaivosoikeuksien ostoa ja myyntiä sekä näillä alueilla hankittuun tietämykseen perustuvaa tai niihin liittyvää taikka niiden yhteyteen soveltuvaan liiketoimintaa. Konserniin kuuluvat emoyritys Suomen Malmijalostus Oy (Y-tunnus 2674050-9) sekä emoyhtiön 77,0 prosenttisesti omistama tytäryhtiö Terrafame Oy (Y-tunnus 2695013-5).

Suomen Malmijalostus Oy on työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjauksessa toimiva valtion erityistehtäväyhtiö, jonka tehtävänä on kehittää suomalaista akku- ja kaivostoimialaa. Yhtiö sai nykyisen toimintamandaattinsa ja toiminimensä vuoden 2018 kesäkuussa. Sitä ennen vuodesta 2015 lähtien yhtiö toimi Terrafame Group Oy -nimellä ja keskittyi Terrafame Oy:n emoyhtiön tehtäviin.

Tytäryhtiö Terrafame Oy muodostaa Suomen Malmijalostus Oy:n tärkeimmän omaisuuserän. Suomen Malmijalostus ja Terrafame muodostavat Suomen Malmijalostus -konsernin. Terrafame tuottaa nikkeliä, sinkkiä, kobolttia ja kuparia Sotkamossa sijaitsevalle kaivoksellaan ja metallitehtaallaan.

Suomen Malmijalostuksen muut portfolioyhtiöt 31.12.2018 olivat Keliber Oy (omistusosuus 17,6 %), Ferrovan Oy (vaihtovelkakirjalainaan liittyvien optio-oikeuksien mahdollistama omistusosuus 16,0 %) ja Sotkamo Silver AB (omistusosuus 2,05 %).

Emoyrityksen kotipaikka on Helsinki ja käyntiosoite Keskuskatu 5 B, 8 krs, 00100 Helsinki. Konsernin tytäryhtiö Terrafame Oy on rekisteröity 5.6.2015 ja osoite on Malmitie 66, 88120 Tuhkakylä.

Suomen Malmijalostus Oy:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 26.3.2019 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakekehenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Suomen Malmijalostus Oy:n toimipaikasta, ja se on myös nähtävillä Yhtiön verkkosivuilla: www.mineralsgroup.fi.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Laatimisperusta

Suomen Malmijalostus -konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu tilinpäätöshetkellä 31.12.2018 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niissä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön mukaiset. Tilinpäätöstiedot ilmoitetaan taulukoissa tuhansina euroina sekä niihin liittyvissä teksteissä ja toimintakertomuksessa miljoonina euroina yhden desimaalin tarkkuudella. Suluissa ilmoitetut vertailuluvut ovat tilikauden 2017 lukuja. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty yleisen pyöristyssäännön mukaisesti, joten yksitöiden lukujen yhteenlaskettu summa voi olla eri kuin esitetty summaluku. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Vertailuvuoden tiedot on tarvittaessa oikaistu yhteneväisiksi raportointivuoden tietojen kanssa.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia varoja ja velkoja sekä biologisia hyödykkeitä, jotka on arvostettu käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myynnistä aiheutuvilla menoilla. Liiketoimintakaupassa hankitut varat, velat sekä ehdolliset velat on arvotettu käypään arvoon hankintahetkellä.

IFRS-tilinpäätöksen laatiminen edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tilinpäätöksen lukuihin eniten vaikuttavat arvot on esitetty tilinpäätöksen liitetietojen kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

Konserni on soveltanut 1.1.2018 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

Uusi standardi on korvannut aiemmat IAS 18 - ja IAS 11 -standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta. Standardin mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot siten, että ne kuvaavat luvattujen tavaroiden tai palvelujen luovuttamista asiakkaalle ja sel-laisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Standardin käyttöönottolla ei ole ollut vaikutusta konsernin kirjattujen myyntituottojen määrään tai ajoitukseen. Standardi on lisännyt esitettävien liitetietojen määrää. Konserni on soveltanut standardia takautuvasti voimaantulopäivästä lähtien. Myyntituottojen kirjaamisperiaatteet on selostettu kohdassa Tuloutusperiaatteet.

Muilla uudistetuilla standardeilla tai tulkinnoilla ei ole ollut vaikutusta Suomen Malmijalostuksen konsernitilinpäätökseen. Terrafame Oy otti IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöön 2017, ennen sen pakollista voimaan astumista.

Tytäryritykset

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Myös potentiaalisen äänivallan olemassaolo otetaan huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkastushetkellä toteutettavissa. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muut-tuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttä-mällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan siitä hetkestä lähtien, kun konsernilla on määräysvalta. Yhdisteleminen lopetetaan päivänä, jona määräysvalta menetetään.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamis- ja velkasaldot sekä konsernin sisäisistä liiketapahtumista syntyneet realisoitumattomat voitot eliminoidaan. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei myyntitapahtuma anna viitteitä luovutetun omaisuus-erän arvon alentumisesta.

Määräysvallattomien omistajien osuuden erottaminen

Määräysvallattomien omistajien osuus erotetaan tilinpäätöshetken omistuksen suhteessa omistuksen kohteena olevan yhtiön tuloksesta ja omasta pääomasta IFRS-oikaisut mukaan lukien.

Ulkomaanrahan määraisten erien muuntaminen

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen Suomen Malmijalostus Oy:n ja konserniyhtiöiden toiminta- ja esittämismuuttua.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaihtua määräisiksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia tai keskuspankkien julkaisemia keskikursseja. Ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät on muunnettu toimintavaihtua määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriiin liikevaihtoon, liiketoiminnan kuluihin tai rahoituseriin.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut, ostokuluja oikaistaan vaihto-omaisuuden muutoksen (kasvu lisää ja vähennys pienentää liikevoittoa) sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneiden kulujen osalta, vähennetään työ-suhde-etuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelman erät esitetään liikevoiton ulkopuolella. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä kolmansien osapuolten kanssa; muutoin ne on kirjattu rahoituseriin. Suojauslaskennan piiriin kuuluvien tehokkaiden suojausinstrumenttien arvomuutosten realisoituneet tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa.

Tuloutusperiaatteet

Suomen Malmijalostus -konsernin myyntituotot koostuvat pääosin metallin myynnistä. Valtaosa yhtiön tuotannosta myydään pitkäaikaisten sopimusten perusteella, mutta myyntituotot kirjataan yksittäisten myyntitapahtumien pohjalta. Toimitusehto määrittää milloin määräysvallan katsotaan siirtyvän asiakkaalle. Myyntituottoja oikaistaan myyntiin liittyvillä valuuttakurssivoitoilla tai -tappioilla sekä myynnin perusteella määräytyvillä veroilla. Myyntihinnat määritetään pää-

asiassa Yhdysvaltain dollareina. Yksittäinen toimitus muodostaa erillisen suoriteveloitteen.

Toimialan vakiintuneen kauppatavan mukaan parhaaseen arvioon pohjautuvia alustavia myyntituotoksi kirjattua toimituseräkohtaista metallien myyntituottoa oikaistaan tarvittaessa lopullisten punnitus- ja analyysitietojen mukaisesti.

Myyntituotot kirjataan toimituksen yhteydessä laadittavan laskun pohjalta, joka perustuu alustaviin analyysi- ja mittaustuloksiin sekä toimitushetken markkinahintoihin. Kirjatut vastikkeet voivat siten olla muuttuvia, joita oikaistaan tarvittaessa vastaamaan lopullisten analyysi- ja mittaustulosten valmistuttua, jolloin myös toimitettujen metallien hintoja korjataan vastaamaan sovitun hinnoittelujakson markkinahintoja. Lopullisten analyysi- ja mittaustulosten valmistumiseen kuluu normaalisti muutamia kuukausia.

Niiden toimitusten osalta, joille ei ole vielä saatu lopullisia analyysi- ja mittaustuloksia, myyntihintoja ja euromääräisiä arvostuksia oikaistaan raportointihetkellä vastaamaan tilinpäätöskuukauden keskimääräisiä markkinahintoja ja tilinpäätöshetken valuuttakursseja. Yhtiö arvioi näiden toimitusten osalta myös tarvetta kirjata arvonalentumista markkinahintojen analyysi- ja mittauserojen muutoksesta johtuen. 31.12.2018 tai 31.12.2017 tilinpäätöksissä ei ole kirjattu tällaisia arvonalentumisia. Myynnin arvostuksessa on lisäksi huomioitu myytyjä metallitonnejä koskevat metalli- ja valuuttasuojaukset.

Eläkevelvoitteet

Konserniin kuuluvilla yhtiöillä on paikallisten ehtojen ja käytäntöjen mukaiset eläkejärjestelyt. Järjestelyt hoidetaan yleensä vakuutusyhtiöille suoritettavin maksuin. Kaikki tämänhetkiset eläkejärjestelyt määritellään maksupohjaisiksi.

Maksupohjaisella eläkejärjestelyllä tarkoitetaan järjestelyä, jossa yhtiö suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yhteisölle. Yhtiöllä ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, jos kyseisellä erillisellä yhteisöllä ei ole riittävästi varoja suorittaakseen kaikille henkilöille heidän kuluvalle tai aikaisemmalla tilikaudella suorittamaansa työhön liittyviä etuuksia. Maksupohjaiseen järjestelyyn suoritettavat maksut kirjataan sen tilikauden kuluksi, jota maksu koskee.

Vuokrasopimukset (konserni vuokralle ottajana)

Rahoitusleasingsopimukset, joiden perusteella vuokratun hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin konsernille, aktivoidaan vuokra-ajan alkamisajankohdana määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokratun hyödykkeen käypä arvo tai sitä pienempi vähimmäisvuokrien nykyarvo.

Maksettavat vuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja leasingvelan vähennykseen sopimuskohtaisten korprosenttien mukaisesti. Rahoitusmenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan.

Vuokralle otetuista hyödykkeistä tehdään poistot niiden taloudellisena vaikutusaikana. Jos kuitenkin ei ole kohtuullista varmuutta siitä, että konserni tulee saamaan hyödykkeeseen omistusoikeuden vuokra-ajan päättymiseen mennessä, poistoaika on hyödykkeen taloudellinen vaikutusaika tai vuokra-aika sen mukaan, kumpi niistä on lyhyempi.

Tilikaudella 2017 ja 2018 konsernilla on ollut rahoitusleasingsopimuksiksi luokiteltavia sopimuksia.

Arvonalentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevien arvioitujen rahavirtojen nykyarvoa. Käyttöarvo ennustetaan testaushetken olosuhteiden ja odotusten mukaisesti. Diskonttokorko ottaa huomioon rahan aika-arvon sekä kuhunkin omaisuuserään liittyvät erityiset riskit, erillaiset toimialakohtaiset pääomarakenteet sekä sijoittajien tuotto-odotukset vastaavanlaisille sijoituksille. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan arvonalentumistappio. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä.

Arvonalentumistappio perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos, ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassa olevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Verotettavista vahvistetuista tappioista aiheutuva laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, joihin 31.12.2018 sisältyy muun muassa tuotantotoiminnassa käytettäviä rakennuksia, infrastruktuuria, koneita ja laitteita sekä laboratoriolaitteita, ajoneuvoja, teitä ja ympäristönsuojeluun liittyviä rakennelmia, esitetään alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Alkuperäinen hankintamenu sisältää hyödykkeiden hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi aiheutuvat menot.

Varaosat, joiden taloudellinen käyttöikä on yli vuoden, esitetään aineellisissa käyttöomaisuushyödykkeissä.

Avolouhinnassa on välttämätöntä poistaa pintamaata, jotta päästäisiin käsiksi malmiin, josta mineraalit ovat erotettavissa taloudellisesti. Prosessissa, jossa pintamaata ja muuta maa-ainesta poistetaan, on osin mukana myös tasoituslouhintaa. Pintamaan poistamisesta syntyvät menot kirjataan kuluiksi niiden syntyessä.

Poistoja ei kirjata keskeneräisistä hyödykkeistä eikä maa-alueista. Muiden hyödykkeiden poistot lasketaan tasapoistoina jaksottamalla hankintamenon ja jäännösarvon erotus hyödykkeiden taloudelliselle vaikutusajalle seuraavasti:

Tiet	25 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10-40 vuotta
Liutuskasojen pohjarakenteet	10-15 vuotta
Koneet ja laitteet	4-25 vuotta
Kalusto	5-10 vuotta
Ajoneuvot	5-10 vuotta
Käyttöomaisuusvaraosat	3 vuotta
Ympäristönsuojelurakennelmat	25 vuotta

Hyödykkeiden taloudellisia vaikutusaikoja, poistomenetelmiä ja mahdollisia jäännösarvoja tarkastellaan jokaisena raportointipäivänä. Tarkastelu perustuu konsernin arvioihin malmivaroista ja mineraalivarannoista sekä tuotantokapasiteetista ja muista asiaankuuluvista seikoista. Luovutusvoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntihintaa kirjanpitoarvoon, ja ne esitetään tuloslaskelmassa liiketoiminnan muina tuottoina tai kuluina.

Aineettomat hyödykkeet Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alun perin hankintamenuon siinä tapauksessa, että hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat lähinnä konsernin liiketoiminnan tukena olevista IT-sovelluksista, jotka poistetaan 3–5 vuoden aikana.

Biologiset hyödykkeet

Biologiset hyödykkeet, ts. kasvavat puut, arvostetaan sekä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä että jokaisena tilinpäätöspäivänä käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myynnistä aiheutuvilla menoilla. Nuoria taimikkoja lukuun ottamatta biologisten hyödykkeiden käyvät arvot perustuvat toimivilla biologisten hyödykkeiden markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Kasvavat, ts. maassa kiinni olevat biologiset hyödykkeet kirjataan ja arvostetaan käypään arvoon erillään maa-alueesta.

Puiden hakkuun käypä arvo, joka määritetään myyntihetken arvon pohjalta, vähennetään biologisten hyödykkeiden käyvistä arvosta. Puiden arvioitu kasvu kirjataan biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäyksestä johtuvina voittoina. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan kuluiksi tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Vaihto-omaisuus

Konsernin vaihto-omaisuus jaetaan kolmeen ryhmään: aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset tuotteet ja valmiit tuotteet.

Aineet ja tarvikkeet arvostetaan varastossa olevien tavaroiden keskimääräiseen hankintahintaan. Aine- ja tarvikevarastossa olevista hitaasti kiertävistä tavaroista tehdään ns. hitaasti kiertävien tavaroiden arvonalennus. Jos nimike on ollut yli vuoden varastossa, tehdään siitä 25 prosentin arvonalennus. Arvonalennus nousee vuosittain 25 prosenttiyksikköä, jolloin yli neljä vuotta varastolla olleen nimikkeen arvo on nolla.

Keskeneräiset tuotteet ja valmiit tuotteet (myytävä metallisisältö) esitetään taseessa arvostettuna toteutuneisiin tuotantokustannuksiin, mutta kuitenkin korkeintaan tuotteiden tilinpäätöshetken nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvolla tarkoitetaan tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuvaa arvioitua myyntihintaa, josta vähennetään keskeneräisten ja valmiiden tuotteiden valmiiksi saattamisesta myyntikuntoon tarvittavat tuotantokustannukset.

Keskeneräisten ja valmiiden tuotteiden hankintameno (tuotantokustannus) sisältää tuotannon ja tuotantoa tukevan kunnossapidon muuttuvat ja kiinteät kulut sekä näihin toimintoihin kohdistuvat poistot perustuen tuotantoprosessin toteutuneisiin tuotantokustannuksiin. Hankintameno ei lueta vieraan pääoman menojaksi.

Valmiita tuotteita ovat nikkeli-kobolttisulfidi, sinkkisulfidi ja kuparisulfidi. Keskeneräisiin tuotteisiin kuuluvat primääri- ja sekundäärikasojen malmissa olevat metallit sekä liuotusprosessissa tai metallin saostus- ja suodatusprosessissa olevat metallit, jotka voidaan jalostaa myytäväksi valmistuotteeksi.

Keskeneräisiin tuotteisiin sisältyvän metallin määrä mitataan laskemalla tuotantoprosessiin lisätyt ja siitä poistuneet metallitonit. Keskeneräisiin tuotteisiin sisältyvä talteenotettavissa oleva nikkeli, sinkki, kupari ja koboltti määritetään geologisiin tutkimuksiin perustuvien arvioitujen malmipitoisuuksien, biokasaliuotuksessa olevien metallien arvioitujen talteenotto- prosenttien ja metallien talteenottolaitoksen talteenotto- prosenttien pohjalta.

Malmipitoisuuksia, metallien määrää tuotantoprosessissa ja metallien talteenotto- prosenttia tarkastellaan kuukausittain.

Konsernin 31.12.2018 valmiit tuotteet arvostettiin hankintameno perustuen kustannusperusteisesti arvoon 1,9 miljoonaa euroa, koska nettorealisointiarvo oli kustannusperusteista arvoa korkeampi. 31.12.2017 valmiit tuotteet arvostettiin nettorealisointiperiaatteen mukaisesti. Keskeneräinen tuotanto on arvostettu tilinpäätöksestä 2017 alkaen kustannusperusteisesti sen ollessa nettorealisointiarvoa alhaisempi. Keskeneräisten tuotteiden arvo kustannusperusteisesti arvostettuna 31.12.2018 oli 170,7 miljoonaa euroa.

Nettorealisointiperiaatteen mukaiseen vaihto-omaisuuden arvonmääritykseen liittyy harkinnanvaraisia tekijöitä, jotka liittyvät mm. keskeneräisen tuotannon metallimäärän mittaamiseen, metallien talteenotto- prosentteihin, metallien myyntikuntoon saattamisen tuotantokustannuksiin ja tuotantoaikaan sekä myyntihintoihin.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan perustuen konsernin rahoitusvarojen hallinnoinnin liiketoimintamalliin ja niiden sopimusperusteisten rahavirtaominaisuuksien mukaisesti seuraaviin ryhmiin:

- jaksettuun hankintameno arvostettavat
- käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat ja
- käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat.

Luokittelu tapahtuu konsernin liiketoimintamallin

tavoitteen sekä sijoitusten sopimusperusteisten rahavirtaominaisuuksien perusteella. Rahoitusvarojen osat ja myynnit kirjataan selvityspäivän perusteella. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä konserni arvostaa rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluva erä, siihen lisätään tai siitä vähennetään erästä välittömästi johtuvat transaktiomenot. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat merkitään alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä taseeseen käypään arvoon ja transaktiomenot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Jaksettuun hankintameno arvostettavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan rahoitusvarat, joiden liiketoimintamallin tavoitteena on pitää hallussa rahoitusvarat ja kerätä sopimukseen perustuvat rahavirrat, jotka koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksuista. Tähän erään kuuluvat myyntisaamiset, lainasaamiset ja muut saamiset, jotka ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja. Ryhmään luokitellut varat arvostetaan jaksettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Nämä erät esitetään taseessa lyhytaikaisina varoina, mikäli niiden odotetaan realisoituvan 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä. Konserni kirjaa odotettavissa olevia luottotappioita koskevan vähennyserän jaksettuun hankintameno arvostettavista rahoitusvaroista.

Konserni soveltaa yksinkertaistettua menettelyä odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen jaksettuun hankintameno arvostettavien myyntisaamisten osalta. Yksinkertaistetussa menettelyssä luottotappiot määritetään hyödyntäen varausmatriisia ja kirjataan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Odotettavissa olevia luottotappioita arvioidaan perustuen historiatietoon aikaisemmin toteutuneista luottotappioista ja mallissa huomioidaan myös tarkasteluhetkellä saatavissa oleva informaatio tulevaisuuden taloudellisista olosuhteista.

Tilinpäätöksessä 2018 ja 2017 ei ole kirjattu odotettavissa olevia luottotappioita myyntisaatavista asiakkaiden hyvän luottoluokituksen ja erääntymättömien saatavien johdosta.

Myyntisaaminen kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, kun on objektiivista näyttöä siitä, ettei konserni saa perityksi saamisen koko määrää. Tuloslaskelmasa arvonalentuminen esitetään liiketoiminnan kuluina. Kun varmistuu, ettei myyntisaamista saada perityksi, se kirjataan pois taseesta myyntisaamisten vähennys-tiliä vastaan. Jos aiemmin pois kirjatusta saamisesta saadaan myöhemmin maksu, se kirjataan tuloslaskelmaan vähentämään liiketoiminnan kuluja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat

rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi. Konsernin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat koostuvat sijoituksista osakkeisiin.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun konsernin sopimusperusteinen oikeus rahavirtoihin on rauennut tai siirretty toiselle osapuolelle tai kun konserni on siirtänyt merkittäviltä osin omistukseen liittyvät riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahavarat

Konsernin rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja pankkitilien varoista.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin:

- jaksettuun hankintameno arvostettavat
- käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat

Rahoitusvelat kirjataan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähehennetään välittömästi johtuvat transaktiomenot.

Jaksettuun hankintameno kirjattavat rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmää käyttäen jaksettuun hankintameno. Saadun määrän ja takaisin maksettavan määrän välinen erotus merkitään tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä laina-ajan kuluessa. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, kun konserni joko maksaa velan lainantantajalle tai on juridisesti vapautettu pääasiallisesta velkaan liittyvästä velvoitteesta oikeudellisen prosessin seurauksena tai lainantajan toimesta. Korollisissa veloissa esitetään ne velat, joissa on sopimukseen perustuen korkokomponentti, sekä lisäksi diskontattuun nykyarvoon arvostetut velat.

Konsernin rahoitusvelkoihin sisältyvät korolliset lainat, rahoitusleasingvelat sekä osto- ja muut korotomat velat ovat jaksettuun hankintameno luokiteltavia velkoja.

Konsernilla ei ole tilinpäätöshetkellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattuja rahoitusvelkoja.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, kun konserni joko maksaa velan lainantantajalle tai on juridisesti vapautettu pääasiallisesta velkaan liittyvästä velvoitteesta oikeudellisen prosessin seurauksena tai lainantajan toimesta.

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaiset

Konsernin tytäryhtiö käyttää valuutta-, korko- ja hyödykejohdannaisia suojaamaan konsernin altistusta riskeille, jotka johtuvat taseen eristä ja valuuttamääräisistä osto- ja myyntisopimuksista. Terrafamen käyttämät johdannaiset on hankittu suojaustarkoituksessa ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Johdannaiset kirjataan alun perin käypään arvoon. Realisointumattomat arvonmuutokset tehokkaiksi suojausiksi arvioiduista johdannaisista merkitään käypään arvoon arvostettuna taseen käyvän arvon rahastoon raportointikauden viimeisen päivän portfolion arvostusraportin mukaisesti. Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostamisesta käsitellään kirjanpidossa johdannais-sopimuksen käyttötarkoituksen perusteella.

Suojauslaskennan piiriin kuuluvien tehokkaiden suojausinstrumenttien arvonmuutosten realisoituneet tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Mikäli esiintyy suojauksen tehottomuutta, kirjataan suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset tulosvaikutteisesti.

Suojauslaskenta

Yhtiö soveltaa suojauslaskentaa kaikkiin suojausinstrumentteihin. Suojausjärjestelyn alussa dokumentoidaan kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välinen suhde ja riskienhallinnan tavoitteet suojausinstrumenttityypeittäin. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan suojausta aloitettaessa ja vähintään kvartaaliraportoinnin yhteydessä.

Mikäli suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan kriteerejä tai suojausinstrumentti myydään, erääntyy tai sitä koskeva sopimus päätetään tai toteutetaan, tällöin suojauslaskenta lopetetaan ei-takautuvasti.

Rahavirtojen suojaus

Yhtiön suojaustoiminta on kokonaisuudessaan rahavirtojen suojaamista. Ennustettujen rahavirtojen suojaukseen hankittujen johdannaisten käypien arvojen muutosten tehokas osuus kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Kumulatiivinen käypä arvo esitetään oman pääoman rahavirran suojausrahastossa. Käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteiksi samoille kausille, joilla suojattavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen.

Kun suojauslaskenta rahavirran suojauksessa lopetetaan, rahavirran suojausrahastoon kerrytetty määrä sisällytetään omaan pääomaan, kunnes se siirretään tulosvaikutteiseksi samalla kaudella kuin suojatut odotettavissa olevat vastaiset kassavirrat vaikuttavat voittoon tai tappioon. Mikäli suojattujen vastaisten rahavirtojen ei enää odoteta toteutuvan, tällöin rahavir-

ran suojausrahastoon kerrytetty määrä siirretään välittömästi luokittelun muutoksesta johtuvan oikaisuna tulosvaikutteiseksi.

Varaukset, ehdolliset varat ja velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos rahan aika-arvon vaikutuksella on merkitystä, varaukset diskontataan tarkasteluhetkellä vallitsevan, ennen veroja lasketun korkokannan mukaisesti, joka kuvastaa vastuuseen kohdistuvia riskejä. Diskonttausta käytettäessä ajan kulumisesta johtuva varauksen kasvu kirjataan rahoituskuluihin.

Kaivoksen sulkemisesta ja ympäristön puhdistamisesta johtuvia menoja varten tehtävä ennallistamisvaraus

Kaivoksen sulkemismenoja varten tehtävä ennallistamisvaraus on tarkoitettu kattamaan niitä arvioituja tulevaisuudessa toteutuvia menoja, jotka aiheutuvat kaivoksen sulkemisesta ja sen toiminnan aiheuttamien muutosten korjaamisesta sekä ympäristön kunnostamisesta ja ennallistamisesta kaivostoiminnan harjoittamiseksi saatujen ympäristölupien edellyttämään kuntoon.

Ympäristö- ja maisemointivelvoitteita aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaran estäminen. Kaivostoiminnan päätyttyä alueelta on poistettava kaikki ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat koneet ja laitteet, kemikaalit, polttoaineet ja jätteet, mikä tullaan tekemään osana tavanomaista kaivostoiminnan harjoittamista. Lisäksi louhos on saatettava yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon.

Pääosa arvioiduista jälkihoitokustannuksista muodostuu sivukivien läjitusalueiden, primääriliuotusalueiden ja sekundääriliuotusalueiden sulkemisesta, primääri- ja sekundääriliuoskiertojen käsittelystä ja puhdistuksesta, kipsisakka-altaiden rakentamisesta, peittämisestä ja maisemoinnista, vuoden 2012 kipsisakka-allasvuodon vesien ja sakkojen puhdistamisesta, suotovesien käsittelystä, avolouhosten aitaamisesta ja kaivosalueen jälkivalvonnasta.

Sulkemissuunnitelma perustuu alueiden peittämiseen vettä ja happea läpäisemättömällä materiaalilla sekä pitkäaikaiseen jälkihoitoon. Kaivoksen ympäristövalvontaa on oletettu jatkettavan 30 vuotta kaivoksen sulkemisen jälkeen.

Ennallistamistoimenpiteiden kustannukset on arvioitu tilinpäätöshetken kustannustason mukaisesti. Terrafame Oy:n 31.12.2018 taseessa ja myös konsernitaseessa ennallistamisvaraus oli 158,4 miljoonaa euroa. IFRIC 1:8 mukaista rahoituskulua ei ole esitetty koska sen vaikutus matalasta korkotasosta johtuen on

yhtiön arvion mukaan vähäinen.

Keskeiset johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Myös tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa käytetään harkintaa.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehty arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudellisen toimintaympäristön odotettuun kehitykseen myynnin ja kustannustason kannalta. Muutoksia seurataan säännöllisesti käyttämällä sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä, ja mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita tai olettamusta korjataan, sekä kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Suomen Malmijalostus -konsernin johto on käyttänyt harkintaa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden taseeseen kirjaamisessa ja taloudellisen vaikutusajan määrittelyssä, millä on vaikutusta konsernin taseeseen sekä kirjattavien poistojen määrään. Vastaavasti myös IFRS 3 -standardin mukaisesti tunnistettujen aineettomien oikeuksien vaikutusajan ja sitä kautta poistoajan määrittelyssä johto joutuu käyttämään harkintaa. Tämä vaikuttaa tilikauden tulokseen poistojen sekä vastaavan laskennallisen verovelan muutosten kautta.

Aineellisen käyttöomaisuuden osalta on tehty vertailua vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettoman käyttöomaisuuden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin käyttöomaisuuteen liittyvistä rahavirroista. Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tarkkoja käyvän arvon määrittelyä varten. Lisäksi konsernissa käydään läpi vähintään jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdolliset viitteet niin aineellisten kuin aineettomienkin käyttöomaisuuden arvon alentumisesta.

Mineraalivarojen ja malmivarantojen arvostus

Konsernin kaivostoiminnassa joudutaan käyttämään arvioita siitä, miten yrityshankintojen yhteydessä han-

kitut raaka-ainevarannot kirjataan varoiksi konsernitaseeseen. Mineraalivarojen ja malmivarantojen kirjaamisessa ja arvostamisessa perusteena käytetään saatavilla olevia ulkopuolisia analyyseja malmin määräästä, mineraalipitoisuudesta, tuotantokustannusten arvioidusta tasosta sekä esiintymien hyödyntämismahdollisuuksista. Keskeistä on myös varantojen ja malmivarojen arviointi- ja laskentaperusteiden luotettavuus. Toimialalla yleisesti kuvataan varannot ja malmivarat kategorioihin ”todetut” (proven) ja ”todennäköiset” (probable) malmivarat sekä ”todetut” (measured) ja ”todennäköiset” (indicated) mineraalivarannot.

Ennallistamisvaraukset

Konserni arvioi kaivoksiin ja tuotantolaitoksiin liittyvät ennallistamisvaraukset vuosittain. Varausten määrä kuvastaa johdon tämän hetkistä parasta arviota ennallistamiskustannuksista. Varauksen määrää arvioitaessa on listattu asiat, jotka yhtiön toiminnan luonteen ja viranomaislupaehtojen mukaan tullaan ennallistamaan ja/tai saattamaan lupaehtojen mukaiseen kuntoon. Ennallistamistoimenpiteitä on arvioitu tehtävän jo kaivosliiketoiminnan harjoittamisen yhteydessä tai viimeistään liiketoiminnan lopettamisen yhteydessä. Ennallistamistoimenpiteiden suorittamiseen on arvioitu menevän joitakin vuosia toiminnan lopettamisen jälkeen.

Tilinpäätöshetkellä arvioidaan näiden ennallistamista vaativien asioiden laajuus ja yksikkökustannukset, joiden perusteella ennallistamisvaraus on laskettu. Asioiden laajuuden ja yksikkökustannusten arvioinnissa on käytetty yhtiön sisällä olevaa ko. asiaan liittyvää parasta asiantuntemusta.

Varausten käypää arvoa määritettäessä on tehty olettamuksia ja arvioita diskonttokoroista, alueiden ennallistamisen ja saastuneen maaperän poistamisen tai peittämisen odotetuista kustannuksista sekä kustannusten odotetusta ajoittumisesta, sekä siitä liittyvätkö kyseiset velvoitteet aiempaan liiketoimintaan. Nämä epävarmuustekijät voivat johtaa siihen, että toteutuvat ennallistamiskustannukset poikkeavat tehdyn varauksen määrästä.

Keskeneräisen tuotannon arvonmäärittäminen

Nettorealisointiperiaatteen mukaiseen vaihto-omaisuuden arvonmäärittelyyn liittyy harkinnanvaraisia tekijöitä, jotka liittyvät mm. keskeneräisen tuotannon metallimäärän mittaamiseen, metallien talteenottoprosentteihin, metallien myyntikuntoon saattamisen tuotantokustannuksiin ja tuotantoaikaan sekä myyntihintoihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen arvostus

Käypään arvoon kirjattavat koostuvat sijoituksista,

joille ei ole saatavilla suoraa markkinanoteerausta. Näiden sijoitusten käyvät arvot perustuvat arvostusmalleihin, joihin sisältyy johdon harkintaa. Tilikaudella erityistä harkintaa on sovellettu arvostettaessa konsernin sijoituksia Ferrovan Oy:hyn, joiden käyvän arvon katsotaan olevan nolla tilinpäätöksessä 2018.

Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

Suomen Malmijalostus -konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

IFRS 16 - Vuokrasopimukset standardi (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 16 -standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. Standardi edellyttää vuokralleottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään noin USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. IFRS 16:n vaikutukset Suomen Malmijalostuksen konsernitilinpäätökseen ovat vähäiset, mutta mahdollisesti jatkossa merkitys kasvaa. Konserni ottaa IFRS 16:n käyttöön ns. yksinkertaistettua menettelyä käyttäen eikä siten tule oikaisemaan vertailukauden lukuja.

Käyttöönoton aiheuttama kertynyt vaikutus kirjataan avaavan taseen 1.1.2019 aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä rahoitusvelkoihin. Aiemmin liiketoiminnan muissa kuluissa esitetyt vuokramaksut jaetaan vuokrasopimusvelan lyhennykseksi ja vuokrasopimusvelasta aiheutuvaksi korkokuluksi. Lisäksi käyttöoikeusomaisuuseristä kirjataan poistot tulosvaikutteisesti.

IFRS 16:n käyttöönoton yhteydessä Suomen Malmijalostus soveltaa käytännön apukeinoja ja käsittelee kirjanpidossaan ne vuokrasopimukset, joiden mukainen vuokra-aika päättyy 12 kuukauden kuluessa (1.1.2019 lähtien) lyhytaikaisina vuokrasopimuksina ja jättänyt alkuvaiheen välittömät menot kirjaamatta arvostaessaan käyttöoikeusomaisuuserät.

Konserni arvioi, että standardin käyttöönotolla ei ole merkittävää vaikutusta 1.1.2019 kirjattavan vuokrasopimusvelan ja sitä vastaavan käyttöoikeusomaisuuserän määrään. Suomen Malmijalostus -konserni

ei toimi vuokralle antajana.

IFRIC 23 - Tuleverokäsittelyä koskeva epävarmuus (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilla). Tulkinta selventää kirjanpitokäsittelyä tilanteessa, jossa yhteisön verotuksellinen ratkaisu odottaa vielä veroviranomaisen hyväksymistä. Olennainen kysymys on arvioida, tuleeko veroviranomainen hyväksymään yhteisön tekemän

ratkaisun. Tätä harkittaessa oletetaan, että veroviranomaisella on pääsy kaikkeen asiaan kuuluvaan tietoon arvioidessaan ratkaisua. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Suomen Malmijalostuksen konsernitilinpäätökseen.

Muilla standardimuutoksilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Suomen Malmijalostuksen konsernitilinpäätökseen.

1 LIITETIEDOT

1.1 Liikevaihto

	2018	2017
Toimialoittainen jakauma		
Metalli	325 830	220 024
Yhteensä	325 830	220 024
Maantieteellinen jakauma		
Eurooppa	324 353	186 526
Aasia	401	30 778
Amerikka	1 074	-248
Australia	2	2 969
Yhteensä	325 830	220 024

1.2 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut ja kokonaispoistot

	2018	2017
Palkat	31 886	31 516
Eläkekulut	5 906	5 892
Muut henkilöstösivukulut	1 211	1 499
Yhteensä	39 003	38 908
Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella	677	699
Konsernin henkilökunta tilikauden lopussa	678	656
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	2018	2017
Aineettomat oikeudet	383	380
Muut pitkävaikutteiset menot	25	33
	408	413
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	4 169	3 765
Koneet ja laitteet	19 877	13 059
Muut aineelliset hyödykkeet	6 741	3 905
	30 787	20 729
Yhteensä	31 195	21 142

1.3 Hankinnan ja valmistuksen kulut

	2018	2017
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	142 263	125 001
Varaston muutos	-3 883	2 739
	138 380	127 740
Ulkopuoliset palvelut	73 699	66 451
Yhteensä	212 079	194 191
Tuotteiden varaston muutos		
Varaston muutos		
Puolituotevaraston muutos	-32 628	-87 906
Valmistuotevaraston muutos	5 937	-7 219
Yhteensä	-26 691	-95 125
Henkilöstökulut		
Palkat	26 489	26 943
Eläkekulut	4 965	5 055
Muut henkilöstösivukulut	1 018	1 368
Yhteensä	32 472	33 366
Poistot ja arvonalentumiset		
Aineettomat oikeudet	330	301
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	4 098	3 729
Koneet ja laitteet	19 824	13 036
Muut aineelliset hyödykkeet	6 730	3 893
Yhteensä	30 982	20 958
Muut hankinnan ja valmistuksen kulut	53 040	48 331
Yhteensä	301 881	201 722

1.4 Liiketoiminnan muut tuotot

	2018	2017
Biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostus	1 476	57
Vakuutuskorvaukset	227	471
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1	6
Muut palkkiot ja korvaukset, mm. romumetallin myynti ja puunhakkuutuotot	830	262
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	2 534	796

1.5 Myynnin ja markkinoinnin kulut

	2018	2017
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	703	351
Eläkekulut	133	66
Muut henkilösivukulut	30	12
Yhteensä	866	430
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	0	0
Yhteensä	0	0
Muut kulut		
Myynnin ja markkinoinnin muut kulut	494	189
Yhteensä	494	189
Myynnin ja markkinoinnin kulut yhteensä	1 360	619

1.6 Hallinnon kulut

	2018	2017
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	3 769	3 469
Eläkekulut	634	630
Muut henkilösivukulut	126	94
Yhteensä	4 529	4 193
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	209	183
Yhteensä	209	183
Muut kulut		
Hallinnon muut kulut	12 160	14 686
Yhteensä	12 160	14 686
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	104	99
Veroneuvonta	4	5
Muut palvelut	77	31
	184	136
Hallinnon kulut yhteensä	17 082	19 198

1.7 Liiketoiminnan muut kulut

	2018	2017
Tutkimus - ja kehittämismenot		
Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot yhteensä	852	1 067
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	522	609
Eläkekulut	100	116
Muut henkilösivukulut	22	20
Yhteensä	644	745
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	4	1
Yhteensä	4	1
Muut kulut		
Liiketoiminnan muut kulut	4 237	5 371
Yhteensä	4 237	5 371
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	5 737	7 184

1.8 Rahoitustuotot ja -kulut

	2018	2017
Rahoitustuotot		
Korkotuotot muista talletuksista	170	75
Valuuttakurssivoitot	1 064	11 439
Muut rahoitustuotot	632	820
Rahoitustuotot yhteensä	1 865	12 335
Käyvän arvon muutokset käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista		
Käyvän arvon muutos, muut sijoitukset	-4 441	0
Käyvän arvon muutos rahoitusarvopapereista	-6 306	0
Käyvän arvon muutokset yhteensä	-10 747	0
Rahoituskulut		
Muut korkokulut	-6 671	-6 734
Valuuttakurssitappiot	-4 210	-8 918
Muut rahoituskulut	-4 193	-3 786
	-15 074	-19 439
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-23 955	-7 104

Tilikaudella 2018 on kirjattu edellä taulukossa esitetty käyvän arvon alentuminen Suomen Malmijalostus Oy:n tilinpäätökseen Ferrovan Oy:n vaihtovelkakirjalainan ja niihin liittyvien optio-oikeuksien osalta. Alaskirjaus koostuu optio-oikeuden arvosta (muissa osakkeissa) 4,4 miljoonaa euroa, vaihtovelkakirjalainasta (muissa saamisissa) 6,3 miljoonaa euroa sekä korkosaamisista (siirtosaamisissa) 0,2 miljoonaa euroa.

Tilikauden valuuttakurssivoitoista 1,1 miljoonaa ja vastaavasti tilikauden 2017 valuuttakurssitappioista 8,9 miljoonaa euroa liittyy pankkitilien rahavarojen

arvostamiseen. Tilikauden 2017 valuuttakurssivoitot sisältävät kurssivoiton valuuttamääräisen lainan arvostamisesta tilinpäätöksen päätöskurssiin 11,2 miljoonaa euroa.

Muissa rahoituskuluissa on esitetty tilikaudella 2018 korkokuluna 4,2 (2017: 3,7) miljoonaa euroa koskien optioiden käyvän arvon purkautumista tilikauden aikana. IFRIC 1:8 mukaista rahoituskulua koskien ympäristövarauksen diskonttauksen purkautumista ei ole esitetty, koska sen vaikutus matalasta korkotasosta johtuen on yhtiön arvion mukaan vähäinen.

1.9 Tuloverot

	2018	2017
Tuloverot tuloslaskelmassa		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	0	0
Edellisten tilikausien verot	0	0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	0	0
Laskennalliset verot	-498	-11
Tuloverokulu	-498	-11
Suomen yhteisöverokanta tilikaudella 2018 ja vertailutilikaudella oli 20,0 %.		
Laskennalliset verot taseessa	-2 118	1 100

1.10 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2018	2017
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio	-19 914	-12 290
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	496 208	460 808
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa/osake	-40,13	-26,67

1.11 Liiketoimintojen hankinnat ja myynnit

Konsernilla ei ollut liiketoimintojen hankintoja tilikaudella 2018 tai 2017.

1.12 Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	1 837	19	0	1 856
Lisäykset	32	125	338	494
Vähennykset	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2017	1 868	144	338	2 350
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2017	-251	-11	0	-262
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	0	0
Tilikauden poisto	-380	-33	0	-413
Kertyneet poistot 31.12.2017	-631	-44	0	-676
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	1 237	100	338	1 674
Hankintameno 1.1.2018	1 868	144	338	2 350
Lisäykset	44	0	154	198
Aktivoitu tilikaudella	491	0	-491	0
Vähennykset	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2018	2 404	144	0	2 548
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2018	-631	-44	0	-676
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	0	0
Tilikauden poisto	-383	-25	0	-408
Kertyneet poistot 31.12.2018	-1 015	-69	0	-1 084
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1 389	75	0	1 464

1.13 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

	Maa-alueet	Raken-nukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	145	53 479	78 096	49 724	52 155	233 598
Lisäykset	125	14 229	42 138	46 349	84 165	187 006
Vähennykset	0	0	-114	0	0	-114
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	-90 370	-90 370
Hankintameno 31.12.2017	270	67 708	120 119	96 073	45 950	330 120
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2017	0	-4 122	-10 256	-3 271	0	-17 650
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	68	0	0	68
Tilikauden poisto	0	-3 765	-13 059	-3 905	0	-20 729
Kertyneet poistot 31.12.2017	0	-7 888	-23 247	-7 176	0	-38 311
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	270	59 820	96 872	88 897	45 950	291 809
Hankintameno 1.1.2018	270	67 708	120 119	96 073	45 950	330 120
Lisäykset	1 129	0	10 563	0	69 766	81 459
Aktivoitu tilikaudella	0	6 744	27 062	55 099	-88 906	0
Vähennykset	0	0	-88	0	0	-88
Siirrot erien välillä	0	-3 780	296	3 484	0	0
Hankintameno 31.12.2018	1 399	70 672	157 953	154 656	26 810	411 490
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2018	0	-7 888	-23 247	-7 176	0	-38 311
Vähennykset	0	37	-2	-35	0	0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	67	0	0	67
Tilikauden poisto	0	-4 169	-19 877	-6 741	0	-30 787
Kertyneet poistot 31.12.2018	0	-12 019	-43 060	-13 952	0	-69 031
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1 399	58 653	114 893	140 704	26 810	342 460

Tytäryhtiö Terrafame Oy:n hallitus teki lokakuussa 2018 240,0 miljoonan euron investointipäätöksen uuden akkukemikaalitehtaan rakentamiseksi. Tavoitteena on, että tehdas valmistuu vuoden 2020 lopulla ja kaupallinen tuotanto aloitetaan vuoden 2021 alussa.

Rahoitusleasingsopimukset

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittuja hyödykkeitä, joissa konserniyhteisö on vuokralleottajana. Yksi rahoitusleasingsopimus

siirtyi tilikaudella 2017 Terrafame Oy:n lukuun. Kyseistä sopimusta koskeva hyödyke on huomioitu aineellisissa käyttöomaisuushyödykkeissä ensimmäisen keran tilikaudella 2017 ja kertyneet poistot 0,2 miljoonaa euroa on huomioitu edellisten kausien voittovaroissa.

	31.12.2018	31.12.2017
Hankintameno	4 538	4 402
Kertyneet poistot	2 886	1 510
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 652	2 892

	Maa- alueet	Raken- nukset	Koneet ja kalusto	Muut aineel- liset hyödyk- keet	Ennakko- maksut ja kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Rahoitusleasingsopimukset						
Koneet ja laitteet						
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	0	0	2 892	0	0	2 892
Hankintameno 1.1.2018	0	0	4 402	0	0	4 402
Lisäykset	0	0	136	0	0	136
Aktivoitu tilikaudella	0	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2018	0	0	4 538	0	0	4 538
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2018						
Vähennykset	0	0	-1 510	0	0	-1 510
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	0	-1 376	0	0	-1 376
Kertyneet poistot 31.12.2018	0	0	-2 886	0	0	-2 886
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	0	0	1 652	0	0	1 652

1.14 Biologiset hyödykkeet

Liiketoimintakaupan yhteydessä Terrafame Oy:n omistukseen tuli kaivospiiri, johon sisältyy biologisia hyödykkeitä (metsää). Metsiä hoidetaan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Kaivospiirin pinta-alasta on otettu tuotannolliseen käyttöön noin kolmannes. Kaivostoiminnan jatkuessa alueita otetaan käyttöön ja samanaikaisesti metsiä hakataan.

Biologiset hyödykkeet on arvostettu käypään arvoon

ulkopuoliselta taholta saadun arviolaskelman perusteella vähennettynä myyntiin liittyvillä menoilla. Puusto ja taimisto on arvostettu käypään arvoon erillään maa-alueesta. Taimikoilla ei ole arvoa puukaupassa. Niiden puusto on myyntikelpoista vasta noin 25–30 vuoden kuluttua. Taimikoiden arvo on huomioitu metsän arvossa diskonttaamalla ne tarkasteluhetkeen per 31.12.2018 (aika 25 vuotta ja korko 5 %).

Biologiset hyödykkeet	31.12.2018	31.12.2017
Puuston arvo	6 604	5 124
Taimikoiden arvo	108	111
	6 712	5 236
Puusto yhteensä m³	298 008	257 108
Taimikot yhteensä ha	331,8	342,5
Saldo 1.1.2017		5 179
Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostamisesta		57
Saldo 31.12.2017		5 236
Saldo 1.1.2018		5 236
Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostamisesta		1 476
Saldo 31.12.2018		6 712

1.15 Sijoitukset muihin osakkeisiin ja osuuksiin

Pitkäaikaiset	31.12.2018	31.12.2017
Sijoitukset muihin osakkeisiin ja osuuksiin	13 554	0
Saldo 31.12.2018	13 554	0
	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	0	0
Hankintameno 1.1.2018	0	0
Lisäykset	17 994	17 994
Vähennykset	0	0
Siirrot erien välillä	0	0
Hankintameno 31.12.2018	17 994	17 994
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2018	0	0
Käyvän arvon alentumiset	-4 441	-4 441
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2018	-4 441	-4 441
Käyvän arvon korotukset	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	13 554	13 554

	Yhtiön omistusosuus	Arvo-osuus	Määrä/kpl	Kirjanpitoarvo
Ferrovan Oy, Oulu, Suomi		Optio-oikeus B-sarjan osakkeet	623 659	0
Keliber Oy, Kaustinen, Suomi	17,6 %	Arvo-osuus-osakkeet	190 662	12 480
Sotkamo Silver AB, Tukholma, Ruotsi	n. 2,1 %		2 685 952	1 074
				13 554

1.16 Muut saamiset

Pitkäaikaiset	31.12.2018	31.12.2017
Muut saamiset		
Optiosaatavat	8 776	12 931
Pantatut rahavarat	0	17 000
Muut saamiset	0	0
	8 776	29 931

Tilikauden 2018 alussa Suomen Malmijalostuksella oli edelleen kirjattuna muissa saamisissa tilipanttaus 17,0 miljoonaa euroa Terrafame Oy:n ympäristövakuuksiin liittyen. Kyseinen panttaus vapautui tilikauden aikana.

	Muut saamiset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	0	0
Hankintameno 1.1.2018	0	0
Lisäykset	6 306	6 306
Vähennykset	0	0
Siirrot erien välillä	0	0
Hankintameno 31.12.2018	6 306	6 306
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2018	0	0
Käyvän arvon alentumiset	-6 306	-6 306
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2018	-6 306	-6 306
Käyvän arvon korotukset	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	0	0

Muut saamiset erästä on tehty tilikaudelle 2018 Suomen Malmijalostus Oy:n tilinpäätökseen käyvän arvon alennus kokonaisuudessaan Ferrovan Oy:lle myönnettyjen vaihtovelkakirjalainojen arvosta 6,3 miljoonaa euroa.

1.17 Vaihto-omaisuus

	31.12.2018	31.12.2017
Aineet ja tarvikkeet	26 642	22 759
Keskeneräiset tuotteet	170 654	138 026
Valmiit tuotteet	1 900	7 837
	199 196	168 622

Aine- ja tarvikevaraston arvosta on tehty laskennallinen arvonalennuskirjaus varaosien käyttöön perustuvan las-
kelman mukaisesti. Hitaasti tai ei lainkaan kiertävien sekä epäkuranttien arvonalennus oli tilinpäätöshetkellä
31.12.2018 yhteensä 4,6 miljoonaa euroa ja 31.12.2017 yhteensä 5,7 miljoonaa euroa.

1.18 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Lyhytaikaiset	31.12.2018	31.12.2017
Myyntisaamiset	16 995	24 660
Siirtosaamiset	9 483	7 512
Optiosaamiset	10 945	11 740
Johdannaissaamiset	4 155	4 155
Vakuudet	183	1 662
Muut saamiset	873	1 357
	42 634	51 086

Myyntisaamisten ikäjakauma ja luottotappioksi kirjatut erät	31.12.2018	31.12.2017
Erääntymättömät	16 994	22 726
Erääntyneet	0	0
Alle 30 päivää	1	1 832
30–60 päivää	0	17
61–90 päivää	0	0
Yli 90 päivää	0	85
	16 995	24 660
Kirjatut arvonalentumistappiot	0	23

Konsernissa ei ole kirjattu arvonalentumistappioita, koska asiakkaiden hyvään luottoluokitukseen sekä maksuta-
paan perustuen yhtiö ei katso aiheelliseksi varautua vastaisiin arvonalentumistappioihin.

Lyhytaikaisten saamisten jakautuminen valuutoittain, euroa	31.12.2018	31.12.2017
USD	28 351	36 935
EUR	14 487	14 150
	42 838	51 086

Muut saamiset koostuvat seuraavista eristä:		
Lainasaaminen	0	0
Arvonlisäverosaamiset	873	1 357
	873	1 357

1.19 Rahavarat

	31.12.2018	31.12.2017
Käteinen raha ja pankkitilit	173 559	144 990
	173 559	144 990

1.20 Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Kaupparekisteriin merkitty emoyhtiön osakepääoma 31.12.2018 oli 2 258 tuhatta euroa jaettuna 535 908 saman
arvoiseen osakkeeseen. Osakkeen nimellisarvoa ei ole määritelty. Osakepääomassa ei ole tapahtunut muutoksia
tilikaudella 2018 tai 2017.

	2018		2017	
	Osakkeiden	Osake-	Osakkeiden	Osake-
	lukumäärä	pääoma	lukumäärä	pääoma
Osakepääoma				
1.1.	469 100	2 258	391 600	2 258
Osakeannit	66 808	0	77 500	0
Osakepääoma 31.12.	535 908	2 258	469 100	2 258

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkei-
den merkintahinnan siltä osin, kun sitä ei niemenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

	2018		2017	
	Osakkeiden	Merkintahinta	Osakkeiden	Merkintahinta
	lukumäärä		lukumäärä	
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto				
1.1.	469 100		391 600	0
Osakeannit	46 000	46 000	77 500	77 500
Apportti	20 808	20 808	0	0
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto 31.12.	535 908	66 808	469 100	77 500

Yhtiökokouksen antamat valtuudet

Konsernin tytäryhtiön yhtiökokous on 9.11.2017 val-
tuuttanut hallituksen päättämään osakeannista ja
osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien anta-
misesta. Valtuutuksen nojalla voidaan antaa enintään
725 585 konsernin tytäryhtiön osaketta.

Optio- ja muut erityisoikeudet

Konsernin tytäryhtiön optio-oikeuksien ensimmäisen
erän merkintäaika 10.2.2017–31.12.2022, toisen erän
9.11.2017–31.12.2023 ja kolmannen erän 22.11.2018
–31.12.2023. Optio-oikeudet ovat siirrettävissä hy-
väksytyille siirronsaajille. Optioiden panttaus suoraan
tai välillisesti on kielletty. Optio-oikeuden voi käyttää
yhdessä erässä osakkeiden merkitsemiseen. Optio-oi-
keuksille sovittu merkintahinta on 10 prosenttia kor-
keampi kuin vuosina 2017 ja 2018 toteutettujen järjes-
telyiden toteutumishetken osakkeiden merkintahinta.

Optio- ja muut erityiset oikeudet

	31.12.2018	31.12.2017
1. erä Annettavien osakkeiden lukumäärä enintään kpl	566 712	566 712
2. erä Annettavien osakkeiden lukumäärä enintään kpl	244 265	244 265
3. erä Annettavien osakkeiden lukumäärä enintään kpl	244 264	0
	1 055 241	810 977

Ensimmäisen erän optio-oikeudet liittyvät tilikaudella
2017 toteutuneeseen lainajärjestelyyn. Konserniti-
linpäätöksessä kyseiset optio-oikeudet on arvostettu
käypään arvoon omaan pääomaan 36,66 eur/osake ja
jaksotetaan juoksuajalleen korkokuluna.

Määräysvallattomien omistajien osuus

Määräysvallattomien omistajien osuus konsernin
omasta pääomasta tilikaudella 2018 oli 116,3 miljo-
naa (2017: 71,4 miljoonaa) euroa. Omistusosuus kon-
sernista on syntynyt tilikausilla 2017 ja 2018 toteutet-
tujen rahoitusjärjestelyiden myötä ja koskee konsernin
tytäryhtiö Terrafame Oy:tä, jossa määräysvallattomilla
omistajilla tilinpäätöshetkellä oli noin 23,0 prosentin
(2017: 22,7 prosentin) osuus.

1.21 Suojaavien johdannaisten liitetiedot

	31.12.2018			31.12.2017			2018	2017
	Positiivi- set käyvät arvot	Nega- tiiviset käyvät arvot	Käyvät netto- arvot	Positiivi- set käyvät arvot	Nega- tiiviset käyvät arvot	Käyvät netto- arvot	Nimellis- määrät USD	Nimellis- määrät USD
Valuutta ja korkojohdannaiset								
Valuuttatermiinit	176	529	-353	118	0	118	91 000	19 000
Valuuttaoptiot	198	693	-495	448	0	448	128 000	7 500
Metallijohdannaiset							Tonnia	Tonnia
Nikkelitermiinit	5 627	224	5 404	0	993	-993	3 200	2 850
Nikkeliopiot	0	0	0	2 183	2 550	-367	0	1 200
Sinkki termiinit	377	404	-27	0	555	-555	700	8 000
Sinkkiopiot	6 502	1 374	5 128	8 991	13 269	-4 278	27 300	38 400
Johdannaiset yhteensä	12 881	3 224	9 658	11 740	17 366	-5 627		
Vähennetään pitkäaikaiset johdannaiset								
Sinkkijohdannaiset	574	105	469	0	0	0		
Lyhytaikainen osuus	12 308	3 119	9 189	11 740	17 366	-5 627		

	31.12.2018	31.12.2017
Bruttomäärinä taseessa esitetyt varat (sisältyvät siirtosaamisiin)	10 945	11 740
Bruttomäärinä taseessa esitetyt velat (sisältyvät siirtovelkoihin)	2 967	17 366

Suojausten käyvän arvon laskenta perustuu tilin- päätöspäivän markkinakursseihin ja -hintoihin suo- jausportfolion mukaisesti. Johdannaiskauppojen vastapuolet on hyväksytty yhtiön suojauspolitiikan mukaisesti. Keskinäiset saamiset ja velat yhdistetään kauppatasolla kunkin vastapuolen kanssa ja tilitetään päivätasolla kauppakohtaisesti.

Suojausinstrumenttien merkitys yhtiön taloudelli-

seen asemaan 31.12.2018 on varsin merkittävä. Suu- rin merkitys on dollari- ja sinkkisuojilla koskien 2019 ennustettua myyntiä. Ennustetusta 2019 dollarinetto- kassavirrasta oli suojattu noin 50 prosenttia ja sinkki- toimituksista noin 40 prosenttia. Olennainen merkitys on myös sillä että loppuvuoden 2018 nikkeli- ja sink- kitoimituksista, joiden hinnoittelujakso on tilinpäätös- päivän jälkeen, on suojattu noin 90 prosenttia.

1.22 Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

Laskennalliset verot	31.12.2018	31.12.2017
Taseella		
Johdannaiset		
Laskennallinen verosaaminen	0	1 125
Laskennallinen verovelka	-1 596	0
Biologiset hyödykkeet		
Laskennallinen verovelka	-320	-25
Rahoitusleasing		
Laskennallinen verovelka	-203	0
Saldo 31.12.	-2 118	1 100
Kirjaamattomat laskennalliset verot		
Vahvistetusta tuloksesta		
Laskennallinen verosaaminen	33 325	37 595
Hyllypoistoista		
Laskennallinen verosaaminen	6 471	2 525
Saldo 31.12.	39 796	40 121

Suomen yhteisöverokanta tilikaudella 2018 ja vertai- lutilikaudella oli 20,0 prosenttia.

Konsernilla on 31.12.2018 kirjaamattomia lasken- nallisia verosaamisia noin 40 miljoonaa euroa, jotka muodostuvat arviosta verovuoden 2018 vahvistet- tavasta verotettavasta tuloksesta (-4,3 miljoonaa) 2017 verotettavasta tuloksesta (-0,5 miljoonaa eu- roa), verovuodelta 2016 vahvistetusta tappiosta (21,0 miljoonaa euroa), verovuodelta 2015 vahvistetusta

tappiosta (17,2 miljoonaa euroa) sekä arviosta hylly- poistoista (6,4 miljoonaa euroa). Tappiot vanhenevat vuosina 2025–2028. Kaivosliiketoiminnan hankinnan yhteydessä kirjatusta ennallistamisvarauksesta ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, joka on noin 32 miljoonaa euroa. Laskennallisten verosaamisten hyö- dyntämiseen liittyy epävarmuutta. Tästä syystä edellä kuvattuja laskennallisia verosaamisia ei ole kirjattu taseeseen.

1.23 Vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vuokra- ja leasingsopimuksista maksettavat määrät	31.12.2018	31.12.2017
Yhden vuoden kuluessa	408	1 153
Yhtä vuotta pitemmän ajan tai enintään viiden vuoden kuluessa	413	368
Yhteensä	822	1 521
Osamaksuvelan vakuutena oleva käyttöomaisuus	307	287
Velan määrä		
Yhden vuoden kuluessa	155	130
Yhtä vuotta pitemmän ajan tai enintään viiden vuoden kuluessa	143	201
Yhteensä	298	331
Pankkitalletukset	150	18 650
Yhteensä	1 270	20 502

Ympäristö- ja kaivoslupien mukaiset vakuudet

Edunsaaja	Vakuuden muoto	31.12.2018 Vakuuden määrä	13.12.2017 Vakuuden määrä
Kainuun ELY-keskus, Lupaehdon 117 mukaiset vakuudet	Luottovakuutus Pankkitakaus	112 975 0	22 000 85 000
Kainuun ELY-keskus, Lupaehdon 13 mukaiset vakuudet	Pankkitakaus	0	6 929
Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto, Lupaehdon 99 mukainen vakuus	Pankkitakaus	0	1500
Lupapäätöksen nro 33/07/1 mukainen vakuus	Pankkitakaus	1 500	1500
Lupapäätöksen nro 43/2014/2 mukainen vakuus	Pankkitakaus	6	6
Lupapäätöksen nro 43/2015/1 mukainen vakuus	Pankkitakaus	100	100
Lupapäätöksen nro 3/2017/1 mukainen vakuus	Pankkitakaus	50	50
Lupapäätöksen nro 76/2017/1 mukainen vakuus	Pankkitakaus	100	100
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 30.6.2014, KaivNro: 2819	Pankkitakaus	100	100
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 30.6.2014, KaivNro: 2819	Pankkitakaus	35	35
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 30.6.2014, KaivNro: 2819	Pankkitakaus	50	50
Yhteensä		114 916	117 370
Muut vakuudet		953	830
Kiinteistöinvestointien alv-palautusvastuu		5 366	7 376
Yrityskiinnitykset		320 000	160 000
Kiinteistökiinnitys		1 200 079	0
Kaivoskirja, kaivosrekisterinumero 2819, kaivospiiri	Panttaus	kyllä	-

Tilikaudella 2018 Terrafame Oy:llä on tilipanttaus Tullin hyväksi. Pankkitalletuksiin sisältyy tilikaudella 2017 Suomen Malmijalostus Oy:n 17,0 miljoonan euron ja Terrafame Oy:n 1,5 miljoonan euron tilipanttaukset ympäristö- ja kaivoslupien mukaisten vakuuksien järjestelyyn liittyen. Kyseiset panttaukset vapautuivat tilikauden 2018 aikana kokonaisuudessaan.

1.24 Rahoitusriskien hallinta

Suomen Malmijalostus -konsernin liiketoiminnan luonne altistaa yhtiön valuutta-, hyödykkeiden hinta-, luotto- ja maksuvalmiusriskeille. Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on minimoida rahoitus- ja hyödykemarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen ja kassavirtaan.

Terrafame Oy:n kaupallinen ja talousosasto tunnistavat ja arvioivat riskit, hankkivat tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen sekä raportoivat riskeistä ja niihin liittyvistä muutoksista toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Suojaustransaktiot toteutetaan yhtiön hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Rahoitusriskien hallinnassa käytetään tarpeen mukaan valuuttatermiinejä ja -optioita, valuuttalainoja ja koronvaihtosopimuksia sekä nikkeli- ja sinkkitermiinejä sekä optioita. Tytäryhtiöiden rahoitusrakennetta suunnitellaan, arvioidaan ja ohjataan rahoitusriskien hallinta huomioon ottaen.

Valuuttariskit

Koska Suomen Malmijalostus -konserni toimii euro-alueella ja myynti tapahtuu pääasiassa USD-valuutas- sa, yhtiön liiketoimintaan liittyy valuuttariski.

Vuonna 2018 on konsernilla ollut myyntiä USD-valuutassa noin 325,8 miljoonan (2017:220,0 miljoonan) euron arvosta. Jokseenkin mahdolliset muutokset EUR/USD kurssissa olisivat vaikuttaneet konsernin liikevaihtoon ja kannattavuuteen noin 0,7 kertaisesti. Kurssimuutoksen vaikutusta tulokseen laimentavat vuodelle 2018 tehdyt valuuttasuojaukset.

Korkoriski

Konsernitaseessa oli tilinpäätöshetkellä korollista vierasta pääomaa 93,9 miljoonaa (2017:90,6 miljoonaa). Korollisten velkojen takaisinmaksuaika tilinpäätöshetkellä oli 3,2 vuotta. Tähän laskentaan on otettu mukaan kaikki velat, joille voidaan määritellä takaisinmaksuai-

31.12.2018	Kirjanpitoarvo	Rahavirta	0-6 kk	6 kk-1v	1-2 v	yli 2 v
Korolliset velat	93 853	94 111	295	268	26 757	66 790
Ostovelat	47 552	47 552	47 552	0	0	0
31.12.2017	Kirjanpitoarvo	Rahavirta	0-6 kk	6 kk-1v	1-2 v	yli 2 v
Korolliset velat	90 550	90 550	1 122	128	265	89 034
Ostovelat	43 994	43 994	43 994	0	0	0

Toiminnan jatkuvuuteen liittyvää maksuvalmiusriskiä on kuvattu laadintaperiaatteissa.

Markkinariski

Vuonna 2018 on konsernilla oli myyntiä 325,8 (2017: 220,0) miljoonan euron arvosta. Myyntihintaan vaikuttavat nikkelin ja sinkin maailmanmarkkinahinnat.

ka. Yhtiö ei ole toteuttanut erityisiä toimenpiteitä korkoriskiltä suojautumiseen tilikauden aikana.

Jokseenkin mahdolliset muutokset korkotasossa eivät olisi merkittävästi vaikuttaneet konsernin tulokseen ja omaan pääomaan.

Luottoriski

Suomen Malmijalostus -konsernin dokumentoidussa toimintatavassa määritellään luotonvalvonnan periaatteet ja vastuut. Uuden asiakassopimuksen syntyessä arvioidaan tuleva vuositason volyymi, sen osuus liikevaihdosta sekä asiakkaan luottokelpoisuus.

Tilikaudella 2018 ei ole kirjattu luottotappioita. Vähäisiä luottotappioita on kirjattu kauden 31.12.2017 loppuun mennessä. Myyntisaamisten turvaamiseksi ei ole käytetty luottovakuutuksia.

Myyntisaamisten ikäjakautuma on eritelty liitetietojen kohdassa 1.18.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on tukea liiketoimintaa optimaalisen pääomarakenteen avulla ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan omavaraisuusasteella. Omavaraisuusaste 31.12.2018 oli 59,7 prosenttia (31.12.2017: 53,5 %).

Maksuvalmiusriski

Suomen Malmijalostus -konsernissa arvioidaan ja seurataan jatkuvasti liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, niin että konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi.

Velkasopimuksiin perustuva maturiteettijakauma on seuraava:

Jokseenkin mahdolliset muutokset nikkelin markkinahinnassa olisivat vaikuttaneet konsernin tilikauden 2018 liikevaihtoon ja kannattavuuteen noin 0,45 kertaisesti ja sinkin hinnan muutokset noin 0,2 kertaisesti. Markkinahintojen vaikutusta tulokseen laimentavat vuodelle 2018 tehdyt nikkeli- ja sinkkisuojaukset, sekä kiinteähintaiset sopimukset.

1.25 Varaukset – ennallistamisvaraus

Taseen pitkäaikaiset varaukset liittyvät konsernin tuotantolaitosten ja kaivoksen ympäristö- ja ennallistamisvas-
tuihin. Varaukset perustuvat arvioon tulevista vastuista.

Pitkäaikainen		
Ennallistamisvaraus, euro	31.12.2018	31.12.2017
Tilikauden alussa	159 412	162 078
Lisäykset	0	0
Vähennykset	1 049	2 666
Tilikauden lopussa	158 363	159 412
Pitkäaikainen osuus yhteensä	158 363	159 412
Ennallistamisvarauksen arvioidut kustannukset		
Primääri- ja sekundäärikasojen sekä kipsisakka-allasalueen ennall. Vuoden 2012 kipsisakka-allasvuodon vahinkojen korjaaminen	127 780	128 729
Avolouhosalueen ennallistaminen ja aitaaminen	20 000	20 100
Kaivosalueen jälkitarkkailu ennallistamistoimen- piteiden loppuunsaattamisen jälkeen	2 583	2 583
	8 000	8 000
Arvioidut ennallistamiskustannukset yhteensä	158 363	159 412

1.26 Korolliset ja korottomat velat

Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintameno- on arvostetut rahoitusvelat	31.12.2018	31.12.2017
Lainat rahoituslaitoksilta - Rahoituslaina	92 991	88 781
Muut velat - osamaksuvelka	143	201
Rahoitusleasing - IAS 17	364	317
Yhteensä	93 499	89 299

Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintameno- on arvostetut rahoitusvelat		
Muut velat - osamaksuvelka	155	130
Rahoitusleasing - IAS 17	199	1 120
Yhteensä	354	1 251

Pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen käyvät arvot eivät poikkea merkittävästi niiden kirjanpitoarvoista. Rahoituslai-
naan liittyy optio-oikeuksia, jotka on kirjattu konsernitilinpäätöksessä käypään arvoon. Optio-oikeuksia selittävä
liitetieto on Oman pääoman liitetiedoissa (ks 1.20).

1.27 Varaukset, ostovelat ja muut velat

Lyhytaikaiset	2018	2017
Saadut ennakot	419	0
Ostovelat	47 552	43 994
Siirtovelat	14 481	29 470
Muut velat	853	1 119
	63 304	74 583
Korottomien velkojen jakautuminen valuutoittain, euroa		
USD	5 442	20 351
GBP	2	13
SEK	14	2
EUR	57 847	54 216
	63 304	74 583

Tilikaudella2018 ja 2017 johdannaisvarat ja -velat on kirjattu käypään arvoon. Näistä on esitetty erittely Suojaa-
vien johdannaisten liitetiedon yhteydessä (ks 1.21)

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

31.12.2018	Kirjanpitoarvo			Kirjan- pitoarvo yhteensä	Käypä arvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
	Jaksotettuun hankinta- menoon arvostettavat	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti arvostettavat	Suojaus- laskennassa olevat					
Rahoitusvarat								
Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin		13 554		13 554	13 554	1074		12 480
Optiosaatatavat		8 776		8 776	8 776		8 776	
Johdannaiset			10 945	10 945	10 945		10 945	
Myyntisaamiset	16 995			16 995	16 995			
Rahavarat	173 559			173 559	173 559	173 559		
Yhteensä	190 554	22 330	10 945	223 829	223 829			

Rahoitusvelat								
Lainat								
rahoituslaitoksilta	92 992			92 992	92 992		92 992	
Muut velat - osamaksuvelat	298			298	298		298	
Rahoitusleasingvelat	564			564	564		564	
Ostovelat	47 552			47 552	47 552			
Johdannaiset			2 967	2 967	2 967		2 967	
Yhteensä	141 406	0	2 967	144 373	144 373			

Jaksotettuun hankintameno- on arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen osalta kirjanpitoarvon katsotaan ole-
van paras arvio niiden käyvästä arvosta. Tilikaudella konsernilla ei ole ollut siirtymisiä käyvän arvon hierarkia
tasojen välillä.

31.12.2017	Kirjanpitoarvo			Kirjan- pitoarvo yhteensä	Käypä arvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
	Jaksotettuun hankinta- menoon arvostettavat	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti arvostettavat	Suojaus- laskennassa olevat					
Rahoitusvarat								
Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin		12 931		12 931	12 931		12 931	
Optiosaatatavat			11 740	11 740	11 740		11 740	
Johdannaiset								
Myyntisaamiset	24 660			24 660	24 660			
Rahavarat	144 990			144 990	144 990	144 990		
Yhteensä	169 650	12 931	11 740	194 321	194 321			

Rahoitusvelat								
Lainat								
rahoituslaitoksilta	88 781			88 781	88 781		88 781	
Muut velat - osamaksuvelat	331			331	331		331	
Rahoitusleasingvelat	1437			1 437	1 437		1 437	
Ostovelat	43 994			43 994	43 994			
Johdannaiset			17 366	17 366	17 366		17 366	
Yhteensä	134 543	0	17 366	151 909	151 909			

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin toimivilla markkinoilla. Konserni on käyttänyt näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä hintalähteenä pääasiassa Bloombergin arvostuksia ja tarkistanut, että saadut hinnat edustavat todellisia ja usein tapahtuvia markkinatransaktiohintoja kyseisille instrumenteille.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittäville osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka syseiselle omaisuuserälle tai velalle ova havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttö-

tiedot kuitenkin perustuvat merkittäville osin havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot puolestaan perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot) vaan merkittäville osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista

	2018	Osakkeet ja osuudet
Tilikauden alussa		17 994
Voitot ja tappiot yht.		
Tuloslaskelmassa		
Rahoitustuotoissa ja -kuluissa		-4 441
Myyntituottojen oikaisu		-
Laajassa tuloslaskelmassa		
Muissa laajan tuloksen erissä (muut rahastot)		-
Ostot		0
Myynnit		0
Liikkeeseenlaskut		-
Toteuttamiset		-
Siirrot tasolle 3		-
Tilikauden lopussa		13 554
Raportointikauden lopussa hallussa olevista varoista kaudella kirjatut voitot ja tappiot yhteensä		
Rahoitustuotoissa ja -kuluissa		-4 441
Myyntituottojen oikaisuna		-

1.28 Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut

Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	2018	2017
Aineellisten hyödykkeiden myyntivoittojen siirto investointien rahavirtaan	0	-18
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	3 147	-2 338
Rahoitustuotot ja -kulut	8 157	6 989
Aineellisten hyödykkeiden rahoitustulo, ei liity maksua	0	0
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-1 049	-2 666
Muut oikaisut	10 767	6 761
	21 021	8 727

Tilikauden 2018 muihin oikaisuihin sisältyy Suomen Malmijalostus Oy:n tilinpäätökseen kirjattu Ferrovan Oy:lle annettujen vaihtovelkakirjalainojen yhteensä 6,3 miljoonaa euron sekä näihin liittyvien optio-oikeuksien

yhteensä 4,4 miljoonan euron alaskirjaukset.

Vastaavasti vertailukauden muihin oikaisuihin sisältyy 4,2 miljoonan euron suuruinen optioiden käyvän arvon oikaisu. Käyttöpääoman muutoksessa lyhytai-

kaisten korottomien liikesaamisten erässä optio-oikeuksiin liittyvä siirtosaaminen on suuruudeltaan vastaava 4,2 miljoonaa euroa.

Rahoituskuluihin sisältyy optioihin liittyvä korkokulun oikaisu 4,2 miljoonaa (2017: 3,7 miljoonaa) euroa.

Nettovelkojen täsmäytyslaskelma

	Pitkäaikaiset velat	Lyhytaikaiset velat	Pitkäaikaiset leasingvelat	Lyhytaikaiset leasingvelat	Kokonaisvelat rahoitus-toiminnoista
Nettovelat 1.1.2017	0	1 288	0	0	1 288
Rahavirrat	100 000	-957	0	-2 040	97 003
Hankinta-ajankohta	0	0	317	3 161	3 477
Kurssimuutokset	-11 219	0	0	0	-11 219
Käypien arvojen muutokset	0	0	0	0	0
Muut muutokset, joihin ei liity maksua	201	-201	0	0	0
Nettovelat 31.12.2017	88 982	130	317	1 120	90 550

	Pitkäaikaiset velat	Lyhytaikaiset velat	Pitkäaikaiset leasingvelat	Lyhytaikaiset leasingvelat	Kokonaisvelat rahoitus-toiminnoista
Nettovelat 1.1.2018	88 982	130	317	1 120	90 550
Rahavirrat	0	-143	0	-1 120	-1 264
Hankinta-ajankohta	251	168	48	199	666
Kurssimuutokset	4 210	0	0	0	4 210
Käypien arvojen muutokset	0	0	0	0	0
Muut muutokset, joihin ei liity maksua	-309	0	0	0	-309
Nettovelat 31.12.2018	93 135	155	364	199	93 853

1.29 Lähipiiritapahtumat

Liiketoimet lähipiirin kanssa	31.12.2018	31.12.2017
Tavaroiden ja palvelujen liikevaihto		
Muut lähipiiriin kuuluvat yhteisöt	325 953	212 839
Tavaroiden ja palvelujen ostot		
Muut lähipiiriin kuuluvat yhteisöt	29 250	18 015
Avoimet saldot tavaroiden ja palvelujen myynneistä ja ostoista		
Myyntisaamiset		
Muut lähipiiriin kuuluvat yhteisöt	19 596	24 775
Ostovelat		
Muut lähipiiriin kuuluvat yhteisöt	3 050	1 846
Lainat, saadut		
Muut lähipiiriin kuuluvat yhteisöt	75 000	0

Johdon työsuhde-etuudet	31.12.2018	31.12.2017
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 609	1 713
Irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet	0	0
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	0	0
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	0	0
Osakeperusteiset maksut	0	0
	1 609	1 713

Johdon työsuhde-etuudet taulukko sisältää konserniyhtiöiden hallitusten ja toimitusjohtajien sekä Terrafame Oy:n johtoryhmän palkat ja palkkiot.

Palkat ja palkkiot	31.12.2018	31.12.2017
Emoyhtiö		
Toimitusjohtaja	182	176
Hallituksen jäsenet		
Janne Känkänen	32	41
Antti Kummu	3	0
Juha Majanen	17	15
Minna Pajumaa	17	15
Eeva Ruokonen	3	0
Tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	365	341
Hallituksen jäsenet		
Lauri Ratia	79	79
Jesus Fernandez	27	0
Emmanuel Henry	29	0
Matti Hietanen	0	0
Esa Lager	43	43
Riitta Mynttinen	29	0
Tuomo Mäkelä	43	43
Hallituspalkkiot yhteensä	869	753

Suomen Malmijalostus Oy on tilikaudella 2018 ostanut asiantuntijapalveluita Terrafame Oy:n hallituksen puheenjohtaja Lauri Ratian lähipiiriin kuulavalta yrityksestä yhteensä 40 000 eurolla ja tilikaudella 2017 50 000 eurolla. Tilikaudella 2018 ostetut palvelut ovat liittyneet neuvonantoon suomalaisen akkuarvoketjun muodostamiseen tähtäävissä valmisteluissa, eivätkä ne liity Terrafameen ja 2017 ostetut asiantuntijapalvelut ovat liittyneet emoyhtiön neuvonantoon Terrame Oy:n rahoitus- ja omistusjärjestelyihin liittyen. Kyseisten palveluiden ostaminen on ollut tarpeellista valmisteilla olleisiin teknistaloudellisiin selvityksiin sekä omistus- ja rahoitusneuvotteluihin liittyen. Asiantuntijapalvelut on hinnoiteltu käyväällä arvolla.

Tilikauden 2018 aikana Suomen valtio on merkinnyt Suomen Malmijalostus Oy:n osakkeita 46,0 miljoonan euron arvosta ja Suomen Teollisuussijoitus Oy 20,8 miljoonan euron arvosta. Suomen Teollisuussijoitus on siirtänyt osakkeensa edelleen välittömästi Suomen valtiolle.

Tilikauden 2018 sekä 2017 päättyessä Suomen Malmijalostus Oy:n tai Terrafame Oy:n hallituksen jäsenet ja johto sekä heidän lähipiirinsä eivät omista yhtiön

osakkeita.

Suomen Malmijalostus Oy:n hallitus on vahvistanut konsernissa noudatettavan lähipiiripolitiikan. Konsernin keskeisiä lähipiiriyhteisöjä ovat Suomen valtio, Galena Private Equity Resources Investment 2 L.P. ja Galena Private Equity Resources Investment 3 L.P. -rahastot sekä Trafigura Ventures V.B.V. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat konserniyhtiöiden hallitusten jäsenet, toimitusjohtajat, johtoryhmän jäsenet ja Terrafame Oy:n kaupallisista sopimuksista vastuulliset henkilöt sekä tässä tarkoitettujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet sekä yhteisöt, joissa heillä tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta. Suomen Malmijalostus Oy:n lähipiiriä ovat myös yritykset, joissa Suomen valtio käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa. Suomen Malmijalostus Oy on soveltanut helpotusta, minkä perusteella se raportoi ainoastaan merkittävät liiketoimet valtioon sidoksissa olevien yritysten kanssa.

Avainhenkilöiden eläketurva määräytyy lakisääteisen eläketurvan perusteella. Johdolla ei ole optio- tai muita osakeperusteisia kannustinjärjestelmiä.

1.30 Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet

Yritys	Kotimaa	2018 Omistus-osuus (%)	2018 Osuus äänivallasta (%)	2017 Omistus-osuus (%)	2017 Osuus äänivallasta (%)
Suomen Malmijalostus Oy - emoyhtiö	Suomi				
Terrafame Oy	Suomi	77,0 %	77,0 %	77,3 %	77,3 %

Konsernin emoyhtiö on tilikauden 2018 aikana tarjonnut palveluita tytäryhtiö Terrafame Oy:lle yhteensä 222 tuhannen euron arvosta (2017: 458 tuhatta euroa).

1.31 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Suomen Malmijalostus Oy:n tilikausi päättyi 31.12.2018. Tilikauden päättymisen jälkeen on jatkettu kertomusvuonna aloitettua Terrafame Oy:n akkukemikaalitehtaan rakentamista. Suomen Malmijalostus Oy:n tilinpäätökseen on kirjattu Ferrovan Oy:lle annettujen vaihtovelkakirjalainojen ja niihin liittyvien optio-oikeuksien alaskirjaus. Ferrovan Oy:n ylimääräinen yhtiökokous päätti 21.3.2019 asettaa yhtiön vapaaehtoiseen selvitystilaan.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)				
Suomen Malmijalostus Oy	Liite	2018	2017	
Liikevaihto	2.1	222	458	
Hankinnan ja valmistuksen kulut		0	0	
Bruttokate		222	458	
		0	0	
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	227	420	
Myynnin ja markkinoinnin kulut		0	0	
Hallinnon kulut	2.4	-1 931	-3 021	
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	2.5	-429	-1 114	
Liiketoiminnan muut kulut		0	0	
Liikevoitto (tappio)		-1 911	-3 257	
Rahoitustuotot ja -kulut	2.6			
Muut korko- ja rahoitustuotot		250	249	
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		-4 441	0	
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista		-6 306	0	
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-27	-10	
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-10 524	238	
Tulos ennen veroja		-12 435	-3 019	
Tilikauden voitto (tappio)		-12 435	-3 019	

EMOYHTIÖN TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat		Euro	Euro
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä	2.7	426 801	406 801
Sijoitukset muihin osakkeisiin ja osuuksiin	2.8	13 554	0
Pysyvät vastaavat yhteensä		440 354	406 801
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset		0	17 000
Lyhytaikaiset saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset	2.9	313	422
Rahat ja pankkisaamiset	2.10	76 863	38 597
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		77 175	56 019
VASTAAVAA YHTEENSÄ		517 530	462 819
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	2.11		
Osakepääoma		2 258	2 258
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		533 651	466 843
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		-6 680	-3 661
Tilikauden voitto (tappio)		-12 435	-3 019
Oma pääoma yhteensä		516 793	462 420
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset velat	2.12	737	400
Lyhytaikaiset velat yhteensä		737	400
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		517 530	462 819

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)

Emoyhtiön rahavirtalaskelma	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto (tappio)	-12 435	-3 019
Oikaisut liikutukseen	10 524	-238
Käyttöpääoman muutos	489	-79
Maksetut korot	-27	-10
Saadut korot	180	249
Liiketoiminnan nettorahavirta	-1 269	-3 098
Investointien rahavirta		
Investoinnit muihin sijoituksiin	-3 466	0
Vakuustalletukset tytäryhtiön puolesta	17 000	-17 000
Investoinnit tytäryhtiöihin	-20 000	-25 001
Investointien nettorahavirta	-6 466	-42 001
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti- osakepääoma ja SVOP	46 000	77 500
Rahoituksen rahavirta	46 000	77 500
Rahavarojen muutos	38 266	32 401
Rahavarat tilikauden alussa	38 597	6 196
Rahavarat tilikauden lopussa	76 863	38 597

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätöksen laajuus ja laskentaperiaatteet

Yhtiö on laatinut tilinpäätöksen Suomen kirjanpitolain-säädännön ja normiston (FAS) mukaisesti. Konserniti-linpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstan-dardien (IFRS) mukaisesti.

Tilinpäätöstiedot ilmoitetaan taulukoissa tuhansina euroina sekä niihin liittyvissä teksteissä ja toiminta-kertomuksessa miljoonina euroina yhden desimaalin tarkkuudella. Suluissa ilmoitetut vertailuluvut ovat tili-kauden 2017 lukuja. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty yleisen pyöristyssäännön mukaisesti, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa voi olla eri kuin esitetty summaluku. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkko-ja arvoja. Vertailuvuoden tiedot on tarvittaessa oikais-tu yhteneväisiksi raportointivuoden tietojen kanssa.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä tasees-sa olevat saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätös-kursseihin.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot käsitellään vuosikuluina liiketoiminnan muissa kuluissa.

Eläkemenojen jaksotus

Eläkekulut kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Saamiset

Saamiset arvostetaan nimellisarvoon tai sitä alem-paan todennäköiseen arvoon.

Pysyvät vastaavat

Tytäryhtiöosakkeet on merkitty taseeseen alkuperäi-seen hankintamenoonsa. Mikäli osakkeiden tulevai-suudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan pysy-västi vielä poistamatonta hankintahintaa pienempi, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Laskennalliset verot

Verotuksen ja tilinpäätöksen välisistä väliaikaisista eroista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista tai velkaa, vaan ne on esitetty liitetiedoissa. Merkittävän väliaikainen ero on tilikaudelta vahvistettava tappio.

2 EMOYHTIÖN LIITETIEDOT

2.1 Liikevaihto

	2018	2017
Myynti saman konsernin yrityksille	222	458

2.2 Liiketoiminnan muut tuotot

	2018	2017
Saadut avustukset ja tuet	227	420

2.3 Henkilöstökulut ja henkilöstön lukumäärä

Henkilöstökulut	2018	2017
Palkat ja palkkiot	677	525
Eläkekulut	106	86
Muut henkilösivukulut	8	11
	791	621

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin

Toimihenkilöt	8	5
	8	5

2.4 Hallinnon kulut

Henkilöstökulut	2018	2017
Palkat ja palkkiot	504	382
Eläkekulut	75	60
Muut henkilösivukulut	4	7
	582	448

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastus	21	19
Todistukset ja lausunnot	0	0
Veroneuvonta	4	4
Muut palvelut	27	17
	52	40

Tutkimus - ja kehittämismenot	0	0
Matkakulut	62	67
Vuokrat	35	27
Asiantuntijapalkkiot	0	52
Muut laki- ja konsultointipalvelut	1 071	2 294
Muut hallintokulut	130	92

Hallinnon kulut yhteensä	1 932	3 021
--------------------------	-------	-------

Johdon palkat ja palkkiot

Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	253	247
--	-----	-----

Tilikaudella 2018 asiantuntijapalkkiot sisältyvät muut laki- ja konsultointipalvelut kuluihin.

2.5 Tutkimus- ja kehittämismenot

	2018	2017
Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot yhteensä	429	1 114

2.6 Rahoitustuotot ja -kulut

	2018	2017
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	80	173
Muilta yrityksiltä	170	75
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-4 441	0
Arvon alentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	-6 306	0
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille yrityksille	-27	-10
	-10 524	238

2.7 Investoinnit tytäryrityksiin

Osakkeet konserniyritykset

Kirjanpitoarvo 31.12.2017	406 801
Hankintameno 1.1.2018	406 801
Lisäykset	20 000
Hankintameno 31.12.2018	426 801
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	426 801

Konserniyritykset

	31.12.2018	31.12.2017
Terrafame Oy, Sotkamo, Suomi	Emoyhtiön omistusosuus 77,0 %	77,3 %

2.8 Investoinnit muihin osakkeisiin ja osuuksiin

	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Saamiset osakkuus-yhtiöiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	0	0	0	17 000	17 000
Hankintameno 1.1.2018	0	0	0	17 000	17 000
Lisäykset	0	0	17 994	6 306	24 300
Vähennykset	0	0	0	17 000	17 000
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2018	0	0	17 994	6 306	24 300
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2018	0	0	0	0	0
Arvon alentumiset	0	0	-4 441	-6 306	-10 747
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2018	0	0	0	0	-10 747
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	0	0	13 554	0	13 554

Tilikauden 2018 alussa Suomen Malmijalostuksella oli edelleen kirjattuna muissa saamisissa tilipanttaus 17,0 miljoonaa Terrafame Oy:n ympäristövakuuksiin liittyen. Kyseinen panttaus vapautui tilikauden aikana.

	Yhtiön omistusosuus	Arvo-osuus	Määrä/kpl	Kirjanpitoarvo
Ferrovan Oy, Oulu, Suomi		Optio-oikeus	623 659	0
Keliber Oy, Kaustinen, Suomi	17,6 %	B-sarjan osakkeet	190 662	12 480
Sotkamo Silver AB, Tukholma, Ruotsi	n. 2,1 %	Arvo-osuusosakkeet	2 685 952	1 074
				13 554

Muu omistus ei sisällä omistusyhteisyrityksiä tai osakkuusyhtiöitä, koska yhtiön äänivalta niissä jää alle 20 prosentin, eikä yhtiöllä ole huomattavaa vaikutusvaltaa omistusten liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa. Tilinpäätöksessä 2018 Ferrovan Oy:lle annettujen vaihtovelkakirjalainoista ja niihin liittyvistä optio-oikeuksista on tehty alaskirjaus.

2.9 Lyhytaikaiset saamiset

	31.12.2018	31.12.2017
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	112	128
Vuokravakuudet	12	12
ALV-saaminen	33	58
Verotilisaaminen	29	17
Siirtosaamiset	126	206
Saamiset yhteensä	313	422

Yhtiön vuokravakuutta tullaan korottamaan tilikauden 2019 aikana 23,2 tuhannella eurolla, jolloin uuden vakuu-
den määrä on 35,2 tuhatta euroa.

2.10 Rahat ja pankkisaamiset

	31.12.2018	31.12.2017
Käteinen raha ja pankkitilit	76 863	38 597

2.11 Oma pääoma

	31.12.2018	31.12.2017
Osakepääoma 1.1.	2 258	2 258
Osakeannit	0	0
Osakepääoma 31.12.	2 258	2 258
Sidottu oma pääoma yhteensä	2 258	2 258
Sijoitetutun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	466 843	389 343
Osakeannit	66 808	77 500
Sijoitetutun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	533 651	466 843
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-6 680	-3 661
Tilikauden voitto (tappio)	-12 435	-3 019
Vapaa oma pääoma yhteensä	514 535	460 162
Oma pääoma yhteensä	516 793	462 420
Laskelma jakokelpoisista varoista		
Sijoitetutun vapaan oman pääoman rahasto	533 651	466 843
Edellisen tilikauden voitto (tappio)	-6 680	-3 661
Tilikauden voitto (tappio)	-12 435	-3 019
	514 535	460 162

2.12 Lyhytaikainen vieras pääoma

	31.12.2018	31.12.2017
Velat saman konsernin yrityksille:		
Ostovelat	0	32
Saadut ennakot	419	0
Ostovelat	190	205
Muut velat - ennakonpidätys- ja soutuvelka	29	16
Siirtovelat - palkat sosiaalikuluihin	99	147
	737	400

2.13 Muut liitetiedot

	31.12.2018	31.12.2017
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Vuokra- ja leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Yhden vuoden kuluessa	91	13
Yhtä vuotta pitemmän ajan tai enintään viiden vuoden kuluessa	12	0
Yhteensä	103	13
Pankkitalletukset	0	17 000
Yhteensä	103	17 013

Tilikaudella 2017 yhtiöllä oli Terrafame Oy:n ympäristölupien mukaisten vakuuksien järjestelyyn osoitettu vieras-
velkapantti 17,0 miljoonaa euroa. Kyseinen pantti vapautui raportoitavalla tilikaudella kokonaisuudessaan.

Yhtiöllä on noin 1,6 miljoonan euron arvosta kirjaamattomia laskennallisia verosaamisia, jotka syntyvät vah-
vistetuista tappioista verovuodelta 2015 (0,2 miljoonaa euroa), vuodelta 2016 (0,5 miljoonaa euroa) sekä vuodelta
2017 (0,6 miljoonaa euroa) ja vuodelta 2018 verotuksessa vahvistettavasa tappiosta (0,3 miljoonaa euroa).

TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Liikevaihto	0,2 milj. euroa	0,5 milj. euroa
Käyttökate	-1,9 milj. euroa	-3,3 milj. euroa
Liikevoitto/tappio	-1,9 milj. euroa	-3,3 milj. euroa
Liikevoitto %	-860,5 %	-711,7 %
Omavaraisuusaste, %	99,9 %	99,9 %
Taseen loppusumma	517,5 milj. euroa	462,8 milj. euroa
Palkat	0,5 milj. euroa	0,4 milj. euroa
Henkilöstö keskimäärin	8 henkilöä	5 henkilöä
Poistot	0	0

Omavaraisuusaste, %	100 x oma pääoma
	taseen loppusumma – saadut ennakot

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Sotkamossa 26.3.2019

Janne Känkänen hallituksen puheenjohtaja	Antti Kummu
Juha Majanen	Minna Pajumaa
Eeva Ruokonen	Matti Hietanen toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Sotkamossa 27.3.2019

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Antti Kääriäinen
KHT

Luettelo kirjanpitokirjoista
ja tositteiden lajeista sekä
säilytystavoista

Kirjanpitokirjat

Päiväkirja
Pääkirja
Tasekirja
Tase-erittely

Sähköinen arkisto
Sähköinen arkisto
Erikseen sidottuna
Erikseen sidottuna

Tositelajit ja säilytystapa

Myyntilaskut
Ostolaskut
Verkkolaskut (ostolaskut)
Matka- ja kululaskut, muistiot
Palkat
Tiliotteet, maksutositteet
ALV-laskelmat
Kausiveroilmoitukset

Sähköinen arkisto
Sähköinen arkisto tositteiden kirjaamisesta
Sähköinen arkisto
Sähköinen arkisto
Sähköinen arkisto
Sähköinen arkisto
Sähköinen arkisto
Sähköinen arkisto

FINNISH MINERALS GROUP **SUOMEN MALMIJALOSTUS**

Suomen Malmijalostus Oy
Finnish Minerals Group
PL 800
Keskuskatu 5 B
00101 Helsinki
www.mineralsgroup.fi